

PLANS DOCENTS

CURS 2013-2014

**GRAU D'INFORMACIÓ I
DOCUMENTACIÓ**

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Administració Local i Unitats d'Informació

Codi de l'assignatura: 364258

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: CIRO LLUECA FONOLLOSA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 3

Hores estimades de dedicació

Hores totals 75

Activitats presencials	25
- Teoria	15
- Pràctiques amb documents	5
- Sortida de camp	5
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver cursat prèviament les assignatures Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació, i Informació i Societat.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer l'àmbit competencial, l'estructura i el funcionament de les administracions locals, especialment dels ajuntaments.

- Conèixer els vincles orgànics, funcionals i econòmics entre aquestes administracions i les unitats i els serveis d'informació del municipi.

- Adquirir una visió global de l'entorn municipal i local basada en la interrelació entre les diferents unitats i serveis d'informació.
 - Conèixer els serveis i equipaments d'informació municipals i locals, i les possibilitats que els ciutadans accedeixin i usin la informació.

 - Conèixer i analitzar els diferents agents presents en l'entorn municipal i com es relacionen amb les unitats i els serveis d'informació local.

Blocs temàtics

1. El municipi: estructura, òrgans de govern i competències. Altres entitats locals i relacions entre administracions

- 1.1. Marc legal del govern local
- 1.2. L'Ajuntament: funcions, estructura, organització, competències i pressupost
- 1.3. Anàlisi de les regidories o àrees de serveis a les persones proveïdores de serveis i equipaments d'informació municipals
- 1.4. Marc competencial, estructura, òrgans i funcions de les altres administracions d'àmbit local: consells comarcals, diputacions provincials, mancomunitats de municipis, etc.

2. Les unitats i els serveis d'informació d'un municipi

- 2.1. Planificació estratègica local de serveis i d'equipaments informatius
- 2.2. Identificació de les diferents unitats d'informació d'un municipi. Dependència orgànica o funcional amb l'Administració pública
- 2.3. Biblioteques, plans de biblioteques, xarxes urbanes de biblioteques públiques municipals, plans de foment de la lectura

2.4. Arxius. Xarxes municipals i comarcals

2.5. Serveis municipals d'informació local o d'informació al ciutadà i altres centres d'informació presents en el municipi

3. La cooperació i les interrelacions entre les unitats d'informació locals

3.1. Globalització, societat de la informació i del coneixement, societat en xarxa. Economia del coneixement

3.2. Dinàmiques socials i paper de les unitats d'informació en el context socioeconòmic i cultural del municipi. Treball transversal i cooperatiu

3.3. La col·laboració amb els agents presents en l'entorn local implicats en la producció, l'elaboració o la distribució d'informació

3.4. L'ús de recursos globals en l'entorn municipal

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació d'explicacions teòriques i aprenentatges pràctics a partir de supòsits reals, i es complementa amb sortides de camp o visites de professionals de prestigi a les sessions presencials. L'estudiant que segueix l'avaluació continuada pot haver de lliurar periòdicament exercicis breus per assimilar els continguts curriculars.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en un sistema que té en compte tres components, els quals s'han d'avaluar per poder optar a la qualificació final:

- Assistència i participació a les sessions presencials i els exercicis relacionats: 15 % de la qualificació final.
 - Consisteix a assistir a les sessions presencials setmanals i a lliurar exercicis individuals que es presentin setmanalment per interpretar correctament els continguts docents.
 - Cal assistir com a mínim al 80 % de les sessions per accedir a aquesta qualificació.
 - L'assistència i participació no són reavaluables.

— La no-assistència al mínim del 80 % de les sessions es qualifica amb un no presentat per a aquesta part.

• Treball de curs dedicat a «Anàlisi i proposta per a la millora d'una política o servei d'informació local», que consisteix en el lliurament de tres parts: *A*. Notificació de la proposta de municipis (5 % de la qualificació final); *B*. Anàlisi dels municipis (20 %); *C*. Redacció final del treball (45 %). El treball es fa de manera individual.

— El calendari de lliurament de les tres parts és el següent: *A*. Notificació de la proposta de municipis: quarta setmana de febrer; *B*. Anàlisi dels municipis: tercera setmana de març; *C*. Redacció final del treball: la mateixa data que d'avaluació única.

— Si no es presenten les tres parts (*A*, *B*, *C*) del treball s'obté un no presentat.

— La part *A* del treball no és reavaluable. Les parts *B* i *C* es poden reavaluar quan tinguin una puntuació mínima de 40/100 punts.

• Presentació oral del treball: 15 % de la qualificació final.

— Consisteix a presentar oralment davant la resta d'estudiants de l'assignatura el treball de curs dut a terme per analitzar i proposar la millora d'una política o servei d'informació local.

— La presentació oral no és reavaluable.

— La no-assistència a la presentació oral es qualifica amb un no presentat.

Avaluació única

L'avaluació única té dues parts:

• Treball de curs dedicat a «Anàlisi i proposta per a la millora d'una política o servei d'informació local»: 40 % de la qualificació final.

— Consisteix en el lliurament de la redacció final del treball (data d'avaluació única). El treball es fa de manera individual.

— La presentació del treball és imprescindible per superar el no presentat.

— El treball es pot reavaluar quan tingui una puntuació mínima de 40/100 punts.

• Prova escrita: 60 % de la nota final.

— Consisteix en una prova escrita (data d'avaluació única).

— La nota de la prova escrita ha de ser igual o superior a 40/100 punts. En cas contrari, l'assignatura se suspèn amb la qualificació de la prova escrita.

— Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 40/100 i 49/100 punts.

— Si no es fa la prova escrita la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Castells, Manuel. *L'era de la informació: economia, societat i cultura*. Barcelona: UOC, 2003. 3 vol.

ISBN 84-8429-300-9.

Mir i Bagó, Josep. *Ajuntament fàcil*. 3a ed. Barcelona: Federació de Municipis de Catalunya, 2011. 155 p. ISBN 978-84-87286-61-5.

Text electrònic

Guies per al desenvolupament de la societat del coneixement [en línia]: *els governs locals davant el repte del web 2.0*. Barcelona: Localret, 2009. 62 p. <<http://www.localret.cat/publicacions/guies/governos-locales-davant-el-repte-del-web-2.0.pdf>>. [Consulta: 6 de febrer 2014].

Serra, Albert. *La transversalitat en la gestió de polítiques públiques* [en línia]. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2004. 37 p. Síntesi (Centre per a la Innovació Local); 7. <<http://www1.diba.cat/l1libreria/pdf/38156.pdf>>. [Consulta: 6 de febrer 2014]

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Anàlisi de Necessitats d'Informació

Codi de l'assignatura: 360048

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: CONSTANÇA ESPELT BUSQUETS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Departament: Dept. Metodologia de les Ciències del Comportament

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	32
- Pràctiques de problemes	12
- Pràctiques d'ordinadors	3
- Seminari	3
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació, i Fonaments de Cognició Humana.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els conceptes per caracteritzar el comportament informacional de les persones.
- Diferenciar els tipus d'estudis del comportament informacional.
- Conèixer els factors principals per analitzar les necessitats i l'ús d'informació en contextos científics.
- Conèixer els factors principals per analitzar les necessitats i l'ús d'informació en el context de les organitzacions.
- Conèixer els mètodes i les tècniques per dur a terme les anàlisis de necessitats.

Referits a habilitats, destreses

- Identificar els factors rellevants per analitzar el context de les unitats i serveis d'informació.
- Detectar i saber interpretar les necessitats informatives dels usuaris reals i potencials i el seu comportament informacional.
- Identificar criteris formals i conceptuals en l'avaluació dels resultats de la recuperació d'informació.
- Interpretar els resultats obtinguts en estudis d'anàlisi de necessitats.

Blocs temàtics

1. Comportament informacional i necessitats d'informació

1.1. Usuaris individuals, grups i comunitats. Factors cognitius i socials del comportament informacional

1.2. Anàlisi del context. Definició de necessitats a partir de situacions i tasques

1.3. La interacció de l'usuari amb el sistema d'informació: cerca, exploració, avaluació i ús de la informació. Creació, col·laboració i gestió de la informació personal

2. Estudis de necessitats i consum d'informació

2.1. Marc general dels estudis d'usuaris: visió històrica, principals models i tendències actuals

2.2. Tipologia d'estudis d'usuaris. Finalitats i objectius

2.3. Disseny dels estudis de necessitats i consum d'informació

3. Comportament informatiu de les comunitats científiques i acadèmiques

3.1. Les comunitats de pràctica. Tasques de producció i ús d'informació científica

3.2. Àmbits de coneixement científic: disciplines i dominis d'especialitat

3.3. Anàlisi de categories conceptuals i tipologies documentals per disciplines

4. Comportament informatiu en les organitzacions

4.1. Cultura corporativa i valor de la informació i el coneixement en les organitzacions

4.2. Categories d'actius d'informació

4.3. Formes d'ús de la informació i anàlisi funcional de l'ús de la informació en les organitzacions

5. Mètodes i tècniques de recollida de dades

5.1. Tècniques quantitatives: estudis d'enquestes i anàlisi de transaccions

5.2. Tècniques qualitatives: observació, entrevistes i grups de discussió

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les classes magistrals de presentació dels continguts teòrics es completen amb sessions pràctiques basades en el treball dirigit fet prèviament per l'estudiant. Aquestes sessions es dediquen a resoldre casos pràctics que plantegi el professorat, pràctiques d'ordinador —consulta d'exemples de l'aplicació dels continguts teòrics en sistemes d'informació— i tutoració dels treballs de grup.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La qualificació final de l'assignatura és la mitjana de les activitats pràctiques (60 %) i de l'avaluació de coneixements (40 %).

Les activitats pràctiques consisteixen en:

- Dues activitats en grup sobre l'anàlisi d'un context del comportament informatiu (amb un pes del 20 % cadascuna). La presentació de la primera està prevista per a la 3a setmana d'octubre i la de la segona per a la darrera setmana de novembre. Activitats no reavaluables.
- Una activitat individual sobre les tècniques de recollida de dades (20 % de la puntuació final). La presentació està prevista per a la 2a setmana de gener. Activitat reavaluable en cas d'obtenir una qualificació inferior a 5.

La no-presentació de cap de les activitats comporta un no presentat de l'assignatura; la no-presentació de qualsevol de les tres activitats es qualifica amb un zero.

L'avaluació de coneixements consisteix en dues proves parcials (40 % de la puntuació final). La primera està prevista per a la 2a setmana de novembre i la segona per al darrer dia de classe. Cada prova té un pes del 20 %. Hi ha la possibilitat de reavaluació en el cas d'obtenir una mitjana per sota de 5 o no haver presentat una o cap de les proves.

La reavaluació consisteix en un examen (la data indicada en el calendari de reavaluació) que inclou tot el temari de l'assignatura. Per poder presentar-se a l'examen cal haver lliurat les activitats pràctiques. Per aprovar l'assignatura la nota de l'examen de reavaluació ha de ser igual o superior a 5.

Avaluació única

La qualificació final de l'assignatura és la mitjana de tres elements d'avaluació:

- Treball de resum i comentari de tres lectures (20 %). La presentació es fa el darrer dia de classe. Activitat no reavaluable.
- Dossier de tres pràctiques (30 %). La presentació es fa la data fixada en el calendari d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada de gener. Activitat no reavaluable.
- Prova escrita (50 %) la data fixada en el calendari d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada de gener. En el cas d'obtenir una nota inferior a 5, hi ha la possibilitat de fer l'examen de reavaluació.

Per aprovar l'assignatura cal haver presentat tots els elements d'avaluació, superar la prova escrita (o l'examen de reavaluació) amb un 5 i obtenir una qualificació mitjana igual o superior a 5. No presentar qualsevol dels tres elements de l'avaluació comporta la qualificació final de no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Llibre

Beck, Susan E.; Manuel, Kate. *Practical research methods for librarians and information professionals*. New York: Neal-Schuman, 2008. 309 p. ISBN 978-1-55570-591-6.

Bernard, H. Russell. *Social research methods: qualitative and quantitative approaches*. Thousand Oaks: Sage Publications, 2000. 650 p. ISBN 0-7619-1403-X.

Case, Donald O. *Looking for information: a survey of research on information seeking, needs, and behavior*. 3rd ed. Bingley: Emerald, 2012. XVI, 491 p. ISBN 978-1-78052-654-6.

Choo, Chun Wei. *The knowing organization: how organizations use information to construct meaning, create knowledge, and make decisions*. 2nd ed. New York: Oxford University, 2006. XIV, 354 p. ISBN 0-19-517678-2.

Choo, Chun Wei; Detlor, Brian; Turnbull, Don. *Web work: information seeking and knowledge work on the World Wide Web*. Dordrecht: Springer, 2000. 236 p. ISBN 0-7923-6460-0.

Fidel, Raya. *Human information interaction: an ecological approach to information behavior*. Cambridge (Mass.): MIT Press, 2012. 348 p. ISBN 9780262017008.

Fisher, Karen E.; Erdelez, Sanda; McKechnie, Lynne (E.F.) (eds.). *Theories of information behavior*. Medford: Information Today, 2005. XXII, 431 p. ISBN 1-57387-230-X.

González Teruel, Aurora. *Los estudios de necesidades y usos de la información: fundamentos y perspectivas actuales*. Gijón: Trea, 2005. 181 p. ISBN 84-9704-166-6.

González Teruel, Aurora ; Barrios Cerrejón, M. Teresa. *Métodos y técnicas para la investigación del comportamiento informacional. Fundamentos y nuevos desarrollos*. Gijón: Trea, 2012. 311 p. ISBN 9788497046718.

Gould, Constance C.; Handler, Mark. *Information needs in the social sciences: an assessment prepared for the Research Information Management of the Research Libraries Group*. Mountain View (Calif.): Research Libraries Group, 1989. 56 p.

Kuhlthau, C. *Seeking meaning: a process approach to library and information services*. 2nd ed. Westport: Libraries Unlimited, 2004. XVII, 247 p. ISBN 1-59158-094-3.

Nicholas, David. *Assessing information needs: tools, techniques and concepts for the Internet age*. 2nd ed. London: Aslib, 2000. XII, 163 p. ISBN 0-85142-433-3.

Powell, Ronald. *Basic research methods for librarians*. 4th ed. Westport: Libraries Unlimited, 2004. X, 347 p. ISBN 1-59158-103-6.

Ruthven, Ian; Kelly, Diane (eds.). *Interactive information seeking, behaviour and retrieval*. London: Facet, 2011. 296 p. ISBN 978-1-85604-7074.

Savolainen, Reijo. *Everyday information practices: a social phenomenological perspective*. Lanham:

Scarecrow Press, 2008. X, 233 p. ISBN 978-0-8108-6111-4.

Wildemuth, Barbara M. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. Westport (Conn.) : Libraries Unlimited, 2009. VII, 421 p. ISBN 978-1-59158-503-9.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Aspectes Legals de la Informació

Codi de l'assignatura: 360036

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MARIA ASUNCION ESTEVE PARDO

Departament: Dept. Dret Civil

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	42
- Pràctiques de problemes	8
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Informació i Societat.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre el marc jurídic i administratiu nacional i internacional de la gestió i difusió d'informació, i els aspectes legals i ètics de l'ús i la transferència.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer la legislació vigent en relació amb l'accés i l'ús de la informació.
- Identificar els problemes legals que plantegen l'accés i la difusió de la informació.
- Comprendre les obligacions externes que imposa l'ordenació administrativa a les organitzacions públiques i privades.
- Conèixer els drets i les infraccions que poden produir-se en facilitar l'accés a continguts, dades i imatges protegides.
- Determinar la responsabilitat del professional de la informació en la difusió de pràctiques legals sobre l'accés a la informació.
- Distingir entre ètica i legalitat en relació amb l'accés i l'ús de la informació.
- Comprendre les funcions i la utilitat dels diferents tipus de contractes entre autors i productors, i les llicències de materials electrònics.

Blocs temàtics

1. Introducció al dret

- 1.1. Fonts del dret
- 1.2. Organització administrativa de l'Estat
- 1.3. Organització judicial
- 1.4. Competències de l'Estat i de les comunitats autònomes
- 1.5. Dret públic i dret privat
- 1.6. La titularitat dels béns
- 1.7. La relació jurídica. Les infraccions de la llei: responsabilitat civil i penal

2. Normes aplicables als recursos d'informació, a les biblioteques i als arxius

- 2.1. Sistema de competències de les administracions públiques en matèria de patrimoni documental, biblioteques i arxius, i documentació pública
- 2.2. Normes aplicables als documents i arxius. Definició legal de *document*. Els documents d'arxiu. Definició legal d'*arxiu*: funcions
- 2.3. Titularitat dels documents i dels recursos d'informació: recursos d'informació de titularitat pública i recursos d'informació de titularitat privada. Distinció entre la titularitat de la propietat física dels recursos i els drets de propietat intel·lectual
- 2.4. Normativa aplicable al patrimoni documental i bibliogràfic

3. Els drets sobre la informació

- 3.1. El dret a la informació com a dret fonamental
- 3.2. La informació com a objecte de drets exclusius: drets exclusius sobre la imatge i la intimitat de les persones, drets exclusius sobre dades de caràcter personal, drets de propietat intel·lectual sobre continguts

4. Procediments per obtenir documentació pública, dades personals i continguts protegits

- 4.1. L'accés a la documentació administrativa
- 4.2. La utilització de dades de caràcter personal
- 4.3. La utilització d'imatges de persones i documents sobre la seva intimitat
- 4.4. Obtenció de documents protegits per drets de propietat intel·lectual; el paper de les entitats de gestió

5. Règim legal de les publicacions

- 5.1. Conceptes legals de llibre, biblioteca, editor, impressor, publicació, etc.
- 5.2. Règim jurídic del llibre: fixació del preu del llibre, ISBN, ISSN
- 5.3. Normes sobre dipòsit legal

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'assignatura comprèn una part teòrica important perquè l'estudiant adquireixi els coneixements legals bàsics sobre l'ús i l'adquisició de la informació.

La base d'aquesta part teòrica l'explica el professorat en les classes magistrals i requereix l'estudi individualitzat de l'alumne en les hores de treball autònom. L'estudi de casos i la resolució d'exercicis i de problemes tenen per finalitat que l'estudiant aprengui a aplicar la llei i els coneixements que adquireixi en aquesta assignatura.

Les diferents proves avaluable de l'assignatura tenen sempre una part teòrica i una de pràctica, amb casos o exercicis que l'estudiant ha de resoldre. Durant la prova, es pot consultar la legislació per resoldre la part pràctica avaluable.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en quatre proves presencials:

- La primera prova és de caràcter teòric i té un valor del 15 % de la nota final. Es fa després que s'hagin impartit els blocs temàtics 1 i 2 de l'assignatura (al voltant de la segona setmana de març). L'objectiu és comprovar que s'han assimilat els aspectes essencials del nostre sistema jurídic i de l'organització administrativa dels centres de documentació.
- La segona prova és de caràcter teoricopràctic i té un valor del 20 % de la nota final. Té lloc després que s'hagi impartit el bloc temàtic 3 de l'assignatura (al voltant de la darrera setmana d'abril). L'objectiu és comprovar que s'han assimilat les normes fonamentals de propietat intel·lectual, drets d'imatge i protecció de dades de caràcter personal i que és capaç d'aplicar aquestes normes a supòsits concrets.
- La tercera prova és de caràcter pràctic i té un valor del 15 % de la nota final. Té lloc després que s'hagi impartit el bloc temàtic 4 de l'assignatura (aproximadament dues setmanes abans de finalitzar el període lectiu). L'objectiu és comprovar que l'estudiant és capaç de determinar la normativa aplicable a supòsits específics d'informació legalment protegida i de proposar solucions concretes per facilitar-hi l'accés.
- La quarta prova és de caràcter teoricopràctic i té un valor del 50 % de la nota final. Té lloc la data assignada per als exàmens de juny. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consisteix en la resolució de supòsits concrets d'accés a informació legalment protegida i l'estudiant la pot resoldre consultant la legislació.

En cas que l'estudiant no es presenti a alguna de les proves d'avaluació, obté una qualificació de zero en aquesta prova, però pot fer les altres proves de l'avaluació continuada.

Revaluació

Els estudiants d'avaluació continuada que hagin suspès la part teòrica de la quarta prova d'avaluació continuada poden fer un nou examen teòric de tota l'assignatura. La nota que obtinguin en aquest examen teòric substitueix la nota obtinguda en la part teòrica de la quarta prova d'avaluació continuada a efectes de càlcul de la nota final.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consisteix en la resolució de supòsits concrets d'accés a informació legalment protegida i l'estudiant la pot resoldre consultant la legislació.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

No hi ha requisits per acollir-se a l'avaluació única.

Revaluació

Els estudiants d'avaluació única que hagin suspès la part teòrica de la prova d'avaluació única poden dur a terme un nou examen teòric de tota l'assignatura. La nota que obtinguin en aquest examen teòric substitueix la nota obtinguda en la part teòrica de la prova d'avaluació única a efectes de càlcul de la nota final.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo (coord.). *Comentarios a la Ley de Propiedad Intelectual*. 3.ª ed. Madrid: Tecnos, 2007. 2.322 p. ISBN 978-84-309-4640-2.

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo (coord.). *Manual de propiedad intelectual*. 3.ª ed. Valencia: Tirant lo Blanch, 2006. 332 p. ISBN 84-8456-679-X.

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo [et al.]. *Las reformas de la Ley de Propiedad Intelectual*. Valencia: Tirant lo Blanch, 2006. 260 p. ISBN 84-8456-693-5.

Bouza López, Miguel Ángel. *El derecho sui generis del fabricante de bases de datos*. Madrid: Reus, 2001. 319 p. ISBN 84-290-1370-9.

Esteve Pardo, Asunción (coord.). *Propiedad intelectual: doctrina, jurisprudencia, esquemas y formularios*. Valencia: Tirant lo Blanch, 2009. 967 p. ISBN 978-84-9876-450-5.

Fernández Masiá, Enrique [et al.]. *Los derechos de propiedad intelectual en la nueva sociedad de la información: perspectivas de derecho civil, procesal, penal e internacional privado*. Granada: Comares,

1998. 269 p. ISBN 84-8151-599-X

Garrote Fernández-Díez, Ignacio. *El derecho de autor en Internet: los tratados de la OMPI de 1996 y la incorporación al derecho español de la directiva 2001/29/CE*. 2.ª ed. Granada: Comares, 2003. XXVI, 669 p. ISBN 84-8444-659-X.

Guerrero Picó, María del Carmen. *El impacto de Internet en el derecho fundamental a la protección de datos de carácter personal*. Cizur Menor: Thomson Civitas, 2006, 2006. 587 p. ISBN 84-470-2688-4.

Lipszyc, Delia. *Derechos de autor y derechos conexos*. París: Unesco-Cerlalc-Zavalía, 1993. 933 p. ISBN 92-3-302837-2.

Plaza Penadés, Javier. *Propiedad intelectual y sociedad de la información (Tratados OMPI, Directiva 2001/29/CE y responsabilidad civil en la Red)*. Cizur Menor: Aranzadi, 2002. 333 p. ISBN 84-8410-897-X

Rodríguez Tapia, José Miguel (director); Sergio Cámara Lapuente [et al.]. *Comentarios a la Ley de Propiedad Intelectual*. Cizur Menor (Navarra): Thomson Civitas, 2007. 1.053 p. ISBN 978-84-470-2616-6.

Veleiro, Belén. *Protección de datos de carácter personal y sociedad de la información*. Madrid: Boletín Oficial del Estado, 2008. 668 p. ISBN 978-84-340-1783-2.

Article

Gasaway, Laura N. "Values conflict in the digital environment: librarians versus copyright holders". *Columbia-VLA journal of law & the arts*, vol. 24 (fall 2000), p. 115-161.

Massaguer Fuentes, Josep; Salelles Climent, J. Ramon. "El derecho de la propiedad intelectual ante los desafíos del entorno digital: perspectiva general y problemas particulares para las bibliotecas". *Revista general de derecho*, n.º 636 (sept. 1997), p. 10.927-10.958.

Díez Bueso, Laura, " La relevancia pública en el derecho a la información: algunas consideraciones". *Revista Española de Derecho Constitucional* , núm. 66, 2002.

Comunicacions, ponències

Esteve Pardo, Asunción. "Las licencias de material electrónico". En: *8ª Jornadas Españolas de Documentación. Los sistemas de información en las organizaciones: eficacia y transparencia*. Barcelona [etc.]: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2003. ISBN 84-930335-3-7.

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Avaluació i Qualitat

Codi de l'assignatura: 360051

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: AURORA VALL CASAS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 9

Hores estimades de dedicació

Hores totals 225

Activitats presencials	75
- Teoria	20
- Teoricopràctica	5
- Pràctiques orals comunicatives	5
- Sortida de camp	30
- Seminari	15
Treball tutelat/dirigit	75
Aprenentatge autònom	75

Recomanacions

Per poder cursar aquesta assignatura és recomanable haver cursat Mètodes i Tècniques de Planificació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Diagnosticar i identificar els factors que condicionen l'avaluació d'unitats, serveis i productes d'informació.
- Comprendre els principis i les tècniques de gestió de la qualitat.
- Establir un sistema bàsic de gestió de la qualitat en unitats, serveis i productes d'informació.
- Formular propostes de millora que tinguin en consideració els recursos disponibles en l'organització o el projecte.
- Aplicar les nocions d'avaluació i de qualitat a l'itinerari curricular propi.

Referits a habilitats, destreses

- Establir i aplicar indicadors del rendiment i de l'impacte.

Blocs temàtics

1. Avaluació de recursos, processos, serveis i productes d'informació

- 1.1. El concepte d'avaluació
- 1.2. Motivacions de l'avaluació
- 1.3. Abast i tipus d'avaluació

2. El procés de l'avaluació a les unitats d'informació

- 2.1. Establiment dels objectius de l'avaluació. Determinació dels criteris
- 2.2. Tècniques de recollida de dades
- 2.3. Els indicadors. Concepte i característiques. Tipus d'indicadors. Norma ISO 11620 d'indicadors de rendiment bibliotecari. Altres normes i recomanacions
- 2.4. Anàlisi i interpretació dels indicadors

3. Els resultats de l'avaluació a les unitats d'informació

3.1. Aplicacions pràctiques per a la presa de decisions. El quadre de comandament. El pla de millora

3.2. Presentació i difusió dels resultats de l'avaluació

4. La qualitat en els serveis

4.1. El concepte de *qualitat* en les unitats d'informació

4.2. Els principis de gestió de la qualitat total

5. Planificació, control i millora continuada del sistema de la qualitat a les unitats d'informació

5.1. Elements del sistema de qualitat

5.2. Els processos i els procediments. Mapa de processos

5.3. Els instruments de la qualitat

5.4. El *benchmarking*

6. Els compromisos de qualitat a les unitats d'informació

6.1. La carta de serveis: acords per proveir serveis i elements de la norma UNE 92300:2008

6.2. Models i normes de gestió de la qualitat. El model EFQM. Les normes ISO 9000 de qualitat. Certificació de qualitat

6.3. La percepció dels usuaris. El model Libqual i d'altres. Gestió de les queixes

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques es completen amb sessions pràctiques dedicades a fer exercicis de treball en grup a partir de supòsits i estudis de casos, amb l'exposició a l'aula dels resultats per part del grup. Són obligatòries tres tutories, que han de permetre el seguiment dels treballs i de les pràctiques.

Metodologia específica per als tres crèdits de pràctiques

Es treballa a partir de visites i seminaris tot aprofitant el coneixement que el marc general de l'assignatura proporciona sobre l'entorn de les unitats i els serveis d'informació i les necessitats dels usuaris. Les pràctiques se centren en l'estudi de casos diferents (unitat d'informació, serveis, recursos, processos, etc.) a partir d'una aproximació teòrica, una visita o la presència d'un professional a l'aula, i l'elaboració d'un treball breu de síntesi que s'ha de presentar i discutir a l'aula.

Cada estudiant analitza el seu perfil en relació amb els seus interessos acadèmics i professionals a l'inici i al final del semestre per reflectir els avenços en la concreció de la seva especialització i la seva orientació professional. Alhora, a final de curs, ha de presentar una proposta de tipologia de

centre de pràctiques en la qual vol fer la seva estada el semestre següent, tenint en compte els coneixements adquirits al llarg de l'assignatura. És obligatòria una tutoria individual. Aquests materials (anàlisi del perfil i proposta de centre de pràctiques) s'apleguen en un dossier que ha d'incloure, a més, un currículum i una carta adreçada al responsable del centre on voldria dur a terme les pràctiques.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Per als crèdits teòrics, els elements d'avaluació són els següents:

- Dos treballs preferentment col·laboratius (en grups d'un màxim de tres integrants) consistents en dos exercicis o supòsits pràctics, amb un valor del 35 % cadascun. El primer s'ha de lliurar la darrera quinzena de març i el segon, el dia de l'avaluació única que s'indiqui al calendari d'avaluacions de la Facultat.
- Un treball individual que representa un 30 % de la nota i que consisteix en un exercici o supòsit pràctic (20 % de la nota) i en la presentació oral dels resultats (10 % de la nota). El treball s'ha de lliurar la darrera quinzena d'abril i l'exposició a l'aula es duu a terme entre els mesos d'abril i maig.

Per superar aquesta part de l'assignatura han de presentar-se tots els exercicis els dies establerts i totes les notes han de ser iguals o superiors a 5 sobre 10.

Per als tres crèdits pràctics, els elements d'avaluació són els següents:

- Visites a diverses unitats d'informació.
- Assistència als seminaris programats.
- Elaboració d'un dossier.

Per superar els crèdits pràctics de l'assignatura és obligatori assistir, com a mínim, al 80 % de les activitats programades (visites i seminaris). Habitualment les visites es fan els dimecres i els seminaris tenen lloc en horari de classe la setmana següent a la visita. Es preveu un total de 5 visites i 8 seminaris. El calendari amb la concreció dels dies de visites i dels dies de seminaris es presenta en començar l'assignatura. El dossier amb l'anàlisi del propi perfil, la proposta de centre, un currículum i una carta adreçada al possible centre on es volen dur a terme les pràctiques s'han de lliurar el dia de l'avaluació única que s'indiqui al calendari d'avaluacions de la Facultat.

La qualificació d'aquests tres crèdits pràctics és d'apte o no apte.

Per superar l'assignatura s'han d'haver aprovat tant els crèdits teòrics (amb una nota igual o superior a 5 sobre 10) com els crèdits pràctics (amb un apte). Si no se superen totes dues parts alhora (crèdits teòrics i crèdits pràctics), l'assignatura queda suspesa.

La qualificació final és de no presentat quan s'hagin lliurat i aprovat totes les pràctiques corresponents als crèdits teòrics però, o bé no s'hagi assistit al 80 % de visites i seminaris, o bé no s'hagi lliurat el dossier corresponent als crèdits pràctics.

Revaluació

Només són susceptibles de revaluació els treballs (en grup o individuals) amb una nota entre 4,5 i 4,9 sobre 10 i per raó de manca de correcció ortogràfica i sintàctica i/o altres defectes formals. Cal presentar-ne un de nou que ha de tenir una qualificació de 6 sobre 10 per tal de fer la mitjana amb la resta de qualificacions.

Avaluació única

Per als crèdits teòrics, consisteix en un únic examen el dia de l'avaluació única que s'indica al calendari d'avaluacions de la Facultat.

Per als crèdits pràctics, els requisits són els mateixos que per a l'avaluació continuada: un 80 % d'assistència a visites i seminaris i lliurament del dossier corresponent el dia de l'avaluació única que s'indica al calendari d'avaluacions de la Facultat.

Per superar l'assignatura han d'estar aprovats tant els crèdits teòrics (amb una nota igual o superior a 5 sobre 10) com els crèdits pràctics (amb un apte). Si no se superen totes dues parts alhora (crèdits teòrics més crèdits pràctics), l'assignatura queda suspesa.

La qualificació final és de no presentat quan s'hagin obtingut a l'examen una nota igual o superior a 5 sobre 10, o bé no s'hagi assistit al 80 % de visites i seminaris, o bé no s'hagi lliurat el dossier corresponent als crèdits pràctics.

Revaluació

Només els exàmens amb una nota entre 4,5 i 4,9 sobre 10 poden optar a la revaluació, que consisteix en un examen nou que es duu a terme seguint el calendari fixat pel centre. La prova queda superada amb una nota igual o superior a 6 sobre 10.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Abad García, Maria Francisca. *Evaluación de la calidad de los sistemas de información*. Madrid: Síntesis, D.L. 2005. 202 p.(Ciencias de la información (Síntesis). Biblioteconomía y Documentación; 26). ISBN 84-9756-264-X.

Cartas de servicios: requisitos: norma española UNE 93200:2008 . Madrid: AENOR, cop. 2008. 9 p.

Dugan, Robert E.; Herson, Peter; Nitecki, Danuta A. *Viewing library metrics from different perspectives: inputs, outputs, and outcomes*. Santa Barbara, Calif.: Libraries Unlimited, cop. 2009. XV, 346 p. ISBN 978-1-59158-665-4.

González, Luis (coord.). *Bibliotecas escolares ¿entre interrogantes?: herramienta de autoevaluación: preguntas e indicadores para mejorar la biblioteca*. Madrid: Ministerio de Educación: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2011. 146 p. ISBN 978-84-89384842.

Mathews, Joseph R. *The evaluation and measurement of library services*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2007. XX, 372 p. ISBN 978-1-59158-532-9.

Article

Cruellas Serra, R. M.; Petit Cibriain, C. "La implantació d'un sistema de gestió de la qualitat a l'Arxiu Nacional de Catalunya, d'acord amb la Norma ISO 9000:2000". *Lligall*, núm. 24 (2005), p. 321-366.

Pinto, Maria; Balagué, Núria; Anglada, Lluís. "Evaluación y calidad en las bibliotecas universitarias: experiencias españolas entre 1994-2006". *Revista Española de Documentación Científica*, v. 30, n.º 3 (2007), p. 364-383.

Poll, R.; Boekhorst, P. "Medición de la calidad: medición del rendimiento en las bibliotecas". *Boletín de la ANABAD*, v. 59, n.º 3 (2009), p. 17-260.

Comunicacions, ponències

Álvarez, M.; [et al]. "Les cartes de servei de les biblioteques de recerca, biblioteques públiques i arxius catalans: un estat de la qüestió". En: *11es Jornades Catalanes d'Informació i Documentació*. Barcelona: COBDC, 2008, p. 407-422.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Biblioteques Escolars

Codi de l'assignatura: 364355

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: M.TERESA MAÑA TERRE

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 3

Hores estimades de dedicació

Hores totals 75

Activitats presencials	25
- Teoricopràctica	15
- Pràctiques de problemes	6
- Sortida cultural	2
- Seminari	2
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

L'assignatura pretén que els alumnes aprofundeixin en els continguts referents a les biblioteques escolars enteses com a centres de recursos per a l'aprenentatge i coneguin els serveis que poden oferir en funció de les necessitats informatives, formatives i lúdiques dels usuaris.

- Conèixer la funció, els serveis i l'organització de les biblioteques escolars.
- Conèixer les legislacions específiques sobre biblioteques escolars, així com les directrius i normatives

Referits a habilitats, destreses

- Aplicar i adaptar els coneixements sobre gestió de biblioteques en les biblioteques escolars.
- Saber dissenyar els serveis específics per a les necessitats informatives, formatives i lúdiques de la comunitat escolar.
- Saber avaluar les condicions d'una biblioteca escolar i planificar les actuacions pertinents.

Referits a actituds, valors i normes

- Considerar les biblioteques escolars com a centres de recursos de l'aprenentatge relacionades íntimament amb el currículum escolar.

- Considerar les biblioteques escolars com a elements integrants dels sistemes educatiu i bibliotecari.

Blocs temàtics

1. La biblioteca d'un centre educatiu

- 1.1. Concepte i funcions de la biblioteca escolar. Tipologia de centres i biblioteques: primària, secundària, escoles d'adults. Les biblioteques de doble ús
- 1.2. Legislació educativa i bibliotecària. Els referents qualitatius: manifest i directrius sobre biblioteques escolars. Els referents quantitius: normativa i estàndards
- 1.3. Perfil del bibliotecari escolar. Competències i funcions. Equips de suport i comissió de biblioteca
- 1.4. Integració de la biblioteca escolar en el centre. El pla de lectura i el projecte de biblioteca

2. Biblioteques escolars en xarxa

- 2.1. Situació actual a Catalunya i a Espanya. Estudis quantitius i qualitatius
- 2.2. Serveis de suport i programes d'impuls a les biblioteques escolars. Catalunya: Puntedu. Programes de les comunitats autònomes. Xarxes de recursos compartits
- 2.3. Programes de gestió automatitzada: Epergam, programari lliure

3. Gestió de la biblioteca

- 3.1. Organització dels espais i infraestructures
- 3.2. Criteris bàsics per distribuir el pressupost
- 3.3. Política de col·lecció. Criteris de selecció i esporgada
- 3.4. Organització i instal·lació del fons. Accés i recuperació: adaptació del catàleg

4. Serveis de la biblioteca

- 4.1. Serveis bàsics per a la comunitat escolar. Serveis específics per a l'alumnat i per al professorat. La biblioteca virtual
- 4.2. Organització i difusió dels serveis: horaris, eines de comunicació (blogs, xarxes socials, etc.)
- 4.3. Instruments per a l'avaluació dels serveis
- 4.4. Biblioteca i entorn: relació amb la biblioteca pública i altres serveis

Metodologia i activitats formatives

La metodologia preveu classes presencials i tasques dirigides basades en lectures obligatòries i supòsits pràctics que permetin l'ampliació i assimilació dels continguts. Així mateix les explicacions teòriques es complementen amb xerrades d'especialistes a classe i amb visites als centres.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

La qualificació final es fa a partir dels elements següents:

- La participació activa en les sessions presencials (10 %).
- Els treballs dirigits i les pràctiques a classe que s'han de lliurar al llarg del curs (30 %).
- Un exercici escrit de comentari i reflexió que pot fer-se amb apunts i bibliografia (30 %) a meitat del trimestre.
- Un treball (individual o en parella) relacionat amb algun aspecte d'una biblioteca escolar (30 %) a lliurar al llarg del curs.

Per superar l'assignatura cal obtenir, com a mínim, la qualificació de 4 en el treball i en l'exercici escrit.

Activitats mínimes per qualificar-se (si no es presenten la nota és no presentat)

- Exercici escrit.
- Treball.

Revaluació

La data fixada per a la revaluació, es pot fer de nou l'exercici escrit sempre que la qualificació sigui inferior a 4. Per superar l'exercici cal obtenir una nota igual o superior a 6 sobre 10. El treballs dirigits i el treball queden exclosos de la revaluació.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en una prova teoricopràctica (100 % de la nota) que pot fer-se amb apunts i bibliografia.

Revaluació

La data fixada per a la revaluació, es pot fer de nou la prova teoricopràctica sempre que la qualificació sigui inferior a 5. Per superar la prova cal obtenir una nota igual o superior a 6 sobre 10.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Baró, Mònica; Mañà, Teresa; Velloso, Immaculada. *Biblioteques escolares, ¿para qué?*. Madrid: Anaya, cop. 2001. 206 p. (La sombra de la palabra; 2). ISBN 84-667-1309-3.

Directrius IFLA/Unesco per a la biblioteca escolar. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2005. 52 p. ISBN 84-86972-18-3.

Durban Roca, Glòria. *La biblioteca escolar, hoy: un recurso estratégico para el centro*. Barcelona: Graó, 2010. 121 p. (Biblioteca de aula (Graó); 273). ISBN 978-84-7827-911-1.

Gonzalez, Luis (coord.). *Biblioteques escolares "entre comillas": estudio de casos: buenas prácticas en la integración de la biblioteca en los centros educativos*. Madrid: Ministerio de Educación. Secretaria General Técnica: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2010. 163 p. ISBN 978-84-89384-79-8.

González, Luis (coord.). *Biblioteques escolares ¿entre interrogantes?: herramienta de autoevaluación: preguntas e indicadores para mejorar la biblioteca*. Madrid: Ministerio de Educación: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2011. 146 p. ISBN 978-84-89384842.

Herring, James E. *Improving student's web use and information literacy: a guide for teachers and teacher librarians*. London: Facet, cop. 2011. XV, 143 p. ISBN 978-1-85604-743-2.

Markless, Sharon (ed.). *The innovative school librarian: thinking outside the box*. London: Facet, 2009. XII, 202 p. ISBN 978-1-85604-653-4.

Marquardt, Luisa; Oberg, Dianna (eds.). *Global perspectives on school libraries: projects and practices*. Berlin; New York: De Gruyter Saur, 2011. 336 p. (IFLA publications; 148). ISBN 978-3-11-023220-2.

McNicol, Sarah. *Joint-use libraries: libraries for the future*. Oxford: Chandos Publishing, 2008. 153 p. ISBN 978-1-84334-384-4.

Nájera Trujillo, Claudia Gabriela. *...pero no imposible: bitácora de la transformación de una biblioteca escolar y su entorno*. México; Barcelona: Océano Travesía, cop. 2008. 199 p. (Ágora (Océano)). ISBN 978-84-494-3883-7.

Queralt Catà, Enric (coord.). *La biblioteca-mediateca: infantil i primària: proposta de treball*. 2a ed. rev. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2007. 214 p. (Dossiers Rosa Sensat; 63). ISBN 978-84-95988-77-5.

Queralt Catà, Enric (coord.). *La biblioteca-mediateca: secundària: proposta de treball*. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2007. 160 p. (Dossiers Rosa Sensat; 64). ISBN 978-84-95988-78-2.

Capítol

Marchesi, Álvaro; Miret, Inés (dir.). *Las bibliotecas escolares en España: análisis y recomendaciones*.

Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez: IDEA, cop. 2005. "Parte III, Estudio de campo de las bibliotecas escolares en España". p. 120-298.

Pàgina web

Bescolar [en línia]: *grup de recerca de biblioteques educatives*. <<http://bd.ub.edu/bescolar/>>. [Consulta: 25 juny 2013].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Biblioteques i Profesió Bibliotecària a la Catalunya Contemporània

Codi de l'assignatura: 364359

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: M.TERESA MAÑÀ TERRE

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 3

Hores estimades de dedicació

Hores totals 75

Activitats presencials	35
- Teoricopràctica	16
- Sortida de camp	10
- Seminari	9
Treball tutelat/dirigit	15
Aprenentatge autònom	25

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

L'assignatura vol ser una aproximació als orígens i desenvolupament de la professió des d'un vessant històric, a partir de la creació de l'Escola de Bibliotecàries. Pel que fa a les biblioteques, vol complementar i ampliar els coneixements sobre història de les biblioteques, centrant-se en la fundació de les principals biblioteques catalanes creades a final del segle XIX i inici del XX a Catalunya.

- Conèixer els inicis de la professió i com han marcat la professió.
- Conèixer les biblioteques emblemàtiques i representatives de la nostra cultura els segles XIX i inici del XX.
- Conèixer les figures d'Eugeni d'Ors i Jordi Rubió i les seves aportacions en la formació del personal i en la creació de biblioteques.

Referits a actituds, valors i normes

- Valorar la creació de l'Escola de Bibliotecàries com una innovació en la formació bibliotecària.
- Entendre la importància política i cultural de persones i institucions a tombant de segle.

Blocs temàtics

1. Context bibliotecari: entorn polític i social. Les biblioteques provincials (5 %)

2. Les biblioteques privades (15 %)

2.1. Ateneu Barcelonès

2.2. Biblioteca del Centre de Lectura de Reus

3. Les biblioteques obertes al públic (20 %)

3.1. La Biblioteca Museu Balaguer

3.2. La Biblioteca Arús

3.3. La Biblioteca de la Dona

3.4. Les biblioteques d'ateneus

4. La biblioteca nacional: la Biblioteca de Catalunya (15 %)

*

(La dedicació i la profunditat d'aquest tema depenen del coneixement que s'hagi adquirit en altres assignatures anteriors.)

5. Les biblioteques públiques modernes (25 %)

5.1. Les biblioteques populars de la Mancomunitat

- El projecte d'Eugeni d'Ors
- La implantació de biblioteques: característiques
- La creació d'un sistema: Jordi Rubió

5.2. Les biblioteques de les entitats d'estalvi

6. La formació del personal. L'Escola de Bibliotecàries: creació i evolució (20 %)

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia preveu classes presencials i sessions dirigides basades en lectures obligatòries (seminaris) que permetin l'ampliació i assimilació dels continguts a partir de les lectures, l'intercanvi d'idees i d'opinions i la reflexió fonamentada sobre els temes. Així mateix, les sessions teòriques es complementen amb xerrades d'especialistes i amb visites als centres. A final de curs cal presentar un breu assaig sobre un aspecte del temari acordat entre alumne i professor que demostrï l'adquisició de les capacitats.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La qualificació final té en compte:

- La participació activa en les sessions presencials (10 %).

- Els treballs dirigits sobre les lectures proposades a lliurar al llarg del curs (40 %).
- Un assaig breu sobre algun aspecte del temari que es determina entre l'alumne i el professor (50 %) que s'ha de lliurar al final del trimestre (maig).

Per superar l'assignatura cal obtenir, com a mínim, la qualificació de 4 en la nota global dels treballs i en l'assaig.

Revaluació

La data fixada per a la revaluació, es pot presentar de nou l'assaig individual (50 % de la nota) sempre que s'hagi qualificat amb una nota inferior a 4 sobre 10 per manca de correcció ortogràfica i sintàctica i/o altres defectes formals. Per superar aquest treball, cal obtenir una nota igual o superior a 6 sobre 10. Els treballs dirigits no són susceptibles de reavaluar-se.

Mostres mínimes per qualificar-se (si no es presenten la nota és no presentat):

- Treballs dirigits.
- Assaig individual.

Avaluació única

L'avaluació es basa en un treball de curs individual que tracti algun aspecte del temari que es determina entre l'alumne i el professor (50 %) i un exercici escrit sobre les lectures proposades (50 %).

Revaluació

La data fixada per a la revaluació, qui hagi obtingut una qualificació per sota de 4 en l'exercici escrit sobre les lectures proposades pot presentar-se a un nou exercici. Per superar aquest element d'avaluació, cal obtenir una nota igual o superior a 6 sobre 10.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Cassasas, Jordi (dir.). *L'Ateneu i Barcelona: [un] segle i [mig] d'acció cultural*. Barcelona: Diputació de Barcelona: RBA-La Magrana, 2006. 575 p. ISBN 84-7871-831-1.

Cent anys de la Biblioteca Pública Arús: 1895-1995. Barcelona: Biblioteca Pública Arús, D.L. 1995. [24] p.

Comas i Güell, Montserrat. *La Biblioteca Museu Balaguer, un projecte nacional català*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007. 301 p. (Textos i estudis de cultura catalana; 120). ISBN 978-84-8415-882-0.

Comas i Güell, Montserrat. *Lectura i biblioteques populars a Catalunya: 1793-1914*. Barcelona: Curial

[etc.], 2001. 267 p. ISBN 84-8415-321-5.

Comas i Güell, Montserrat; Oliva Pascuet, Víctor (coords.). *Llum entre ombres: 6 biblioteques singulars a la Catalunya contempor3nia : Biblioteca del Centre de Lectura de Reus, Biblioteca de l'Ateneu Barcelon3s, Biblioteca del Centre Excursionista de Catalunya, Biblioteca Museu Balaguer, Biblioteca Arús, Biblioteca de Catalunya*. Vilanova i la Geltrú: Organisme Aut3nom de Patrimoni Víctor Balaguer, 2011. 179 p. ISBN 978-84-936539-5-8.

Estivill Rius, Assumpci3. *L'Escola de Bibliotec3ries: 1915-1939*. Barcelona: Diputaci3 de Barcelona, cop. 1992. 508 p. (Quaderns de treball (Escola Universit3ria Jordi Rubi3 i Balaguer de Biblioteconomia i Documentaci3)). ISBN 84-7794-176-9.

Fontanals, Reis; Losantos, Marga. *Biblioteca de Catalunya, 100 anys: 1907-2007*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2007. 399 p. ISBN 978-84-7845-018-3.

Mañ3, Teresa. *Les biblioteques populars a Catalunya a trav3s dels seus anuaris (1922-1936)*. Barcelona: Facultat de Biblioteconomia i Documentaci3. Universitat de Barcelona: Diputaci3 de Barcelona. 3rea de Cultura. Servei de Biblioteques, 2001. 120 p. (Quaderns de treball (Universitat de Barcelona. Facultat de Biblioteconomia i Documentaci3); 16). ISBN 84-475-2500-7.

Mañ3, Teresa. *Les biblioteques populars de la Mancomunitat de Catalunya: 1915-1925*. Lleida: Pag3s, 2007. 316 p. (Materials per a la biblioteca p3blica; 5). ISBN 978-84-9779-519-7.

Miret i Sol3, Maria-Teresa. *Una aportaci3 a la lectura p3blica del segle XX: les biblioteques de "la Caixa" (1923-1993)*. Barcelona: Diputaci3 de Barcelona Pag3s, 2010. 297 p. (Materials per a la biblioteca p3blica; 6). ISBN 978-84-9779-890-7.

Segura Soriano, Isabel. *Mem3ria d'un espai: Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona (1909-2003)*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Institut d'Educaci3: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007. 191 p. (L. S. i P.). ISBN 978-84-8415-929-2.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Biblioteques Universitàries i de Recerca

Codi de l'assignatura: 364356

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: NURIA BALAGUE MOLA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 3

Hores estimades de dedicació

Hores totals 75

Activitats presencials	25
- Teoria	14
- Tutorització per grups	1
- Pràctiques de problemes	5
- Seminari	5
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

(Compromís ètic en la garantia del dret dels ciutadans a l'accés a la cultura i a la informació,

evitant la discriminació per sexe, origen o ideologia i facilitant el servei a les persones amb discapacitats, sense perjudici del respecte dels drets de propietat intel·lectual.)

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Comprendre com l'evolució i transformació de l'educació superior influeix en el desenvolupament de les biblioteques universitàries.
- Conèixer l'entorn institucional de les biblioteques universitàries i de recerca.
- Identificar i analitzar a nivell bàsic tota la varietat de qüestions complexes que afecten les biblioteques universitàries i de recerca.
- Conèixer els processos, productes i serveis més habituals que es desenvolupen en les biblioteques universitàries i de recerca.
- Conèixer les principals qüestions financeres, legals i tecnològiques que influeixen en l'organització i gestió de les biblioteques universitàries i de recerca.
- Comprendre i valorar el paper dels organismes i institucions relacionades amb les biblioteques universitàries i de recerca.
- Seleccionar elements per avaluar l'eficàcia dels recursos i serveis i establir i aplicar indicadors del rendiment i d'impacte.
- Comprendre la importància del paper dels consorcis en l'oferta de serveis cooperatius en la biblioteca universitària.

Referits a actituds, valors i normes

- Entendre les aportacions de la biblioteca universitària a la docència, a l'aprenentatge, a la recerca, a la innovació i la transferència de coneixement.

Blocs temàtics

1. Introducció a les biblioteques universitàries i de recerca (10 %)

- 1.1. Biblioteques universitàries
- 1.2. Biblioteques nacionals i altres biblioteques patrimonials
- 1.3. Biblioteques especialitzades
- 1.4. Organismes internacionals relacionats amb les biblioteques universitàries i de recerca (IFLA, LIBER, etc.)

2. Organització a les biblioteques universitàries (30 %)

- 2.1. Evolució de la universitat: de l'edat mitjana a l'espai europeu d'educació superior. Organització de les universitats a l'Estat espanyol i a Catalunya. La CRUE. L'ANECA. El sistema universitari català. Secretaria d'Universitats i Recerca. AGAUR, AQU, ACUP
- 2.2. La missió i funcions de la biblioteca universitària. Normes i reglaments. Evolució de les biblioteques universitàries a l'Estat espanyol i a Catalunya. La REBIUN. El concepte de CRAI. El consorcis. El CBUC

3. Gestió dels recursos i els serveis a les biblioteques universitàries (30 %)

- 3.1. Recursos humans
- 3.2. Recursos econòmics
- 3.3. Espais, equipaments, tecnologia
- 3.4. Planificació estratègica i operativa. Valorització de les biblioteques. Escenaris i tendències de futur

4. Organització i gestió dels recursos i els serveis a les biblioteques de recerca no universitàries (30 %)

- 4.1. Biblioteques nacionals. Altres biblioteques patrimonials
- 4.2. Biblioteques especialitzades. Exemples de biblioteques especialitzades en àmbits temàtics diversos. Xarxes de biblioteques especialitzades. Les biblioteques del CSIC

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques es completen amb sessions pràctiques dedicades a exercicis de treball en grup a partir de supòsits i estudis de casos, amb l'exposició a l'aula dels resultats del grup. Són obligatòries dues tutories, que han de permetre el seguiment dels treballs i de les pràctiques.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en:

- Treball en grup (40 %). Màxim 3 integrants per grup. Presentació oral dels resultats. És obligatòria una tutoria. Treball que s'ha de fer al llarg de tot el quadrimestre i lliurar a meitat de maig. No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és no presentat.
- Treball individual. Prova escrita (30 %). Lliurament la segona quinzena de març. Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 4 i inferior a 5. Si no es presenta, la nota final és no presentat.
- Exercici o supòsit pràctic individual (30 %). Lliurament a final de maig. Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 4 i inferior a 5. Si no es presenta, la nota final és no presentat.

Per aprovar han de presentar-se tots els exercicis les dates determinades i totes les notes han de ser igual o superiors a 5.

Avaluació única

Examen sense apunts. Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 4 i inferior a 5.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Alire, Camila A.; Evans, G. Edward. *Academic librarianship*. New York; London: Neal-Schuman Publishers, cop. 2010. XV, 383 p. ISBN 978-1-55570-702-6.

Comas i Güell, Montserrat; Oliva Pascuet, Víctor (coords.). *Llum entre ombres: 6 biblioteques singulars a la Catalunya contemporània: Biblioteca del Centre de Lectura de Reus, Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès, Biblioteca del Centre Excursionista de Catalunya, Biblioteca Museu Balaguer, Biblioteca*

Arús, *Biblioteca de Catalunya*. Vilanova i la Geltrú: Organisme Autònom de Patrimoni Víctor Balaguer, 2011. 179 p. ISBN 978-84-936539-5-8.

McKnight, Sue. *Envisioning future academic library services: initiatives, ideas and challenges*. London: Facet Publishing, 2010. XVI, 247 p. ISBN 978-1-85604-691-6.

Article

Abad Hiraldo, Ramón; Anglada i de Ferrer, Lluís M. "Los consorcios y las bibliotecas universitarias en España". *Boletín de la ANABAD*, vol. 60, núm. 3 (2010), p. 11-24.

García López, Genaro Luis; López Álvarez, Olga María. "La génesis de las bibliotecas universitarias en España". *Investigación bibliotecológica*, vol. 19, n.º 38 (2005), p. 61-76.

Pinto, María; Balagué, Nuria; Anglada, Lluís. "Evaluación y calidad en las bibliotecas universitarias: experiencias españolas entre 1994-2006". *Revista española de documentación científica*, vol. 30, n.º 3 (2007), p. 364-383. ISSN 0210-0614.

Taladriz Mas, Margarita; Anglada i de Ferrer, Lluís M. "Pasado, presente y futuro de las bibliotecas universitarias españolas". *Arbor: ciencia, pensamiento y cultura*, núm 617-618 (1997), p. 65-88.

Text electrònic

Borrego, Ángel; Barrios, Maite; Garcia, Francesc. "Ús i disponibilitat d'informació científica entre els investigadors de les universitats del CBUC" [en línia]. Universitat de Barcelona: Facultat de Biblioteconomia i Documentació, 2011. p. 1-56. <<http://www.recercat.cat/bitstream/handle/2072/166999/INFORMEBCUC.pdf>>. [Consulta: 6 febrer 2014].

Staley, David J.; Malenfant, Kara J. *Futures thinking for academic librarians* [en línia]: *higher education in 2025*. Chicago: ACRL. 2010. p. 1-33. <<http://www.ala.org/acrl/sites/ala.org/acrl/files/content/issues/value/futures2025.pdf>>. [Consulta: 6 febrer 2014].

Tenopir, Carol; Volentine, Rachel; King, Donald W. *UK scholarly reading and the value of library resources* [en línia]: *summary results of the study conducted spring 2011*. USA: University of Tennessee, Center for Information and Communication Studies, 2012. <<http://www.jisc-collections.ac.uk/Reports/ukscholarlyreadingreport/>>. [Consulta: 6 febrer 2014].

The value of libraries for research and researchers [en línia]: *a RIN and RLUK report*. UK: Research Information Network, RLUK Research Libraries, 2011. <http://rinarchive.jisc-collections.ac.uk/system/files/attachments/value_of_libraries_for_screen_1.pdf>. Annexos: <http://rinarchive.jisc-collections.ac.uk/system/files/attachments/Value_of_Libraries_-_Annexes.pdf>. [Consulta: 6 febrer 2014].

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Catalogació i Indexació
Codi de l'assignatura: 360054
Curs acadèmic: 2013-2014
Coordinació: JESUS GASCON GARCIA
Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació
Crèdits: 12

Hores estimades de dedicació

Hores totals 300

Activitats presencials	100
- Teoricopràctica	
(Teoria i resolució o explicació de casos pràctics.)	50
- Pràctiques de problemes	20
- Pràctiques d'ordinadors	
(Comentari de casos i pràctiques a l'aula.)	25
- Pràctiques orals comunicatives	5
(Exposicions a l'aula.)	
Treball tutelat/dirigit	
(Temps per als treballs de curs i les tutories.)	175
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver cursat Disseny de Sistemes de Recuperació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Caracteritzar el tema i l'ús potencial d'un document i elaborar-ne la representació mitjançant llenguatge natural, vocabularis controlats o sistemes de classificació.
- Crear i mantenir els instruments d'accés a dades, referències o documents.
- Detectar problemes de compatibilitat de sistemes d'organització i representació.

Referits a habilitats, destreses

- Identificar els elements d'informació que caracteritzen un document i representar-los en un sistema de descripció estàndard.

Blocs temàtics

1. L'anàlisi documental relacionada amb el valor informatiu del document

- 1.1. Principis i aplicació de les tècniques i les eines de descripció i representació intel·lectual
- 1.2. El document com a font d'informació. Interpretació de les dades presents al document
- 1.3. Registres bibliogràfic i d'autoritats, catàlegs i bases de dades
- 1.4. Organització i evolució del treball de catalogació
- 1.5. Criteris de selecció i d'aplicació de les eines d'organització i recuperació de la informació

2. Representació i accés als continguts: anàlisi documental del contingut

- 2.1. Instruments útils en el treball de catalogació: catàlegs de biblioteques nacionals i catàlegs col·lectius, bibliografies nacionals, catàlegs i llistes d'autoritats, etc.
- 2.2. Traducció de l'anàlisi de contingut al llenguatge natural
- 2.3. Estructura, principis, funcions i àmbits d'aplicació dels llenguatges controlats. Tria del llenguatge controlat
- 2.4. Ús de llenguatges postcoordinats: tesaurus
- 2.5. Ús de llenguatges precoordinats: llistes d'encapçalaments i classificacions precoordinades

3. Aplicació de normes i estàndards per a materials bibliogràfics i objectes documentals

- 3.1. Evolució i situació actual de les normatives, dels estàndards del control bibliogràfic i de les eines d'organització i recuperació
- 3.2. Models conceptuals del registre bibliogràfic: FRBR
- 3.3. Normes de descripció formal i de codificació: AACR2 i MARC21
- 3.4. Accés a la descripció. Tria i control dels punts d'accés de nom i títol
- 3.5. Recursos i eines d'actualització i formació continuada: publicacions, congressos, institucions, projectes, etc.

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals (tant d'exposició teòrica i descriptiva dels continguts com d'exposició, resolució i comentari de casos pràctics) i resolució d'exercicis i de problemes, en grup i individualment, a l'aula i a l'aula d'informàtica. Aquestes activitats serveixen com a base per fer treballs dirigits, tutelats pels docents, que consisteixen en la resolució de problemes i l'estudi de casos, la pràctica dels quals és la part principal de l'assignatura. A més, es potencia la lectura i consulta de bibliografia i recursos d'informació d'interès (bona part en anglès).

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada s'obté de diverses parts: un treball de curs (60 %), un treball d'ús d'eines d'indexació (20 %) i dos exàmens teòrics (20 %).

Treball de curs (60 %)

- Es fan tres lliuraments d'un treball de curs (el primer, de resums, la segona setmana de novembre; el segon, sobre anàlisi de contingut, entre l'última setmana de gener i la primera de febrer; el tercer, entre l'última setmana de maig i la primera de juny, sempre abans de la data fixada per a la prova pràctica) i una prova pràctica de validació (durant el període d'exàmens del segon semestre). Les tres parts del treball poden fer-se individualment o en parella: això s'ha de determinar en començar el treball i amb l'acord del professor; només poden haver-hi canvis durant el primer mes del curs, i passar de fer-ho en parella a treball individual, no a la inversa. La prova de validació és sempre individual.
- L'avaluació global del treball és del 60 % de la nota de l'assignatura. El 45 % correspon al resultat del treball (inclosa la valoració individual de les tutories fetes) i un 15 % a la prova de validació. Per calcular la nota, tant el 45 % del treball com el 15 % de la prova han de tenir una nota igual o superior a 5; en cas contrari, l'assignatura està suspesa.
- El treball no pot reavaluar-se. La prova de validació, sempre que la nota sigui superior a 4, pot reavaluar-se. Els dos primers lliuraments del treball es poden continuar reelaborant amb vistes a incorporar-los al treball final, i la nota global es calcula a partir del resultat del treball lliurat conjuntament al final de curs, independentment de la valoració inicial de cada part lliurada prèviament.
- El treball no s'avalua si no s'han fet un nombre mínim de tutories que s'estableix amb el professor, segons el calendari i règim que indiqui cada un en començar el curs. Les tutories formen part de l'avaluació i s'avaluen individualment, encara que el treball i les tutories es facin en parella.
- Si el treball de curs no es lliura, les tutories acordades durant el curs no es fan o la prova de validació no es fa, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Treball d'ús d'eines d'indexació (20 %)

- Consisteix en l'exposició pública sobre l'eina treballada, a partir de les pautes donades. L'exposició és cap a la primera setmana de novembre, i els materials s'han d'haver treballat les dues setmanes prèvies. Pot fer-se individualment o en parella.
- L'avaluació global del treball és del 20 % de la nota de l'assignatura, corresponent al resultat del treball (el material escrit, la presentació i la valoració de les tutories fetes) i al d'una pregunta sobre el procés d'indexació que forma part del primer examen de teoria (que es fa durant el període d'avaluació del primer semestre).
- El treball no es pot reavaluar, ni la pregunta de la prova de teoria que s'hi vincula.
- Si no es fa el treball o l'exposició, la nota d'aquest element en l'avaluació global és 0.

Exàmens teòrics

- Consisteixen en dues proves escrites: una al període d'avaluació del primer semestre (10 %) i l'altra al període d'avaluació del segon semestre, el mateix dia que s'estableix l'avaluació única (10 %).
- Les proves són individuals.
- Si d'alguna s'obté una nota entre 4 i 4,9, pot reavaluar-se: la reavaluació de les dues és en el període d'avaluació del segon semestre.
- Si no es fa alguna de les proves, el càlcul de la nota global es fa comptant com a 0 la corresponent a la prova no presentada.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en tres parts: un treball que es planteja al començament del curs (20 %), un examen teòric (15 %) i un de pràctic (65 %). Per superar l'assignatura, cadascuna de les parts s'ha d'aprovar amb una nota igual o superior a 5.

Treball de curs (20 %)

- Consisteix en el lliurament d'un treball de curs (la data d'avaluació única de l'assignatura) que s'ha de fer de manera individual. L'abast i les directrius del treball els dona el professor a demanda de l'estudiant. En el mateix moment, s'estableix un calendari de tutories per seguir el treball.
- El treball de curs no es pot reavaluar.
- Si no es fa el treball de curs, es valora com a 0 en el càlcul de la nota final.

Exàmens teòric i pràctic (15 % i 65 %, respectivament)

- Consisteix en dues proves escrites (data d'avaluació única).
- Per poder fer mitjana, la nota de cadascuna de les proves escrites ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura se suspèn.
- Només es poden reavaluar les proves amb qualificacions entre 4 i 4,9.
- Si no es fa l'examen pràctic la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre o des de la data en què s'ha fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Aitchison, Jean; Gilchrist, Alan; Bawden, David. *Thesaurus construction and use: a practical manual*. 4th ed. London: Aslib, 2000. XIV, 218 p. ISBN 0-85142-446-5.

Anderson, James D.; Perez-Carballo, Jose. *Information retrieval design: principles and options for information description, organization, display, and access in information retrieval databases, digital libraries, catalogs, and indexes*. St. Petersburg, Fla.: Ometeca Institute, 2005. XIV, 617 p. ISBN 0-9763547-0-5.

Chan, Lois Mai. *Cataloging and classification: an introduction*. 3rd ed. Lanham, Md.: Scarecrow Press, 2007. XIX, 580 p. ISBN 978-0-8108-6000-1.

Chan, Lois Mai. *Library of Congress subject headings: principles and application*. 4th ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2005. XVI, 549 p. ISBN 978-1-59158-154-3.

Gil Leiva, Isidoro. *Manual de indización: teoría y práctica*. Gijón: Trea, 2008, 429 p. ISBN 978-84-9704-367-0.

Jiménez Pelayo, Jesús; García Blanco, Rosa. *El catálogo de autoridades: creación y gestión en unidades documentales*. Gijón: Trea, cop. 2002. 630 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 56). ISBN 84-9704-027-9.

Lancaster, F. Wilfrid. *Indexing and abstracting in theory and practice*. 3rd ed. London: Facet, 2003. XIX, 451 p. ISBN 0-87845-122-6.

Maxwell, Robert L. *Maxwell's guide to authority work*. Chicago: American Library Association, 2002. XII, 275 p. ISBN 0-8389-0822-5.

Maxwell, Robert L. *Maxwell's handbook for AACR2R: explaining and illustrating the Anglo-American cataloguing rules through the 2003 update*. 4th ed. Chicago: American Library Association, 2004. XXII, 519 p. ISBN 0-8389-0875-6.

Regles angloamericanes de catalogació: traducció de les Anglo-American cataloging rules, second edition, 2002 revision, 2005 update. 2a ed., rev. de 2002, actualització de 2005. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2008. 1 vol. en fulls solts. ISBN 978-84-7845-031-2.

Taylor, Arlene G. *Introduction to cataloging and classification.* 10th ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2006. XVIII, 589 p. ISBN 1-59158-230-X.

Taylor, Arlene G. *The organization of information.* 3rd ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. XXVI, 512 p. ISBN 978-1-59158-700-2.

Pàgina web

Cataloger's desktop [en línia]. Washington, D.C.: Library of Congress, Cataloguing Distribution Service, 2007- . ISSN 1551-2185. <http://www.bib.ub.edu/fileadmin/intra/bbdd/cataloger_login.htm>. [Consulta: 12 desembre 2013].

MARC 21 format for bibliographic data [en línia]: *including guidelines for content designation.* Washington: Library of Congress, Cataloging Distribution Service; Ottawa: National Library of Canada, 1999- .<<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdhome.html>>. [Consulta 12 desembre 2013].

Text electrònic

Guidelines for the construction, format, and management of monolingual controlled vocabularies [en línia]: *ANSI/NISO Z39.19-2005.* Bethesda (Md.): National Information Standards Organization, cop. 2005. ISBN 1-880124-65-3. <http://www.niso.org/kst/reports/standards/kfile_download?id%3Astring%3Aiso-8859-1=Z39-19-2005.pdf&pt=RkGKiXzW643YeUaYUqZ1BFwDhIG4-24RjbcZBWg8uE4vWdpZsJDs4RjLz0t90_d5_ymGsj_IKVVaGZww13HuDIYn5U74YdfA-3TffjxYQ25QrtR8PONuJLqxvo-l0Nlr5>. [Consulta: 12 desembre 2013].

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Cerca i Ús d'Informació

Codi de l'assignatura: 360035

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: SILVIA ARGUDO PLANS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	38
- Pràctiques d'ordinadors	12
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- (S'inclou com a competència per la capacitat d'integrar la informació externa en el propi treball evitant el plagi i amb la citació adient dels recursos d'informació utilitzats.)

Transversals de la titulació

- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.

Específiques de la titulació

- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Distingir entre dades, informació i coneixement.
- Comprendre els diversos aspectes que constitueixen el procés de cerca d'informació.
- Identificar les necessitats pròpies d'informació.
- Distingir la utilitat de diferents fonts d'informació d'acord amb necessitats d'informació concretes.

Referits a habilitats, destreses

- Emprar eines informàtiques per organitzar la informació d'ús personal al llarg dels estudis.
- Adoptar criteris d'organització de la informació d'ús personal.
- Aplicar les nocions bàsiques de citació de documents.
- Valorar els resultats obtinguts en les cerques d'acord amb la utilitat per resoldre un problema d'informació i segons uns criteris bàsics de qualitat de la informació.

- Adquirir habilitats bàsiques de cerca d'informació personal en els entorns de cerca genèrics més habituals.

Referits a actituds, valors i normes

- Aplicar els valors ètics en la integració d'informació per elaborar treballs acadèmics.

Blocs temàtics

1. Procés de cerca d'informació

- 1.1. Situació o problema d'informació
- 1.2. Identificació i delimitació de les necessitats
- 1.3. Expressió de les necessitats

2. Informació i fonts d'informació

- 2.1. Dades, informació, coneixement, documents i fonts d'informació
- 2.2. Tipus d'informació: factual i analítica, objectiva i subjectiva, primària i secundària
- 2.3. Fonts d'informació primàries i secundàries: tipologia i característiques bàsiques

3. Cerca d'informació

- 3.1. La cerca com a procés d'interacció. Coneixement del sistema d'informació
- 3.2. Cerca directa: simple i avançada
- 3.3. Cerca exploratòria: navegació per estructures

4. Adequació dels resultats de la cerca

- 4.1. Segons la correspondència amb el problema d'informació: anàlisi de resultats parcials i modificació de l'estratègia
- 4.2. Segons la qualitat i les característiques de la informació: contingut, organització i presentació

5. Ús de la informació

- 5.1. Integració de la informació: formats i morfologies, citació bibliogràfica i plagi
- 5.2. Gestió de la informació personal: organització i actualització

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Totes les activitats de l'assignatura estan orientades a l'aplicació i la pràctica. Una part important de les hores d'activitat presencial consisteix en pràctiques amb ordinadors i, pel que fa a les hores de treball dirigit no presencial, en la cerca d'informació. Aquestes hores es combinen amb sessions de tipus teoricopràctic, tot partint de la resolució i dels comentaris d'exercicis de l'alumnat perquè el professorat pugui introduir els conceptes bàsics i els elements de reflexió. Aquestes activitats es complementen amb lectures d'interès, anàlisi de solucions informàtiques diverses i treballs dirigits tutorats pel professorat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta dels elements següents:

- Dossier personal format per un conjunt de proves i exercicis obligatoris, relacionats amb els diferents temes de l'assignatura i les activitats que es fan a l'aula. Cal dur-lo a terme i anar-hi penjant les mostres durant el semestre, a mesura que es tanquen els blocs temàtics. Suposa el 40 % de la nota final. Té caràcter obligatori; si no es presenta o no conté el mínim de mostres exigides en els terminis indicats, la nota final de l'assignatura és no presentat. Els primers dies de classe es publica al Campus Virtual la informació sobre les mostres concretes que cal incloure al dossier i els terminis en què s'ha de fer.
- Comentari personal reflexiu sobre el propi procés d'aprenentatge prenent com a base les mostres incloses al dossier d'exercicis. Cal lliurar-lo en el període d'avaluació final, la data establerta al calendari d'exàmens. Suposa el 20 % de la nota final. Té caràcter obligatori; si no es presenta la nota final de l'assignatura és no presentat.
- Examen teoricopràctic de síntesi final, la data establerta al calendari d'exàmens. Suposa el 40 % de la nota final; és obligatori fer-lo i és imprescindible aprovar-lo amb una nota de 5 sobre 10 per poder superar l'assignatura. En cas de no presentar-s'hi, la nota final és no presentat. En cas d'obtenir una puntuació entre 3,5 i 4,9, es pot reavaluar.

Avaluació única

L'avaluació única està formada per dos elements:

- Treball individual que comprèn els diferents aspectes treballats al conjunt de blocs temàtics de l'assignatura. Suposa el 50 % de la nota final, però per superar l'assignatura i aplicar aquesta ponderació és obligatori presentar-lo i arribar a una nota de 4 sobre 10. En cas de no presentar-lo la nota final de l'assignatura és no presentat.
- Examen teoricopràctic final referit a tots els temes de l'assignatura. Suposa el 50 % de la nota final, però per superar l'assignatura i aplicar aquesta ponderació és obligatori presentar-s'hi i arribar a una nota de 5 sobre 10. En cas de no presentar-s'hi, la nota final és no presentat. En cas d'obtenir una puntuació entre 3,5 i 4,9, es pot reavaluar.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies

naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Informació adicional sobre la reavaluació

La qualificació de l'examen de reavaluació es pondera de la mateixa manera que aquest element ponderava en la primera avaluació: 40 % en l'avaluació continuada i 50 % en l'avaluació única. La qualificació mínima que cal obtenir en aquest examen per poder aplicar la ponderació i superar l'assignatura es manté igual que en la primera avaluació: 5 sobre 10. Les qualificacions obtingudes en la resta d'elements d'avaluació es mantenen.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Argudo, Sílvia; Pons Amadeu. *Mejorar las búsquedas de información*. Barcelona: UOC, 2012. 108 p. (El profesional de la información; 10). ISBN 987-84-9029-172-6.

Calva González, Juan José. *Satisfacción de usuarios: la investigación sobre las necesidades de información*. México: UNAM, Centro Universitario de Investigaciones Bibliotecológicas, 2009. 52 p. (Cuadernos de Investigación; 11). ISBN 978-607-02-0575-0.

Ferran, Núria; Pérez-Montoro, Mario. *Búsqueda y recuperación de la información*. Barcelona: UOC, 2009. 97 p. (Tic cero; 25). ISBN 978-84-9788-834-9.

López Yepes, José (coord.). *Manual de ciencias de la documentación*. Madrid: Pirámide, 2002. 742 p. ISBN 84-368-1645-5.

Pàgina web

CITAR [en línia]: *tutorial de autoformación sobre cómo citar en trabajos y artículos con referencias*. Universidad de Cantabria, Biblioteca, últ. act.: 20/07/2011. Disponible a: <<http://www.buc.unican.es/sites/default/files/tutoriales/CITAR/PAG0.htm>>. [Consulta: 29 agost 2013].

L'estratègia de cerca [en línia]. Terrassa: Universitat Politècnica de Catalunya, Biblioteca del Campus de Terrassa. Disponible a: <<http://bibliotecnica.upc.edu/habilitats/I039estrategia-de-cerca>>. [Consulta: 29 agost 2013].

Internet detective [en línia]. [University of Bristol], 2006, last updated: Oct. 28, 2009. Disponible a: <<http://www.vts.intute.ac.uk/detective/>>. [Consulta: 29 agost 2013].

El plagio y la honestidad académica [en línia]. REBIUN: CRUE, 2012. (CI2, competencias informáticas e informacionales). Traducció d'un tutorial produït per la Universitat de Sidney. Disponible a: <<http://ci2.es/objetos-de-aprendizaje/tutorial-de-plagio>>. [Consulta: 29 agost 2013].

Tutorial de la BUS sobre búsqueda de información [en línia]. [Sevilla]: Universidad de Sevilla, Biblioteca, 2006. Traducció d'un tutorial produït per la Universitat de San Diego, California. Disponible

a: <<http://bib.us.es/ximdex/Flash/welcome.html>> . [Consulta: 29 agost 2013].

Tutorial en cerca d'informació [en línia][Barcelona]: Universitat de Barcelona, Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació, últ. act., 13/11/2007. Disponible a: <<http://www.bib.ub.edu/atri/tutorial1/>>. [Consulta: 29 agost 2013].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu

Codi de l'assignatura: 360238

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MARIA ELVIRA SILLERAS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	38
- Pràctiques de problemes	4
- Pràctiques d'ordinadors	4
- Sortida cultural	4
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Gestió Documental a les Organitzacions i Disseny de Sistemes de Recuperació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els tipus de sistemes de classificació i saber establir la seva pertinença als tipus de fons als quals s'hagin d'aplicar.
- Conèixer els llenguatges i les tècniques d'indexació per valorar-ne la inclusió en la representació global de la unitat de descripció.
- Conèixer sistemes de classificació concrets, els entorns en què s'apliquen i la metodologia específica d'aplicació.
- Conèixer exemples concrets de centres que custodien fons documentals i la manera de descriure'ls seguint pautes internacionals.

Referits a habilitats, destreses

- Saber fer el tipus de descripció que sigui pertinent segons la descripció i el tipus d'unitat de descripció a la qual s'apliqui.
- Elaborar les eines que permetin conèixer els productes documentals i els elements que han contribuït al seu origen i desenvolupament.
- Poder elaborar els instruments de recuperació de la informació més idonis per als diferents tipus d'usuaris segons el cicle vital dels documents.
- Conèixer les fases del tractament documental i poder sistematitzar-les en un context concret per aplicar-les.

Blocs temàtics

1. Els productors de documents: l'ISAAR(CPF) i les seves adaptacions

1.1. Estructura de l'ISAAR(CPF): àrees i elements

1.2. Aplicació de l'ISAAR(CPF): el registre d'autoritat

1.3. Adaptacions nacionals i locals

2. La classificació dels documents i l'ISDF

2.1. Estructura i elements de l'ISDF. Aplicació de l'ISDF a activitats, subfuncions i funcions

2.2. Sistemes de classificació funcionals i orgànics

2.3. Sistemes de classificació universals i sectorials

3. La descripció dels documents: l'ISAD(G) i les seves adaptacions

3.1. Estructura de l'ISAD(G): àrees i elements

3.2. Adaptació de l'ISAD(G) a Catalunya: la NODAC (2007)

3.3. Instruments de descripció resultants

3.4. Altres adaptacions: la NEDA i la NOGADA

3.5. Estructura de dades normalitzada digital: etiquetatge i model de metadades

4. La indexació dels documents: eines complementàries per accedir als continguts

4.1. La indexació com a complement de la classificació i la descripció

4.2. Aplicació de la indexació en el procés descriptiu dels documents

4.3. Tècniques d'indexació: automàtica, manual, controlada i contextual

4.4. Tesaurus aplicables a diferents tipus d'arxius

5. La descripció de les institucions que custodien fons d'arxiu: l'ISDIAH

5.1. Estructura de l'ISDIAH: àrees i elements

5.2. Aplicació i exemples

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals, exercicis fets a l'aula, individualment o en grup, treball a l'aula d'informàtica, visites a arxius i xerrades de professionals de reconegut prestigi. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles (alguns en anglès) i l'elaboració de treballs dirigits pel professorat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en un treball de síntesi individual (30 %; lliurament: darrer dia de classe), dos exercicis de grup (20 %; lliurament: final de febrer i de març), un comentari de text oral d'un text o exercici (10 %; preparació: al llarg del curs) i una prova teòrica (40 %; a final de curs). Per superar l'assignatura cal aprovar cadascun dels elements d'avaluació. Els dos exercicis de grup es poden refer al llarg del curs si la primera versió és incorrecta.

A la reavaluació es pot acollir qui hagi suspès el comentari de text oral, la prova teòrica, o les dues. La reavaluació consisteix en proves similars a les suspeses.

En cas de no lliurar les activitats avaluable o no fer-ne alguna, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en una prova teòrica (50 %; la data d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada), una prova pràctica (40 %; la data d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada) i un comentari de text oral (10 %; redacció: al llarg del curs). Per superar l'assignatura cal aprovar cadascun dels elements d'avaluació.

A la reavaluació es poden acollir els alumnes que no hagin aprovat alguna de les proves. La reavaluació consisteix en proves similars a les suspeses.

En cas de no lliurar o no fer alguna de les activitats avaluable, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Bonal Zazo, José Luis. *La descripción archivística normalizada: origen, fundamentos, principios*. Gijón: Trea, D.L. 2001. 366 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 55). ISBN 84-9704-010-4.

Capel i Garriga, Emilia; Corominas i Noguera; Mariona (coord.). *Manual d'arxivística i gestió documental*. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya, 2009. 543 p. ISBN 978-84-922482-9-2.

Cruz Mundet, José Ramón. *Archivística: gestión de documentos y administración de archivos*. [Madrid]:

Alianza, 2012. 359 p. ISBN 978-84-206-0952-2.

Cruz Mundet, José Ramón; Mikelarena Peña, Fernando. *Información y documentación administrativa*. 2.ª ed. Madrid: Tecnos, 2006. 385 p. ISBN 84-309-4441-9.

Roberge, Michel. *Lo esencial de la gestión documental: sistema integrado de gestión de los documentos analógicos y de los documentos electrónicos*. Québec: Gestar, 2006. 1 vol. (en paginació múltiple). ISBN 2-921571-18-8.

Norma

International Council on Archives. *ISAAR (CPF): Norma internacional sobre los Registros de Autoridad relativos a Instituciones, Personas y Familias* [en línia]. 2.ª ed. Paris: Internacional Council on Archives, 2004. 95 p. <<http://www.mcu.es/archivos/docs/isaar.pdf>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

International Council on Archives. *ISAD(G): Norma Internacional General de Descripció Arxivística = General International Standard of Archival Description*. 2a ed. Barcelona: Associació d'Arxiviers de Catalunya: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 2001. 112 p. ISBN 84-393-5415-0.

International Council on Archives. *ISDIAH* [en línia]: *Norma internacional para describir instituciones que custodian fondos de archivo*. 1.ª ed. Paris: Internacional Council on Archives, 2008. 106 p. <http://www.mcu.es/archivos/docs/CE/ISDIAH_ESP.pdf>. [Consulta: 18 desembre 2013].

International Council on Archives. *ISDF* [en línia]: *International Standard for Describing Functions*. 1st. ed. Paris: ICA, 2007. 78 p. <http://www.mcu.es/archivos/docs/CE/ISDF_ENG_definitiva.pdf>. [Consulta: 18 desembre 2013].

International Council on Archives. *ISDF* [en línia]: *Norma internacional para la descripción de funciones*. 1.ª ed. Madrid: Ministerio de Cultura, 2007. 80 p. <http://www.mcu.es/archivos/docs/CE/ISDF_ESP_definitiva.pdf>. [Consulta: 18 desembre 2013].

Norma de descripció arxivística de Catalunya (NODAC) 2007. [Barcelona]: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, D.L. 2007. 287 p. (Arxivística i gestió documental. Eines; 1). ISBN 84-393-7445-9.

Text electrònic

Bonal Zazo, José Luis; Generelo Lanaspá, Juan José; Travesí de Diego, Carlos. *Manual de descripción multinivel. Propuesta de adaptación de las normas internacionales de descripción archivística* [en línia]. 2.ª ed. rev. Junta de Castilla y León. Consejería de Cultura y Turismo, 2006. 175 p. <http://www.aefp.org.es/NS/Documentos/NormasDescriptivas/MDM2_2006.pdf>. [Consulta: 18 desembre 2013].

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Creació i Gestió d'Empreses Documentals

Codi de l'assignatura: 364363

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: AIDA BRAVO ALMIRALL

Departament: Dept. Economia i Organització d'Empreses

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoria	25
- Teoricopràctica	12
- Pràctiques de problemes	6
- Seminari	6
- Altres pràctiques	1
Treball tutelat/dirigit	40
Aprenentatge autònom	60

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Aquesta assignatura pretén fomentar l'esperit emprenedor dels estudiants i donar a conèixer l'opció de crear una empresa com una sortida laboral, a partir de la introducció als elements clau de l'emprenedoria: la importància de la creació d'empreses, la persona emprenedora i les competències professionals, el procés emprenedor, la creativitat i la innovació, l'oportunitat de negoci, el pla d'empresa.

D'altra banda, també s'hi analitzen sintèticament els aspectes empresarials a tenir en compte per posar en marxa una iniciativa emprenedora i poder mantenir la coherència i la viabilitat del nou projecte emprenedor: l'organització, el producte, el mercat, els recursos, la comptabilitat, la comunicació.

L'assignatura es contextualitza en el sector del món de la informació i la documentació i s'hi tracten i estudien casos reals.

Referits a habilitats, destreses

- Desenvolupar una sèrie de competències i aplicar una sèrie d'eines multidisciplinàries que permetin treballar un preprojecte empresarial.

Referits a actituds, valors i normes

- Acabar el curs amb una actitud més positiva cap a la creació d'empreses i amb uns certs coneixements per poder gestionar el propi negoci de l'àmbit de la gestió de la informació.

Blocs temàtics

1. Introducció a la creació d'empreses

1.1. Conceptes introductoris

1.2. La importància de l'esperit emprenedor. Situació actual de l'emprenedoria

1.3. El procés emprenedor. Manifestacions de l'emprenedoria

2. La figura de la persona emprenedora i empresària

2.1. Evolució històrica de la figura de la persona empresària

2.2. L'emprenedor i l'empresari a dia d'avui. Característiques i competències professionals

2.3. Concepte i tipus de lideratge

3. La creativitat i la innovació

3.1. Concepte. Diferències

3.2. El procés creatiu

3.3. Fonts d'innovació

4. L'estratègia com a base del negoci

4.1. Idea i oportunitat de negoci. Diferències

4.2. Avaluació. Missió, visió i valors

4.3. Anàlisi estratègica: l'entorn empresarial i la matriu DAFO

5. Introducció a l'organització i gestió d'empreses

5.1. El sistema de direcció de l'empresa

5.2. La dimensió empresarial

5.3. L'àrea financera de l'empresa. Fonts de finançament

5.4. L'activitat comercial de l'empresa

6. El pla d'empresa

6.1. Concepte i utilitats del pla d'empresa

6.2. Proposta d'índex per elaborar el pla d'empresa

6.3. Factors d'èxit i fracàs

Metodologia i activitats formatives

El mètode de treball consisteix en una metodologia activa en la qual l'estudiant és el subjecte actiu dins del procés d'aprenentatge. Es combinen les classes magistrals amb el mètode del cas, temes de discussió i les classes interactives entre professorat i alumnat.

Es proposa, també, bé individualment o en equip, la redacció de comentaris d'articles, la resolució d'exercicis i casos, l'anàlisi crítica o l'elaboració d'un prepla d'empresa d'una idea de negoci pròpia, segons es vagin desenvolupant els continguts de l'assignatura.

Es preveu algun col·loqui amb alguna persona emprenedora del sector de la informació i la documentació.

Per a un seguiment correcte de l'assignatura, es disposa, també, del material publicat al Campus Virtual i de la bibliografia recomanada en el pla docent.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Qui opti per seguir l'avaluació continuada ha de fer:

- Tres activitats avaluable, obligatòries, en les dates i de la manera que estableixi el professorat, que representen el 50 % de la nota final. En cas que es presenti una activitat avaluable, s'entén que s'ha optat per seguir l'avaluació continuada. Les activitats no presentades compten com un 0. Totes tres activitats tenen el mateix valor ponderal.
- Una prova final a concretar que representa el 50 % de la nota (examen, prepla d'empresa, etc.). És obligatori obtenir un mínim de 4 en aquesta activitat per tenir en compte la qualificació de les altres tres activitats avaluable.

Reavaluació

Qui no superi l'activitat final pot reavaluar-la, i tornarà a ponderar amb la qualificació que s'hagi obtingut de les activitats avaluable.

Avaluació única

Qui no vulgui, o no pugui, acollir-se a l'avaluació continuada pot optar per l'avaluació única, que consisteix en una activitat final que representa el 100 % de la nota.

Reavaluació

Qui no superi l'activitat final pot reavaluar-la, si en la qualificació final s'ha obtingut una nota igual o superior a 4.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

AGUER, M. et al.; *Administración y dirección de empresas. Teoría y ejercicios resueltos*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces, 2004

CASTRO, I. et al.; *Creación de empresas para emprendedores*. Madrid: Ediciones Pirámide, 2010

HERRERO, S.; *Cómo crear una empresa*. Madrid: Editorial Boletín Oficial del Estado, 2003. Colección Conoce tus derechos

PRIEDE, T. et al.; *Creación y desarrollo de empresas*. Madrid: Ediciones Pirámide, 2010

RAJADELL, M.; *Creación de Empresas*. 3a edición. Barcelona: Edicions UPC, 2003

URBANO, D et al.; *Invitación al emprendimiento: una aproximación a la creación de empresas*. Barcelona: Editorial UOC, 2008

VALLS, J. et al.; *Causas de fracaso de los emprendedores*. La Coruña: Netbiblio, 2012

ZARAGOZA, M. *Emprendre en clau de competències. El perfil emprendedor*. Barcelona: Editorial UOC, 2012

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Desenvolupament de Col·leccions

Codi de l'assignatura: 360056

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: LLUIS AGUSTI RUIZ

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	50
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Recursos i Serveis de Referència, Anàlisi de Necessitats d'Informació i Aspectes Legals de la Informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Comprendre la missió de la unitat d'informació en relació amb la col·lecció.

- Definir els requeriments d'informació dels usuaris per elaborar la política de desenvolupament de col·leccions.
- Establir polítiques i criteris de desenvolupament de col·leccions.
- Entendre les formes de finançament de les col·leccions.
- Conèixer els mecanismes, els recursos i els criteris aplicats en la selecció de materials en diferents suports i seleccionar els sistemes d'adquisició adients a les característiques, la forma de finançament i l'ús de la col·lecció.
- Saber avaluar les col·leccions en diferents suports.
- Conèixer i saber aplicar els criteris de l'esporgada de col·leccions i el marc legal que afecta la retirada de materials.
- Conèixer el marc legal que afecta la difusió de la col·lecció, en especial en l'entorn digital.

Blocs temàtics

1. Gestió i política de desenvolupament de col·leccions

- 1.1. Definició, abast i objectius de la política de desenvolupament de les col·leccions en unitats d'informació
- 1.2. Recursos interns implicats: estructures organitzatives, recursos humans i tecnològics
- 1.3. Recursos externs implicats: món editorial imprès i digital, llibreters, distribuïdors i agregadors
- 1.4. Cooperació bibliotecària i desenvolupament de col·leccions
- 1.5. Polítiques de col·lecció, normes i estàndards

1.6. Col·lecció física i col·lecció digital, un equilibri en evolució

2. Coneixement i anàlisi de les comunitats d'usuaris i la seva implicació en el desenvolupament de la col·lecció

2.1. Definició de la comunitat: usuaris presencials, potencials i entorn digital

2.2. Tipus i metodologies d'estudis d'usuaris en relació amb la col·lecció

2.3. Tipus i metodologies d'estudis de necessitats en relació amb la col·lecció

2.4. Tipus i metodologies d'estudis d'ús de la col·lecció

3. Coneixement i anàlisi de la col·lecció

3.1. L'avaluació de les col·leccions

3.2. Avaluacions quantitatives

3.3. Avaluacions qualitatives o intel·lectuals

3.4. Avaluacions relatives a la utilització

3.5. Avaluacions logístiques i econòmiques

4. Criteris, metodologia i recursos d'informació per a la selecció

4.1. Criteris, mètodes i recursos de selecció generals

4.2. Criteris, mètodes i recursos segons les seccions de la col·lecció i la tipologia documental

5. Criteris i mètodes d'adquisició

5.1. Modalitats d'adquisició: compra, donació, intercanvi, dipòsit i recursos gratuïts

5.2. Sistemes d'adquisició i contractació: concursos, compres úniques, *approval plans*, compres consorciades, d'accés i a perpetuïtat, *patron-driven acquisitions*

5.3. Finançament, gestió de pressupostos

5.4. Tipologia i avaluació de proveïdors: editors, llibreters, distribuïdors, agències de subscripció, agregadors

6. Revisió i manteniment de la col·lecció

6.1. Problemàtiques de conservació segons els suports

6.2. Preservació i difusió, l'entorn digital

6.3. Criteris i mètodes de revisió de col·leccions

6.4. Revisió i esporgada

6.5. Marc legal i normatiu en la conservació i la retirada de materials

7. Gestió de drets en la difusió de la col·lecció

7.1. El marc legal: propietat intel·lectual i drets d'autor

7.2. La propietat intel·lectual en un context digital

7.3. Titulars dels drets, intermediaris i usuaris finals

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia de l'assignatura preveu classes presencials participatives, amb un nombre determinat de treballs pràctics que permetran l'explicació i assimilació dels models teòrics, com també de lectures complementàries no obligatòries.

El contingut teòric de cada bloc s'acompanya d'una aplicació pràctica en casos reals de l'entorn cultural més pròxim a través del contacte amb professionals de la cadena de producció i distribució documental (editors, llibreters, distribuïdors i agregadors) i la inclusió en les col·leccions (responsables d'adquisicions en biblioteques públiques, especialitzades, universitàries, de xarxes i consorcis). Aquest contacte es formula en una sèrie de xerrades a classe i en visites a esdeveniments que s'hi relacionen (fires de llibres).

Les lectures de curs serveixen de base per al debat a classe, en el qual s'avaluen la comprensió i participació de l'alumnat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en un examen final teoricopràctic (40 % de la nota), un treball de curs obligatori en parelles consistent en el desenvolupament d'una proposta de revisió d'una política de col·lecció (30 %) i tres exercicis pràctics obligatoris (30 %). És obligatori haver aprovat tant l'examen com el treball de curs (5 sobre 10) per superar l'assignatura.

Els tres exercicis pràctics individuals tenen lloc, aproximadament, a l'octubre, novembre i desembre. El treball de curs obligatori en parelles s'ha d'entregar, aproximadament, una setmana abans de la data de l'examen final.

En cas que l'alumne no entregui l'examen final i/o no entregui el treball de curs, obté la qualificació de no presentat.

Avaluació única

L'avaluació única es basa en un examen final teoricopràctic (70 % de la nota) i un treball de curs

obligatori consistent en el desenvolupament d'una proposta de revisió d'una política de col·lecció (30 %). És obligatori haver aprovat tant l'examen com el treball de curs.

El treball de curs obligatori s'ha d'entregar, aproximadament, una setmana abans de la data de l'examen final.

En cas que l'alumne no entregui l'examen final i/o no entregui el treball de curs, obté la qualificació de no presentat.

Revaluació (continuada i única)

Els alumnes que hagin suspès l'examen final teoricopràctic i/o el treball de curs obligatori amb una nota entre 4,0 i 4,9 es poden presentar novament a un examen de revaluació que inclou tot el temari de l'assignatura i/o presentar el treball de curs obligatori millorat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria, si escau, durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Alabaster, Carol. *Developing an outstanding core collection: a guide for libraries*. 2nd ed. Chicago: American Library Association, 2010. X, 191 p. ISBN 978-0-8389-1040-5.

American Library Association. Office for Intellectual Freedom. *Intellectual freedom manual*. 8th ed. Chicago: American Library Association, 2010. XXII, 439 p. ISBN 978-0-8389-3590-3.

Calenge, Bertrand. *Bibliothèques et politiques documentaires à l'heure d'Internet*. Paris: Éditions du Cercle de la Librairie, cop. 2008. 264 p. (Collection bibliothèques). ISBN 978-2-7654-0962-5.

Carbone, Pierre; Chevalier, François (eds.). *Les collections électroniques, une nouvelle politique documentaire*. Paris: Electre Cercle de la Librairie, cop. 2009. 311 p. (Collection bibliothèques). ISBN 978-2-7654-0975-5.

Cazenobe, Adrienne. *Les Collections en devenir: typologie des documents, politique et traitement documentaires*. Paris: Cercle de la librairie, cop. 2010. 304 p. (Collection bibliothèques). ISBN 978-2-7654-0981-6.

Collection development in the digital age. Edited by Maggie Fieldhouse, Audrey Marshall. London: Facet, 2012. 235 p. ISBN 978-1-85604746-3.

Collins, Maria D.D.; Carr, Patrick L. (eds.). *Managing the transition from print to electronic journals and resources: a guide for library and information professionals*. New York: Routledge, 2008. XXVII, 356 p. (Routledge studies in library and information science; 3). ISBN 978-0-7890-3336-9.

- Fuentes Romero, Juan José. *La colección de materiales en las bibliotecas*. Madrid: Arco/Libros, cop. 2010. 310 p. (Instrumenta bibliológica). ISBN 978-84-7635-790-3.
- Holden, Jesse. *Acquisitions in the new information universe: core competencies and ethical practices*. London: Facet Publishing, 2010. 135 p. ISBN 978-1-85604-739-5.
- Johnson, Peggy. *Fundamentals of collection development and management*. Chicago, Ill.: American Library Association, 2009. 2nd ed. XIII, 407 p. ISBN 978-0-8389-0972-0.
- Jones, Wayne (ed.). *E-journals access and management*. New York: Routledge, 2009. XXI, 335 p. (Routledge studies in library and information science; 5). ISBN 978-0-7890-3385-7.
- Lluch, Gemma. *Cómo seleccionar libros para niños y jóvenes: los comités de valoración en las bibliotecas escolares y públicas*. Gijón: Trea, cop. 2010. 174 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 217). ISBN 978-84-9704-521-6.
- Patron-driven acquisitions: history and best practices*. Edited by David A. Swords. Berlin: De Gruyter Saur, cop. 2011. X, 205 p. ISBN 978-3-11025301-6.
- Singer, Carol A. *Fundamentals of managing reference collections*. London: Facet Publishing, 2012. 167 p. ISBN 978-1-85604831-6.
- User studies for digital library development*. Edited by Milena Dobрева, Andy O'Dwyer, Pierluigi Feliciati. London: Facet Publishing, 2012. 272 p. ISBN 978-1-85604765-4.
- Vall Casas, Aurora; Rius Bou, Àngels. *Esporgar: manual d'avaluació crítica de la col·lecció*. Barcelona: Col·legi de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, D.L. 2009. 118 p. (Eines i instruments; 2). ISBN 84-23321-23-1.
- Yu, Holly; Breivold, Scott. *Electronic resource management in libraries: research and practice*. Hershey, PA. etc.: Information Science Reference, cop. 2008. XXII, 416 p. ISBN 978-1-59904-891-8.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>

Dades generals

Nom de l'assignatura: Disseny de Sistemes de Recuperació

Codi de l'assignatura: 360053

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MARINA SALSE ROVIRA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 12

Hores estimades de dedicació

Hores totals 300

Activitats presencials	100
- Teoricopràctica	50
- Pràctiques d'ordinadors	50
Treball tutelat/dirigit	100
Aprenentatge autònom	100

Recomanacions

Es recomana haver cursat Informació i Formats Digitals i Recuperació d'Informació.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves

situacions).

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Comprendre els principis generals de l'organització d'informació segons les funcionalitats del context, la tipologia del fons o col·lecció, i les necessitats dels usuaris.
- Conèixer les característiques principals dels instruments de representació de la informació.
- Elaborar el disseny de l'estructura d'una base de dades per organitzar documents i col·leccions de documents en qualsevol suport.
- Conèixer els conceptes bàsics del disseny d'instruments d'accés.
- Conèixer els indicadors i la metodologia d'avaluació de sistemes de recuperació.

Blocs temàtics

1. Els sistemes de recuperació d'informació

- 1.1. Definició i objectius
- 1.2. Components: base de dades, mecanismes de cerca, interfície i llenguatge
- 1.3. Fases del disseny

2. Anàlisi del context

- 2.1. La institució
- 2.2. Els usuaris
- 2.3. La informació

3. Disseny de bases de dades

- 3.1. Representació de la informació i models de metadades
- 3.2. Disseny conceptual de representació: entitats, atributs, relacions
- 3.3. Disseny lògic
- 3.4. Diccionari de dades

4. Disseny d'interfícies

- 4.1. Usabilitat, accessibilitat i components
- 4.2. Interfícies per a dispositius mòbils

5. Avaluació de sistemes de recuperació d'informació

- 5.1. Tipologies d'avaluació
- 5.2. Tècniques i elements d'avaluació

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals, exercicis fets a l'aula (individuals o en grup), treball a l'aula d'informàtica, resolució de problemes, estudi de casos i xerrades de professionals de reconegut prestigi. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles d'interès i amb l'elaboració de treballs dirigits tutorats pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de

l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en tres parts: un treball de curs (50 %), dos exàmens teoricopràctics (40 %) i quatre exercicis obligatoris (10 %).

Treball de curs (50 %)

- Consisteix en el lliurament de dues parts (a final del primer i del segon semestres) i una prova de validació (data d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada). Les dues parts del treball es poden fer de manera individual o en grup de 2-3 persones; la prova de validació sempre és individual.
- Si bé la qualificació del treball és única a final de curs, els dos lliuraments són obligatoris. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si es lliura només una part del treball.
- La prova de validació no feta es qualifica amb un 0.
- El treball té un valor d'un 45 % i la prova de validació d'un 5 %. La nota mitjana del treball i la prova de validació ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa.
- Ni el treball ni la prova de validació es poden reavaluar.

Exàmens teoricopràctics (40 %)

- Consisteixen en dues proves escrites (a final del primer i del segon semestres).
- La primera prova té un valor d'un 20 % i la segona d'un 20 %. La nota mitjana de les dues proves ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa.
- Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 3,5 i 4,9.
- Les proves no fetes es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si es fa només un examen.

Exercicis obligatoris (10 %)

- Consisteixen en quatre exercicis (4a setmana d'octubre, 3a setmana de desembre, 1a setmana d'abril i 4a setmana de maig).
- Els quatre exercicis són individuals.
- Cada exercici té un valor d'un 2,5 %. No cal obtenir una nota mitjana dels quatre exercicis igual o superior a 4 per superar l'assignatura.
- Cap dels quatre exercicis es pot reavaluar.
- Els exercicis no fets es qualifiquen amb un 0. No lliurar alguns dels exercicis no suposa que la qualificació final de l'assignatura sigui no presentat.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en dues parts: un treball de curs (60 %) i un examen teoricopràctic (40 %).

Treball de curs (60 %)

- Consisteix en el lliurament d'un treball de curs (final del segon semestre) i una prova de validació (data d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada). El treball es pot fer de manera individual o en grup de 2-3 persones; la prova de validació sempre és individual.
- El treball de curs té un valor d'un 50 %; la prova de validació d'un 10 %. La nota mitjana del treball de curs i la prova de validació ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura se suspèn amb la qualificació de la mitjana suspesa.
- Ni el treball de curs ni la prova de validació es poden reavaluar.
- Si no es fa el treball de curs o la prova de validació la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Examen teoricopràctic (40 %)

- Consisteix en una prova escrita (data d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada).
- La nota de la prova escrita ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura se suspèn amb la qualificació de la prova escrita.
- Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 3,5 i 4,9.
- Si no es fa l'examen la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria en el termini dels 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació de la matrícula, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Abadal Falgueras, Ernest; Codina Bonilla, Lluís. *Bases de datos documentales: características, funciones y método*. Madrid: Síntesis, 2005. 220 p. (Biblioteconomía y Documentación; 25). 220 p. ISBN 84-9756-263-1.

Anderson, James D.; Perez-Carballo, Jose. *Information retrieval design: principles and options for information description, organization, display, and access in information retrieval databases, digital libraries, catalogs, and indexes*. St. Petersburg, Fla.: Ometeca Institute, 2005. XIV, 617 p. ISBN 0-9763547-0-5.

Baeza-Yates, Ricardo; Ribeiro-Neto, Berthier. *Modern information retrieval: the concepts and technology behind search*. Harlow [etc.]: Addison-Wesley / Pearson, 2011. 2nd ed. 913 p. ISBN 9780321416919.

Barbadillo Alonso, Javier. *Las normas de descripción archivística: qué son y cómo se aplican*. Gijón: Trea, 2011. 190 p. ISBN 978-84-9704-563-6.

Chowdhury, G. G. *Introduction to modern information retrieval*. London: Facet, 2010. 3rd ed. XIV, 508 p. ISBN 978-1-85604-694-7.

Chu, Hetting. *Information representation and retrieval in the digital age*. 2nd ed. Medford (New Jersey): ASIST, 2010. ISBN 1-57387-393-4.

Connolly, Thomas M.; Begg, Carolyn E. *Database systems: a practical approach to design, implementation, and management*. Harlow [etc.]: Addison-Wesley, 2005. 4th ed. L, 1374 p. ISBN 0-321-21025-5.

Marcos Mora, Mari Carmen. *Interacción en interfaces de recuperación de información: conceptos, metáforas y visualización*. Gijón: Trea, 2004. 354 p. ISBN 84-9704-118-6.

Meadow, Charles T. [et al.]. *Text information retrieval systems*. San Diego (Calif.) [etc.]: Academic

Press, 2007. 3rd ed. XVII, 371 p. ISBN 978-0-12-369412-6.

Miller, Steven J. *Metadata for digital collections: a how-to-do-it manual*. New York: Neal Schuman Publishers, 2011. XXIII, 343 p. ISBN 978-1-55570-746-0.

Rodríguez Bravo, Blanca. *Apuntes sobre representación y organización de la información*. Gijón: Trea, cop. 2011. ISBN 978-84-9704-564-3.

Shneiderman, Ben; Plaisant, Catherine. *Diseño de interfaces de usuario: estrategias para una interacción persona-computadora efectiva*. 4.ª ed. Madrid: Pearson Educación, 2006. XVI, 722 p. ISBN 84-205-4803-0.

Svenonius, Elaine. *The intellectual foundation of information organization*. Cambridge (Mass.): MIT Press, 2000. XIV, 255 p. ISBN 0-262-19433-3.

Taylor, Arlene G. *The organization of information*. Westport: Libraries Unlimited, 2004. 2nd ed. XXVII, 417 p. ISBN 1-56308-976-9.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>

Dades generals

Nom de l'assignatura: Elaboració de Productes Informatius

Codi de l'assignatura: 364358

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MARIO PEREZ-MONTORO GUTIERREZ

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	20
- Pràctiques d'ordinadors	15
- Seminari	15
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures: Recursos i Serveis de Referència; Suport i Formació d'Usuaris; Gestió Documental en les Organitzacions; i Sistemes de Gestió automatitzada II.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les estratègies per difondre i promoure serveis i unitats d'informació.
- Conèixer les estratègies per gestionar i moderar entorns col·laboratius digitals.
- Aplicar els fonaments d'arquitectura de la informació en l'elaboració de productes informatius.

Referits a habilitats, destreses

- Consolidar habilitats d'anàlisi de contingut, d'anàlisi crítica, de síntesi i redacció.
- Adequar els continguts a l'audiència per facilitar la comprensió, retenció i reutilització del coneixement.
- Adquirir habilitats de representació visual de dades i informació.
- Identificar els problemes legals que planteja la difusió de la informació i respectar la propietat intel·lectual en la creació i difusió de continguts.

Blocs temàtics

1. Comunicació per a productes de valor afegit

1.1. Comunicació d'informació i de dades. Atributs de la informació. Contingut i context

1.2. Efectivitat en la comunicació. La base de coneixements i els factors culturals en la comprensió del missatge. Barreres i problemes habituals en la comunicació entre professionals de la informació i usuaris

1.3. El mitjà i el missatge. Comunicació personal i global. Comunicació interna i externa. Comunicació i col·laboració digitals

2. Disseny i elaboració de productes

2.1. Fases del procés: definició d'objectius i estratègies segons l'audiència, definició de

l'estructura i presentació del contingut, selecció del format, i desenvolupament

2.2. Aspectes ètics i legals. Drets d'autor textuais i visuals

2.3. Operacions bàsiques a partir de la informació disponible: organització, síntesi i interpretació

2.4. Tècniques per elaborar sumaris, resums i índexs

2.5. Tècniques de comunicació visual: diagrames, gràfics i esquemes

2.6. Aplicació d'eines de comunicació i de gestió de continguts per a la difusió i la participació

3. Tipologia de productes

3.1. Productes de difusió i promoció de serveis i unitats d'informació. Guies, fulls de mà (*flyers*)

3.2. Productes centrats en els documents. Llistes de novetats, ressenyes, guies de lectura, dossiers temàtics i presentació de bases de dades

3.3. Productes centrats en necessitats individuals. Serveis d'alerta. Informes de resultats

3.4. Preguntes freqüents de referència i bases de coneixement

Metodologia i activitats formatives

L'assignatura combina la introducció teòrica que proporciona el professorat amb el treball individual mitjançant exercicis dirigits i presencials, tant a l'aula de teoria com a la d'informàtica, i el treball en grups reduïts per a l'estudi de casos pràctics.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- 4 exercicis pràctics obligatoris (grups de 3 persones), aproximadament 1 al mes (60 %).
- Treball d'elaboració d'un producte (grup de tres persones), durant tot el curs (30 %).
- Implicació i participació a les classes, tutories, casos pràctics, etc. (10 %).

Per aprovar l'assignatura és indispensable aprovar (5 sobre 10) cadascun dels exercicis, així com el treball. Si no es presenta algun dels exercicis o treballs, la qualificació final és de no presentat.

Revaluació

La revaluació es fa amb un únic examen (amb data indicada en el calendari d'exàmens) que inclou

tot el temari de l'assignatura. Per poder presentar-se a aquest examen cal haver presentat totes les activitats avaluadores i treure una nota igual o superior total a 4 però menor que 5. La nota màxima que es pot treure a l'examen de reavaluació és un 6, que anul·la qualsevol nota obtinguda en les activitats avaluadores anteriors.

Avaluació única

- Examen teoricopràctic (50 %).
- Treball d'elaboració d'un producte (50 %).

El treball s'entrega el dia de l'examen, que és el fixat pel Consell d'Estudis.

Per aprovar l'assignatura és indispensable aprovar (5 sobre 10) tant el treball com l'examen. Si l'estudiant no presenta alguna d'aquestes activitats, la qualificació final és de no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Reavaluació

La reavaluació es fa amb un únic examen que inclou tot el temari de l'assignatura. Per poder presentar-se a aquest examen cal treure a la prova d'avaluació única una nota igual o superior total a 4 però menor que 5. La nota màxima que es pot treure a l'examen de reavaluació és un 6, que anul·la qualsevol nota obtinguda en les activitats avaluadores anteriors.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Cairo, Alberto. *El arte funcional: infografía y visualización de información*. Madrid: Alamut, 2011. 252 p. ISBN 978-84-9889-067-9.

Cassany, Daniel. *En línia: llegir i escriure a la xarxa*. Barcelona: Graó, 2011. 196 p. (Biblioteca d'articles; 183). ISBN 978-84-9980-365-4.

Farkas, Meredith G. *Social software in libraries: building collaboration, communication, and community online*. Medford: Information Today, 2007. 320 p. ISBN 978-1-57387-275-1.

Few, Stephen. *Information dashboard design: the effective visual communication of data*. Sebastopol, Calif.: O'Reilly Media, 2006. VIII, 211 p. ISBN 978-0-596-10016-2.

Langley, Anne; Wallace, Jonathan. *A practical writing guide for academic librarians: keeping it short and sweet*. Oxford: Chandos, 2010. 162 p. ISBN 978-1-84334-532-9.

Moreiro González, José Antonio. *El contenido de los documentos textuales: su análisis y representación mediante el lenguaje natural*. Gijón: Trea, cop. 2004. 291 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 97). ISBN 84-9704-126-7.

Pastor Sánchez, Juan Antonio (coord.). *Construcción de servicios de información digital*. Murcia: DM, 2010. 239 p. (Texto-guía (Universidad de Murcia. Instituto de Ciencias de la Educación); 11). ISBN 978-84-8425-784-4.

Stauber, Do Mi. *Facing the text: content and structure in book indexing*. Eugene, Or.: Cedar Row Press, cop. 2004. 374 p. ISBN 978-0-9748345-0-4.

Wilson, A. Paula. *Library web sites: creating online collections and services*. Chicago: American Library Association, cop. 2004. XIV, 146 p. ISBN 0-8389-0872-1.

Capítol

Farmer, Lesley. "Technology impact on packaging reference and information." En: Farmer, Lesley (ed.) *The human side of reference and information services in academic libraries: adding value in the digital world*. Oxford: Chandos, 2007. p. 49-72.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Estadística Aplicada

Codi de l'assignatura: 360038

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MARIA TERESA BARRIOS CERREJON

Departament: Dept. Metodologia de les Ciències del Comportament

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	23
- Pràctiques de problemes	12
- Exercicis pràctics	6
- Pràctiques d'ordinadors	4,5
- Seminari	4,5
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Saber plantejar un problema estadístic.
- Conèixer, des del punt de vista estadístic, les característiques de les variables habitualment estudiades en l'àmbit de la informació i de la documentació.
- Conèixer les diferents possibilitats d'organitzar, representar gràficament i descriure els diferents tipus de variables estudiades.
- Conèixer els fonaments i les tècniques bàsiques de l'anàlisi estadística inferencial.

Blocs temàtics

1. Introducció a l'estadística en l'àmbit de la informació i la documentació

- 1.1. Definició d'*estadística*
- 1.2. Àmbits d'aplicació en informació i documentació
- 1.3. Conceptes bàsics
- 1.4. Tipus de variables i escales de mesura
- 1.5. Tècniques de mostreig

2. Anàlisi descriptiva univariable

- 2.1. Descripció de variables qualitatives
- 2.2. Descripció de variables quantitatives

3. Anàlisi descriptiva bivariabile

- 3.1. Descripció conjunta de dues variables qualitatives

3.2. Descripció conjunta d'una variable qualitativa i una de quantitativa

3.3. Descripció conjunta de dues variables quantitatives

3.4. Sèries temporals i nombres índex

4. Fonaments d'inferència estadística

4.1. Introducció als models de probabilitat

4.2. Distribució mostral

4.3. Intervalls de confiança i de probabilitat

4.4. Estimació de la grandària de la mostra

5. Aplicació d'una prova de decisió estadística

5.1. Conceptes bàsics

5.2. Errors de decisió

5.3. Proves de relació o d'independència

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'assignatura té un caràcter teoricopràctic centrat en l'aplicació de les tècniques estadístiques en situacions pròpies de l'àrea de la informació i la documentació. Les sessions teòriques es completen amb classes de caràcter pràctic en les quals es treballen un seguit de problemes per aprofundir en el material explicat a les classes teòriques. Per a cada un dels temes es proporciona a l'alumnat el formulari corresponent i exemples pràctics d'aplicació en el camp de la informació i la documentació. També es proposen una sèrie d'exercicis en què s'han d'aplicar els coneixements anteriors. Les solucions d'aquests exercicis es presenten i comenten conjuntament en les hores corresponents als crèdits pràctics de l'assignatura. Les classes pràctiques es complementen amb sessions a l'aula d'ordinadors per introduir l'alumne en la utilització de paquets estadístics informatitzats (Excel, SPSS i R). Durant el curs es fa un treball en grup tutorat pel professorat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada de l'assignatura consisteix en:

- Tres proves d'avaluació de caràcter teoricopràctic que es fan al llarg del semestre (aproximadament durant les sessions 12, 20 i 28 del calendari de l'assignatura). Aquestes proves puntuen un màxim de 6 punts.
 - Primera prova: puntuació màxima 1,5 punts.
 - Segona prova: puntuació màxima 2 punts.
 - Tercera prova: puntuació màxima 2,5 punts.
- El lliurament de tres activitats pràctiques de resolució de problemes que s'especifiquen al llarg del curs (aproximadament coincideixen amb les sessions 9, 18 i 25 del calendari de l'assignatura). Les tres activitats pràctiques puntuen un màxim de 2,25 punts (0,75 punts cada activitat).
- La participació en el glossari de l'assignatura. Les entrades en el glossari es fan en llengua anglesa. La puntuació màxima en aquesta activitat és de 0,5 punts. La participació en el glossari es pot fer durant tot el semestre fins a la data d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada.
- L'elaboració d'un treball en grup (d'entre 3 i 5 persones màxim). La puntuació màxima del treball és d'1,25 punts. La data màxima de lliurament del treball és la data d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada.

La qualificació final de l'assignatura és la suma de les puntuacions obtingudes en cada una de les proves anteriors. En cas de no presentar alguna de les proves, la qualificació és de 0 punts en la prova no presentada. Si no es presenta cap de les tres proves d'avaluació la qualificació final de l'assignatura és de no presentat. L'assignatura se supera amb una qualificació final igual o superior a 5. S'ha de tenir en compte que, per poder sumar les notes de les activitats pràctiques de resolució de problemes, participació en el glossari i treball en grup, s'ha d'obtenir un mínim de 2,25 punts en el total de les tres proves d'avaluació. Qui obtingui una qualificació inferior a 2,25 punts en la suma d'aquestes proves d'avaluació o bé no obtingui una qualificació final de l'assignatura igual o superior 5 pot optar a la reavaluació.

La reavaluació consisteix en una prova teoricopràctica que té lloc el període acadèmic que estableixi el centre. L'assignatura se supera amb una puntuació igual o superior a 5 punts sobre 10 en aquesta prova.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació única de l'assignatura consisteix en:

- Una prova d'avaluació de caràcter teoricopràctic que es fa al final del semestre. La prova té una puntuació màxima de 6,5 punts.
- El lliurament de tres activitats pràctiques de resolució de problemes, que puntuen un màxim de 2,25 punts.
- L'elaboració d'un treball individual, que ha de tenir un resum en llengua anglesa. La puntuació màxima del treball és d'1,5 punts.

La prova d'avaluació, així com el lliurament de les activitats pràctiques i el treball, es fa la data d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada.

La qualificació final de l'assignatura és la suma de les puntuacions obtingudes en cada un dels apartats anteriors. L'assignatura se supera amb una qualificació final igual o superior a 5. S'ha de tenir en compte que, per poder sumar les notes de les activitats pràctiques de resolució de problemes i el treball, s'ha d'obtenir un mínim de 2,5 punts en la prova d'avaluació. En cas de no presentar alguna de les proves anteriors, la qualificació és de 0 punts en la prova no presentada. Si no es presenta cap dels tres elements anteriors, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat. Qui obtingui una qualificació inferior a 2,5 punts en la prova d'avaluació o bé no obtingui una qualificació final de l'assignatura igual o superior 5 pot optar a la reavaluació.

La reavaluació consisteix en una prova teoricopràctica que té lloc el període acadèmic que estableixi el centre. L'assignatura se supera amb una puntuació igual o superior a 5 punts sobre 10 en aquesta prova.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

- Hafner, Arthur W. *Descriptive statistical techniques for librarians*. 2nd ed. Chicago: American Library Association, 1998. VII, 321 p. ISBN 0-8389-0692-3.
- Hopkins, Kenneth D. *Estadística básica para las ciencias sociales y del comportamiento*. 3.ª ed. México: Prentice-Hall Hispanoamericana, cop. 1997. 406 p. ISBN 968-880-947-0.
- Johnson, Robert; Kuby, Patricia. *Estadística elemental: lo esencial*. 3.ª ed. México: International Thomson, 2004. XXVIII, 509, [45] p. ISBN 970-686-287-0.
- Marín Fernández, J. *Estadística aplicada a las ciencias de la documentación*. 3.ª ed. Murcia: DM, 2008. 484 p. ISBN 978-84-8425-617-5.
- Moore, David S. *Estadística aplicada básica*. 2.ª ed. Barcelona: Antoni Bosch, 2005. XXXVI, 836 p. ISBN 84-95348-04-7.
- Moya Anegón, Félix de; López Gijón, Javier; García Caro, Concepción. *Técnicas cuantitativas aplicadas a la bibliometría y documentación*. Madrid: Síntesis, 1996. 174 p. (Biblioteconomía y documentación; 13). ISBN 84-7738-365-0.
- Peña, D.; Romo, J. *Introducción a la estadística para las ciencias sociales*. Madrid: McGrawHill, 2003. XII, 428 p. ISBN 84-481-1617-8.
- Peró, Maribel [et al.]. (coord). *Estadística aplicada a las ciencias sociales y de la salud mediante R y R-Commander*. [Madrid]: Garceta, 2012. XV, 620 p. ISBN 978-84-1545-214-0.
- Sanz Casado, Elías. *Manual de estudios de usuarios*. Madrid: Fundación Sánchez Ruipérez: Pirámide, 1994. 279 p. (Biblioteca del libro; 62). ISBN 84-86168-93-7.

Spiegel, M.R. *Estadística*. 2.ª ed. Madrid: McGraw-Hill, 1991. XII, 556 p. ISBN 84-7615-562-X.

Vaughan, L. *Statistical methods for the information professional: a practical, painless approach to understanding, using and interpreting statistics*. Medford, N.J.: American Society for Information Science and Technology by Information Today, 2001. XXI, 209 p. (ASIST monograph series). ISBN 1-57387-110-9.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>

Dades generals

Nom de l'assignatura: Explotació d'Informació Empresarial i Intel·ligència Competitiva

Codi de l'assignatura: 364367

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: M.CRISTINA SOY AUMATELL

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	32
- Pràctiques de problemes	12
- Pràctiques d'ordinadors	3
- Seminari	3
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures d'Anàlisi de Necessitats d'Informació; Mètodes i Tècniques de Planificació, i Teoria de les Organitzacions.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Adquirir els fonaments teòrics i pràctics per definir i implantar funcions de vigilància de l'entorn i intel·ligència competitiva a diferents organitzacions i situacions informacionals.

Referits a habilitats, destreses

- Entendre la particularitat de la informació com a recurs i actiu per a les organitzacions i dels conceptes de *valor* i de *valor afegit* aplicat a la informació.

Referits a actituds, valors i normes

- Identificar i valorar les diferents formes d'aportar valor i explotar la informació que generen, adquireixen o emeten les organitzacions a partir de l'anàlisi funcional, els processos i la comprensió de l'activitat.

Blocs temàtics

1. Aproximació a la informació empresarial

- 1.1. Característiques de la informació en entorn empresarial
- 1.2. Delimitació de les disciplines vinculades a l'àmbit econòmic i empresarial
- 1.3. Necessitats d'informació de les organitzacions: el mapa de recursos informacionals i els usos de la informació empresarial

2. La cadena de valor i el valor afegit de la informació a l'empresa

- 2.1. Formes d'aportar valor a la informació millorant les capacitats operatives de l'empresa
- 2.2. Formes d'explotació d'informació i d'integració d'informació interna, externa i corporativa
- 2.3. Gestió eficient de la informació personal, departamental i corporativa. Estudi de cas: el correu electrònic

3. Desenvolupament de la funció de vigilància i intel·ligència a l'empresa

- 3.1. Mètodes i tècniques
- 3.2. Adquisició de la informació
- 3.3. Tractament i valorització de la informació
- 3.4. Eines per a la vigilància
- 3.5. Difusió de la informació
- 3.6. Productes d'informació

Metodologia i activitats formatives

Combinació de classes magistrals, exercicis fets a l'aula (individuals o en grup), treball a l'aula d'informàtica, discussió d'estudis de casos i participació de professionals.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en dues proves escrites individuals i un examen.

La primera prova escrita consisteix en un comentari d'un estudi de cas i la segona en una proposta de vigilància de l'entorn a partir de pautes i orientacions proporcionades per la professora.

Les proves escrites compten el 50 % de la nota i l'examen el 50 % restant. Les proves escrites s'han d'entregar durant la primera quinzena de novembre i la segona quinzena de desembre, respectivament.

La qualificació final de l'assignatura és no presentat si no es lliuren la totalitat d'activitats.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un únic examen.

La sol·licitud per acollir-s'hi s'ha de lliurar a Secretaria, si escau, durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Reavaluació

En l'avaluació continuada, per optar a la reavaluació cal haver obtingut un mínim de 4 en les dues proves escrites individuals. Consisteix en la revisió millorada de la segona prova. No hi ha reavaluació de l'examen.

En l'avaluació única només pot reavaluar l'examen qui tingui una qualificació igual o superior a 4.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Arroyo Varela, Silvia Regina. *Inteligencia competitiva: una herramienta clave en la estrategia empresarial*. Madrid: Pirámide, cop. 2005. 132 p. (Empresa y gestión). ISBN 84-368-1926-8.

Chaffey, Dave; Wood, Steve; White, Gareth. *Business information management: improving performance using information systems*. 2nd ed. London: Pearson XX , 2011. 688 p. ISBN 978-0-273-71179-7.

Escorsa i Castells, Pere; Maspons, Ramon. *De la vigilancia tecnológica a la inteligencia competitiva*. Madrid [etc.]: Pearson educación, 2001. XIV, 165 p. (Financial times/Prentice Hall). ISBN 84-205-3057-3.

González Cussac, José Luis (coord.). *Inteligencia*. Valencia: Tirant lo Blanch, cop. 2012. 494 p. (Inteligencia y seguridad (Tirant lo Blanch)). ISBN 84-900-4562-6.

Kahaner, Larry. *Competitive intelligence: how to gather, analyze, and use information to move your business to the top*. New York: Simon & Schuster, 1997. 300 p. ISBN 0-684-84404-4.

Murphy, Christopher. *Competitive intelligence: gathering, analysing and putting it to work*. Aldershot [etc.]: Gower, cop. 2005. XXVI, 273 p. ISBN 0-566-08537-2.

Soy i Aumatell, Cristina. *Auditoría de la información: identificar y explotar la información en las organizaciones*. Barcelona: Editorial UOC, 2012. 321 p. (Manuales (Universitat Oberta de Catalunya). Comunicació; 238). ISBN 84-902-9173-3.

Tena Millán, Joaquín; Comai, Alessandro. (comps.). *Inteligencia competitiva y vigilancia tecnológica: experiencias de implantación en España y Latinoamérica*. Barcelona: Emecom Consultores: Puzzle, cop. 2006. 288 p. ISBN 84-611-0314-9.

Norma

Gestión de la I+D+i. UNE 166001:2006, UNE 166002:2006, UNE 166005:2004 IN, UNE

166006:2011, UNE 166007:2010 IN. 4.ª ed. Madrid: AENOR, cop. 2011. 143 p. ISBN
978-84-8143-725-6.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Fonaments de Cognició Humana

Codi de l'assignatura: 360039

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: JOSEP MARCO PALLARES

Departament: Dept. Psicologia Bàsica

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoria	45
- Pràctiques d'ordinadors	5
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer la vinculació de la informació i documentació amb les disciplines que integren la ciència cognitiva, en especial la intel·ligència artificial, com a instrument d'estudi i reproducció de processos de pensament.
- Entendre els mecanismes bàsics de l'elaboració del coneixement a partir de la percepció, l'atenció, la memòria, la formació de conceptes, el raonament lògic i l'aprenentatge.
- Distingir similituds i diferències entre la intel·ligència humana i la intel·ligència artificial.

Referits a actituds, valors i normes

- Valorar la importància dels principis de cognició humana per analitzar l'ús de la informació.
- Valorar la importància dels factors humans en els processos d'organització i representació de la informació.
- Valorar les implicacions de la recerca sobre cognició humana en el disseny d'interfícies.

Blocs temàtics

1. Presentació de l'assignatura i introducció al treball cooperatiu

2. Informació i documentació i psicologia cognitiva

2.1. L'orientació a l'usuari i la recerca cognitiva en informació i documentació

2.2. La ciència de la psicologia: objecte d'estudi, evolució històrica i perspectives actuals

2.3. Bases neurològiques per estudiar el comportament

2.4. La intel·ligència artificial i el sistema de processament humà de la informació

3. Elements cognitius de la interacció persona-ordinador

3.1. L'ordinador: dispositius d'entrada i de control, interfícies i visualització

3.2. El context de la interacció: accessibilitat, usabilitat i experiència d'usuari

3.3. Disseny centrat en l'usuari: fases, mètodes i principis bàsics

4. Sensació i percepció

4.1. Conceptualització de sensació i percepció

4.2. La sensació: el funcionament dels sentits

4.3. La percepció

4.4. La percepció visual

4.5. La percepció auditiva

4.6. La integració multisensorial

5. Atenció

5.1. Concepte d'*atenció*

5.2. Models teòrics sobre atenció

5.3. Processos automàtics i processos controlats

6. La memòria humana

6.1. Concepte de *memòria*

6.2. Codificació

6.3. Emmagatzemament

6.4. Recuperació

6.5. Oblit

7. Pensament i llenguatge

7.1. Pensament

7.2. Llenguatge

8. Aprenentatge

8.1. Delimitació terminològica

8.2. Reflexos

8.3. Instints

8.4. Percepció de covariacions

8.5. Aprenentatge associatiu: el condicionament

8.6. Aprenentatge per observació

8.7. L'aprenentatge constructiu

9. Intel·ligència, personalitat i estils cognitius

9.1. Intel·ligència

9.2. Personalitat

9.3. Estils cognitius

Metodologia i activitats formatives

La metodologia aplicada, tant a les activitats presencials com a les de treball dirigit, s'orienta especialment a la competència de treball en equip. Els alumnes, organitzats en petits grups mixtos i heterogenis, treballen conjuntament de manera coordinada per resoldre tasques acadèmiques i aprofundir en el seu aprenentatge.

Les classes s'organitzen de forma combinada amb classes teòriques i activitats pràctiques en grup, algunes de les quals es duen a terme a l'aula d'informàtica. Aquestes activitats es complementen amb un treball en grup basat en el resum i comentari de lectures de textos bàsics sobre els continguts de l'assignatura.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en quatre pràctiques i dos exàmens escrits.

Les pràctiques (70 % de la nota final) es componen de:

- Pràctica sobre la interacció entre persona i ordinador (20 % de la nota final, entrega aproximada mitjans de març).
- Dues pràctiques sobre temes de cognició (15 % de la nota final cadascuna, entregues aproximades a mitjan abril i maig respectivament).
- Treball en grup de resum i comentari de lectures (20 % de la nota final, entrega mitjan de juny).

Condicions específiques de les pràctiques:

- Les pràctiques s'han de fer en grups de 4 persones, excepte quan s'especifiqui el contrari.
- El lliurament de les pràctiques s'ha de fer els dies establerts al llarg del semestre.
- Les pràctiques no es poden reavaluar i, en cas de no presentar-ne una, l'assignatura s'avalua amb un no presentat.

- Per superar l'assignatura s'ha d'obtenir un 5 sobre 10 de mitjana en aquests quatre elements.

Els exàmens escrits suposen un 30 % de la nota final. Es componen de:

- Examen (15 % de la nota final) relatiu als blocs 2-5, a mitjan de semestre.
- Examen (15 % de la nota final) relatiu als continguts dels blocs 6-9, a final de curs.

Condicions específiques dels exàmens:

- La mitjana dels dos exàmens ha de ser un 5 sobre 10.
- En cas que la nota mitjana dels exàmens sigui inferior a 5, es poden reavaluar els exàmens suspesos en una prova de reavaluació el període corresponent.
- Si un alumne no es presenta a una de les proves parcials, pot presentar-se a la part de la prova de reavaluació corresponent.
- Si un alumne que ha suspès o no s'ha presentat als exàmens escrits parcials no es presenta a la prova de reavaluació, té com a nota final de curs un no presentat.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació única consisteix en dues pràctiques seleccionades (una sobre interacció persona-ordinador que s'ha d'entregar a mitjan de març i l'altra, un resum i comentari de lectures, que s'ha de presentar a mitjan de juny) i un examen teoricopràctic (50 %). Cada pràctica compta el 25 % de la nota final de curs i en cas de no entregar-ne una o les dues la nota de l'assignatura és un no presentat. Les pràctiques no són reavaluables.

Per aprovar l'assignatura cal que la mitjana de les dues pràctiques sigui un 5 sobre 10. L'examen final es fa a mitjan de juny i compta el 50 % de la nota. Per superar l'assignatura s'ha d'obtenir com a mínim un 5 sobre 10. En cas de suspendre l'examen es pot reavaluar mitjançant un examen de recuperació en el període corresponent.

La competència de treball en equip que es treballa en l'assignatura fa especialment aconsellable optar per l'avaluació continuada.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Banyard, P. [et al.]. *Introducción a los procesos cognitivos*. Barcelona: Ariel, 1995. 398 p. ISBN 84-344-0863-5.

Boada Calbet, Humbert. *Processos psicològics bàsics*. Barcelona: Ensenyament Obert, 2001. ISBN 84-95411-37-7.

Carroll, John M (ed). *HCI models, theories, and frameworks: toward a multidisciplinary science*. San Francisco (California): Morgan Kaufmann Pub., 2003. ISBN 1-55860-808-7.

Davies, Claire. *Finding and knowing: psychology, information and computers*. London: Routledge, 2005. XI, 327 p. ISBN 0-85142-454-6

Fernández Castro, Jordi; Pintanel Bassets, Mònica; Chamarro Lusa, Ander. *Manual de psicología del pensamiento*. 2a. ed. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2008. 131 p. ISBN 84-490-2390-4.

Gardner, Howard. *La nueva ciencia de la mente: historia de la revolución cognitiva*. Barcelona: Paidós, 2000. 449 p. ISBN 84-493-0813-5.

Granollers i Saltiveri, Toni; Lorés Vidal, Jesús; Cañas Delgado, Juan José. *Interfícies multimèdia*. Barcelona: UOC, 2005. 268 p. en paginació múltiple. ISBN 84-9788-057-9.

Myers, David G. *Psicología*. 9.ª ed. Madrid: Médica Panamericana, 2011. ISBN 978-84-9835-316-7.

Puente Ferreras, Aníbal (coord.). *Psicología básica: introducción al estudio de la conducta humana*. Madrid: Pirámide, 1995. 585 p. ISBN 84-368-0875-4.

Santamaría, Carlos. *Historia de la psicología: el nacimiento de una ciencia*. 3a ed. Barcelona: Ariel, 2004. 202 p. ISBN 84-344-0890-2.

Santiago de Torres, Julio [et al]. *Procesos psicológicos básicos*. 2^a ed. Madrid: McGraw-Hill, 2006. XIII, 237 p. ISBN 84-481-4633-6.

Pàgina web

Directrius per a l'accessibilitat del contingut de pàgines web (WCAG), versió 2.0 [en línia]: recomanació del W3C de 11 de desembre de 2008. Trad. catalana autoritzada 23 de març de 2011. Disponible a: <<http://www.w3.org/Translations/WCAG20-ca/>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Fonaments de Tecnologia

Codi de l'assignatura: 360042

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: INMACULADA RODRIGUEZ SANTIAGO

Departament: Dept. Matemàtica Aplicada i Anàlisi

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	28
- Pràctiques d'ordinadors	22
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Específiques de la titulació

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les característiques i funcionalitats dels diferents elements que componen un ordinador.
- Conèixer com s'emmagatzema i es representa la informació en un ordinador.
- Seleccionar els dispositius i suports d'emmagatzematge adients per a un servei d'informació.
- Comprendre el paper del sistema operatiu com a conjunt de programes essencials per al funcionament d'un ordinador.
- Comprendre la documentació tècnica relativa als equipaments i a les aplicacions informàtiques.
- Conèixer els elements que componen una xarxa d'ordinadors i comprendre'n el funcionament.
- Conèixer els conceptes bàsics de seguretat d'un sistema informàtic.

Blocs temàtics

1. Introducció als ordinadors

- 1.1. Concepte d'*ordinador*, components, tipus d'ordinadors, xarxes d'ordinadors
- 1.2. La informació digital: conceptes bàsics i sistemes de representació

2. Maquinari (*hardware*)

- 2.1. Arquitectura i components de l'ordinador
- 2.2. Elements físics per a l'emmagatzematge de la informació: dispositius i suports

3. Xarxes d'ordinadors

3.1. Introducció

3.2. Internet

3.3. El web

4. Programari (*software*)

*

Concepte, tipus de programari, llicències de programari, models de pagament de programari

4.1. Concepte

4.2. Tipus de programari

4.3. Llicències de programari

4.4. Models de pagament

5. Seguretat informàtica

5.1. Seguretat física i lògica, seguretat a la xarxa Internet

5.2. Serveis bàsics: confidencialitat, integritat i disponibilitat de les dades

5.3. Amenaces i debilitats

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en classes magistrals, tant per introduir conceptes com per plantejar i resoldre exercicis bàsics. Durant les classes magistrals es fomenta la participació de l'alumnat. Els continguts teòrics es reforcen amb pràctiques a l'aula d'informàtica amb l'objectiu de resoldre problemes més complexos, com ara estudis de casos, o per treballar habilitats bàsiques de comprensió i anàlisi d'informació tècnica.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en:

- 3 pràctiques grupals (lliurament aproximat la 3a setmana d'octubre, 3a setmana de novembre, 3a setmana de desembre), cadascuna de les quals compta un 12 % de la nota final. Es poden reavaluar

dues de les pràctiques si igualen o superen la nota de 2,5 punts.

- Un examen parcial individual (2a setmana de novembre), que compta un 30 %, i un segon examen parcial individual (desembre o gener, segons el calendari d'exàmens), que compta un 34 % de la nota final. Tots dos exàmens es poden reavaluar si la nota iguala o supera els 2,5 punts. En tots els casos, no presentar-se a alguna de les activitats avaluades es puntua com un 0.

Cal assolir una puntuació igual o superior a 3,5 en cadascun dels dos exàmens parcials i cadascuna de les pràctiques per calcular la nota final.

Informació adicional sobre la reavaluació

La reavaluació en el cas de l'avaluació continuada es fa amb una única entrega de les 2 pràctiques que s'han de reavaluar i un únic examen amb les restriccions següents:

- Per presentar-s'hi cal haver obtingut més de 2,5 punts i haver-se presentat a totes les pràctiques i a les dues proves parcials.
- Només es poden presentar a reavaluació dues de les pràctiques.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació única consta d'un examen pràctic (30 % de la nota final) i un examen teòric (70 % de la nota final) el desembre o gener (segons el calendari d'exàmens), que es poden reavaluar si la nota supera els 2,5 punts. En ambdós casos, no presentar-s'hi compta com un 0.

Cal assolir una puntuació igual o superior a 4 en cadascun dels exàmens (pràctic i teòric) per calcular la nota final.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria, si escau, durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Informació adicional sobre la reavaluació

La reavaluació en el cas de l'avaluació única es fa amb un únic examen seguint les pautes de les activitats de l'avaluació única.

Fons d'informació bàsica

Llibre

Beekman, George. *Introducción a la informática*; traducción de José Manuel Díaz Martín. 6.ª ed. Madrid: Pearson Educación, 2005. XXXI, 627 p. ISBN 84-205-4345-4.

Beekman, George. *Introduction to Computing*. 6th ed. N.J.: Pearson Customs, 2012. ISBN: 978-1256727842.

Blanco, Jaime. *OpenOffice.org 2: guía rápida*. Barcelona: Inforbook's, 2006. 208 p. ISBN 978-84-96097-62-9.

Carretero, Jesús [et al.]. *Sistemas operativos: una visión aplicada*. 2.ª ed. Madrid [etc.]: McGraw-Hill, 2007. XX, 817 p. ISBN 978-84-481-5643-5.

Comas Bach, Joan. *Instalación y mantenimiento de equipos y sistemas informáticos*. Barcelona: Altamar, 2005. 255 p. ISBN 84-96334-07-4.

Herrerías, Juan Enrique. *Manual fundamental de el PC: hardware y componentes*. Madrid: Anaya Multimedia, 2008. 669 p. ISBN 978-84-415-2374-6.

Kurose, James F.; Ross, Keith W. *Computer networking: a top-down approach*. 5 th ed. Upper Saddle River (N.J.); Harlow: Pearson Education, 2009. 888 p. ISBN 978-0-13-136548-3.

Miguel Pérez, Miquel A. de; Garcia Martínez, Joan. *Implantación y mantenimiento de aplicaciones ofimáticas y corporativas (en Open Office)*. Barcelona: Altamar, 2005. 199 p. ISBN 978-84-96334-05-2.

Prieto Espinosa, Alberto; Prieto Campos, Beatriz. *Conceptos de informática*. Madrid [etc.]: McGraw-Hill, 2005. XV, 533 p. ISBN 978-84-481-9857-2.

Reed, David. *A balanced introduction to computer science*. 2nd ed. Upper Saddle River: Pearson Prentice Hall, 2008. XIX, 380 p. ISBN 978-0-13-601722-6.

Shelly, Gary B.; Vermaat, Misty E. *Discovering computers 2012*. Publisher: Cengage learning; 1st edition (2012). 2 vol.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Fonts d'Informació en Contextos d'Especialitat

Codi de l'assignatura: 364357

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: AMADEU PONS I SERRA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 3

Hores estimades de dedicació

Hores totals 75

Activitats presencials	25
- Teoricopràctica	25
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer tipus de fonts d'informació propis d'àmbits especialitzats.
- Conèixer els agents que intervenen en la producció i distribució de les fonts d'informació.

Referits a habilitats, destreses

- Detectar i saber interpretar les necessitats informatives dels usuaris reals i potencials i el seu comportament d'informació.
- Distingir la utilitat de diferents fonts d'informació d'acord amb necessitats d'informació especialitzades.
- Perfeccionar habilitats de cerca d'informació en entorns d'especialitat.

Referits a actituds, valors i normes

- Valorar els resultats obtinguts en les cerques d'acord amb la utilitat per resoldre un problema d'informació.

Blocs temàtics

1. Introducció als contextos d'especialitat

- 1.1. Característiques i necessitats d'informació de les comunitats professionals i científiques
- 1.2. Especificitats en la recuperació d'informació especialitzada

2. Informació jurídica

- 2.1. Legislació
- 2.2. Jurisprudència
- 2.3. Portals especialitzats

3. Informació periodística

- 3.1. Agències i mitjans
- 3.2. Serveis de consulta, anàlisi i seguiment de premsa
- 3.3. Els blogs, mitjans socials i altres canals d'actualització

4. Informació biomèdica, química i farmacèutica

- 4.1. Bases de dades bibliogràfiques
- 4.2. Vademècums, farmacopees i components químics
- 4.3. Normes i patents
- 4.4. Portals especialitzats

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'aprenentatge es basa en la participació activa de l'alumnat, d'acord amb les directrius ofertes pel professorat. Les pràctiques periòdiques, basades en l'ús de fonts d'informació concretes, i un treball d'aprofundiment permeten adquirir els continguts.

El pes principal de les activitats presencials consisteix en la presentació del professorat dels continguts, més una part de pràctica individual amb recursos en línia, i el comentari en grup de la resolució de problemes. Les hores de treball dirigit no presencial es dediquen a la consulta de fonts especialitzades, a la resolució de problemes d'informació i a l'elaboració d'un treball de curs de selecció, avaluació i organització de fonts especialitzades.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en:

- 4 pràctiques individuals de resolució de problemes d'informació, referides als temes 2, 3 i 4, que es duen a terme al final de cada tema. El conjunt de les pràctiques compta el 50 % de la nota final (12,5 % cadascuna).
- Treball en grup centrat en una matèria especialitzada, que compta l'altre 50 % de la nota final. Cal lliurar-lo el dia marcat pel calendari oficial d'exàmens. Per superar el curs és obligatori aprovar tots dos instruments.

Qui no superi les pràctiques o l'examen pot repetir aquestes proves (amb enunciats nous) durant el període de reavaluació. Si no es lliura cap dels instruments previstos, la qualificació és de no presentat.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un examen (50 %) i un treball individual, centrat en una matèria especialitzada (50 %) que es lliura el mateix dia de l'examen. S'han d'aprovar obligatòriament els dos instruments. Si no s'aproven, es poden reavaluar. Si no es lliura cap dels instruments previstos, la qualificació és de no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Abadal, Ernest; Guallar, Javier. *Prensa digital y bibliotecas*. Gijón: Trea, cop. 2010. 170 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 212). ISBN 978-84-9704-446-2.

Cordón García, José A. [et al.]. *Las nuevas fuentes de información: información y búsqueda documental en el contexto de la web 2.0*. 2.ª ed. Madrid: Pirámide, cop. 2012. 444 p. (Ozalid). ISBN 978-84-368-2657-9.

Danner, Richard A.; Winterton, Jules (eds.). *The IALL international handbook of legal information management*. Farnham: Ashgate, cop. 2011. XVIII, 392 p. ISBN 978-0-7546-7477-1.

Maldonado, Ángeles; Rodríguez-Yunta, Luis (coords.). *La información especializada en Internet: directorio de recursos de interés académico y profesional*. 2.ª ed. corr. y aum. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 2006. 495 p. ISBN 978-84-00-08436-3.

The New Walford: guide to reference resources. Ed. Ray Lester. London: Facet Publishing, 2005. XIX, 827 p. ISBN 18-560-4495-5.

Pedley, Paul. *Essential law for information professionals*. 3rd ed. London: Facet Publishing, 2011. XXXVI, 322 p. ISBN 978-1-85604-769-2.

Rogan, Joelle. *Information needs of lawyers: a case study evaluating the information needs of lawyers in a major city law firm*. Saarbrücken: VDM Verlag Dr. Müller, cop. 2009. 70 p. ISBN 978-3-6391-9504-0.

Text electrònic

López Borrull, Alexandre. *Síntesi i caracterització estructural de complexos d'Ag(I) amb lligands de tipus tiourea o tioarida* [en línia]: estudi de fonts d'informació electrònica especialitzades en química. Dirs., Ma. Eulàlia Fuentes i Pujol, Joan Solà Casadevall. [Bellaterra]: Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Química, 2003. 512, A-14 p. ISBN 84-688-3894-2. <<http://www.tdx.cat/handle/10803/3158>>. [Consulta: 12 febrer 2014].

Manning, Christopher D.; Raghavan, Prabhakar; Schütze, Hinrich. *Introduction to information retrieval* [en línia]. Cambridge University Press, 2008. <<http://nlp.stanford.edu/IR-book/html/htmledition/irbook.html>>. [Consulta: 12 febrer 2014].

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Formalització Semàntica

Codi de l'assignatura: 360055

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MIGUEL ANGEL CENTELLES VELILLA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	30
- Pràctiques d'ordinadors	20
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat i superat Catalogació i Indexació; Disseny i Sistemes de Recuperació; Sistemes de Gestió Automatitzada I; Sistemes de Gestió Automatitzada II, i Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Crear i mantenir els instruments d'accés a les dades, a les referències o als documents.
- Aplicar indicadors per avaluar tant les interfícies de cerca i visualització dels resultats com el rendiment dels sistemes de tractament automàtic.
- Detectar problemes de compatibilitat de sistemes d'organització i de representació, i formular possibles solucions.
- Aplicar tècniques d'identificació i de selecció de conceptes i relacions per crear ontologies.

Blocs temàtics

1. Introducció als conceptes, als problemes i a les tècniques de formalització semàntica

1.1. Conceptes de formalització semàntica

1.2. Àmbits d'interès i aplicació de la formalització semàntica

1.3. Web semàntic i web de dades. Capes del web semàntic. Models de dades i llenguatges (formals) de representació. RDF

1.4. Modelatge conceptual per a la formalització semàntica. Significat, aplicacions, components i representació

2. Construcció de sistemes d'organització del coneixement. Vocabularis controlats

2.1. Concepte i característiques dels sistemes d'organització del coneixement (SOC/KOS)

2.2. Sistemes d'organització del coneixement i metadades

2.3. Tipologia de sistemes d'organització del coneixement, des del punt de vista de l'estructura i des del punt de vista de la funció

2.4. Relacions semàntiques entre conceptes. Anàlisi i identificació de facetes

2.5. Sistemes d'organització del coneixement i web semàntic. La representació en RDF: SKOS-Core

3. Construcció de sistemes d'organització del coneixement. Ontologies

3.1. Concepte i funcions de les ontologies. Aplicació als sistemes de representació del

coneixement

3.2. Components i mecanismes de les ontologies. Funcions i regles

3.3. Procés de disseny i aplicació de les ontologies

3.4. Llenguatges de representació de les ontologies: RDFS i OWL. Tipologia: llenguatges de marcatge, d'estructura, de descripció lògica. Models representatius

3.5. Aplicació de les ontologies a entorns de recuperació d'informació. Arxius. Biblioteques. Bases de dades. Motors de cerca. Portals semàntics

3.6. Les ontologies en els àmbits de la interoperabilitat i la cerca

4. Interoperabilitat semàntica

4.1. Conceptes i tipus d'interoperabilitat. Interoperabilitat organitzativa, tècnica i semàntica

4.2. Finalitats de la interoperabilitat semàntica. Interconnexió de recursos, interpretació automàtica i exportació, i processos de mapatge

4.3. Nivells d'interoperabilitat semàntica. Serveis semàntics

Metodologia i activitats formatives

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals i estratègies d'intervenció pràctica. Així, s'ofereix la contextualització dels models, els conceptes, les funcions, els sistemes i els estàndards que constitueixen l'àrea de treball de la formalització semàntica. Les sessions teòriques es complementen amb l'estudi de casos i la resolució de problemes fets a l'aula (individualment o en grup). Pel que fa al vessant aplicat, es prioritza el treball a l'aula d'informàtica en format d'exercicis pràctics, el taller centrat en els projectes nacionals i internacionals, i els exemples de bones pràctiques. Si escau, es poden organitzar conferències de professionals de prestigi en les àrees de la interoperabilitat semàntica, les ontologies al web i la classificació automàtica. Totes aquestes activitats es complementen amb la lectura i l'anàlisi dels referents de la bibliografia especialitzada (alguns en anglès) i l'elaboració de treballs dirigits pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en dues parts: tres exercicis, cada un dels quals amb un valor del 25 % sobre la qualificació final, i una prova de validació d'aquests exercicis, amb un valor del 25 % sobre la qualificació final. Els exercicis tenen parts que s'han d'elaborar individualment i parts que es

poden fer individualment o en grup. El primer exercici s'ha de lliurar una setmana després de finalitzar el segon bloc temàtic de l'assignatura; el segon exercici, s'ha de lliurar una setmana després de finalitzar el tercer bloc temàtic, i el tercer i darrer exercici s'ha de lliurar una setmana després de finalitzar el tercer bloc temàtic. Es pot fer la prova de validació dels exercicis qualificats amb una nota igual o superior a 5. Per superar l'assignatura, s'han d'aprovar cada un dels tres exercicis i la prova de validació amb una nota igual o superior a 5.

Cada un dels tres exercicis pràctics s'estructura en dues tasques: la primera proposa la lectura i l'anàlisi d'un referent de la literatura especialitzada, a partir d'un supòsit teoricopràctic, i la segona proposa la solució d'exercicis i de problemes centrats en cada un dels blocs temàtics de formalització semàntica, a partir d'aplicacions i de projectes.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es poden reavaluar els exercicis que, en el període d'avaluació ordinària, s'hagin qualificat amb una nota entre 3,00 i 4,99. S'ha de fer la prova de validació dels exercicis reavaluats. També es pot reavaluar la prova de validació si en el període d'avaluació ordinària s'ha qualificat amb una nota entre 3,00 i 4,99.

Per poder-se avaluar, s'han de presentar totes les activitats indicades.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en dues parts: un treball (60 %) i un examen teoricopràctic (40 %). Per superar l'assignatura les dues parts s'han d'aprovar amb una nota mitjana igual o superior a 5. Per poder-se avaluar, s'han de presentar totes les activitats indicades.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es pot reavaluar l'examen teoricopràctic si s'ha qualificat amb una nota entre 3,00 i 4,99.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Allemang, Dean; Hendler, James. *Semantic web for the working ontologist: effective modeling in RDFS and OWL*. San Francisco, Calif.: Morgan Kaufmann; Oxford: Elsevier Science [distributor], 2008. XVII, 330 p. ISBN 978-0-12-373556-0.

Antoniou, Grigoris; Van Harmelen, Frank. *Manual de web semántica*. Granada: Comares, 2010. XXVI, 301 p. (La Razón áurea. Investigación; 2). ISBN 978-84-9836-780-5.

Daconta, Michael C.; Obrst, Leo J.; Smith, Kevin T. *The semantic web: a guide to the future of XML, web services, and knowledge management*. Indianapolis: Wiley Publishing, 2003. XXII, 281 p. ISBN 0-471-43257-1.

Fensel, Dieter (ed.). *Spining the semantic web: bringing the world wide web to its full potential*. Cambridge (Mass.): MIT Press, 2002. 392 p. ISBN 978-0-262-56212-6.

Helbig, Hermann. *Knowledge representation and the semantics of natural language*. Berlin [etc.]: Springer, cop. 2006. XVIII, 646 p. (Cognitive technologies). ISBN 3-540-24461-1.

Hitzler, Pascal; Krötzsch, Markus; Rudolph, Sebastian. *Foundations of semantic web technologies*. Boca Raton: CRC Press, cop. 2010. 427 p. (Chapman & Hall/CRC textbooks in computing). ISBN 978-14-200-9050-5.

Kalfoglou, Yannis. *Cases on semantic Interoperability for Information systems integration: practices and applications*. Hershey (PA.): Information Science Reference, cop. 2011. XXIV, 350 p. (Premier reference source). ISBN 978-1-60566-894-9.

King, Brandy E. *Finding the concept, not just the word: a librarian's guide to ontologies*. Oxford: Chandos, 2007. XXI, 202 p. (Chandos information professional series). ISBN 1-84334-318-5.

Lacy, Lee W. *Owl: representing information using the web ontology language*. Victoria, Canada: Trafford, cop. 2005. 282 p. ISBN 1-4120-3448-5.

Miller, Dick R.; Clarke, Kevin S. *Putting XML to work in the library: tools for improving access and management*. Chicago, Ill.: American Library Association, cop. 2003. 205 p. ISBN 0-8389-0863-2.

Olivé Ramon, Antoni. *Conceptual modeling of information systems*. Berlin: Springer, cop. 2007. XXV, 455 p. ISBN 978-3-540-39389-4.

Ryszard Kruk, Sebastian; McDaniel, Bill (eds.). *Semantic digital libraries*. Berlin: Springer, cop. 2009. XVI, 245 p. ISBN 978-3-540-85433-3.

Norma

British Standards Institution. *Structured vocabularies for information retrieval: guide*. London: BSI, 2005-2008. 2 vol.

Information and documentation - Thesauri and interoperability with other vocabularies, ISO 25964-2. Geneva: ISO, 2009-2013.

National Information Standards Organization: NISO. Bethesda, Maryland: National Information Standards Organization, cop. 2005.

Text electrònic

Stuckenschmidt, Heiner; Parent, Christine; Spaccapietra, Stefano (eds.). *Modular ontologies [en línia]: concepts, theories and techiques for knowledge modularization*. Berlin; New York: Springer, 2009. ISBN 978-3-642-01906-7. <<http://link.springer.com/book/10.1007/978-3-642-01907-4/page/1>>. [Consulta: 8 gener 2014].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Gestió Documental a les Organitzacions

Codi de l'assignatura: 360057

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: JORDI ANDREU DAUFI

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	26
- Pràctiques de problemes	16
- Seminari	8
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Anàlisi de Necessitats d'Informació, i Teoria de les Organitzacions.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Entendre els conceptes fonamentals de la gestió documental aplicats als documents produïts i rebuts per l'organització.
- Saber identificar els models de gestió de la informació i de la documentació de les organitzacions.
- Elaborar el mapa de processos del sistema de gestió documental de l'organització.
- Establir polítiques de gestió de la documentació d'acord amb l'estratègia de negoci de l'organització.
- Adquirir els criteris necessaris i proposar polítiques concretes d'avaluació i de tria documental.
- Aprendre i aplicar la metodologia de la gestió documental per explotar adequadament la informació i documentació en les organitzacions.
- Conscienciar-se dels problemes associats a la direcció estratègica dels sistemes de gestió documental en l'organització.
- Adoptar una actitud proactiva en l'acompliment efectiu de les activitats del negoci de l'organització.
- Afavorir l'establiment i el manteniment de la identitat i de la memòria corporativa de l'organització.

Blocs temàtics

1. La gestió documental: estructura, processos i estratègies del sistema de gestió documental en el negoci de l'organització

- 1.1. Anàlisi i definició de les necessitats i expectatives dels clients del sistema de gestió documental
- 1.2. Identificació i requisits dels documents
- 1.3. Parametrització del sistema de gestió documental: disseny estructural i funcional

2. L'avaluació i la tria de la documentació: gestió estratègica i establiment de polítiques corporatives d'informació

- 2.1. Avaluar per seleccionar i seleccionar per preservar: metodologia del procés d'avaluació
- 2.2. La selecció documental: una aliada per assegurar el capital intel·lectual de l'organització

3. La utilització dels documents: la problemàtica de la comunicació i l'accés als documents

- 3.1. El document com a recurs d'informació per gestionar el coneixement de l'organització
- 3.2. El document com a recurs intangible per a l'organització
- 3.3. El document com a bé patrimonial per a l'organització

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

El desenvolupament del programa teòric es basa en classes teòriques, de tipus magistral, seminaris i pràctiques de problemes. Les explicacions teòriques del docent —que aporten els coneixements bàsics i fonamentals de l'assignatura— s'il·lustren amb estudis de casos amb la finalitat que l'estudiant pugui formalitzar els conceptes teòrics en una situació i realitat concretes. Els seminaris són sessions de treball en grup que serveixen per treballar un concepte o tema proposat pel docent i que es fa mitjançant el diàleg, la discussió i l'exposició a l'aula dels resultats del grup. Amb els seminaris es treballen actituds i valors. La pràctica de problemes comporta que l'estudiant hagi de resoldre individualment una situació complexa proposada pel professor. La metodologia docent es fa en l'entorn presencial de l'aula. Tant l'exposició en l'entorn de seminari com la resolució de problemes es poden fer en grups de fins a tres estudiants.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en dues parts: dues proves d'avaluació continuada (PAC) (60 % de la nota) i una prova de validació (PV) (40 % de la nota).

Proves d'avaluació continuada

- PAC01: prova teoricopràctica (tema 1).

Període aproximat: tercera setmana de març.

Característiques: individual.

Ponderació: 30 % (cal arribar al 5 sobre 10).

Revaluació: prova de revaluació (a partir del 3,5).

En cas de no-presentació: la qualificació final és no presentat.

- PAC02: prova teoricopràctica (tema 2).

Període aproximat: tercera setmana de maig.

Característiques: individual.

Ponderació: 30 % (cal arribar al 5 sobre 10).

Revaluació: prova de revaluació (a partir del 3,5).

En cas de no-presentació: la qualificació final és no presentat.

Prova de validació

Prova teòricopràctica (temes 1-3).

Període aproximat: juny (data que s'estableixi en el calendari oficial d'exàmens).

Característiques: individual.

Ponderació: 40 % (cal arribar al 5 sobre 10).

Revaluació: no n'hi ha.

En cas de no-presentació: la qualificació final és no presentat.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consisteix en la resolució de supòsits concrets del disseny estructural i funcional d'un sistema de gestió documental i de l'avaluació i tria de la documentació.

L'estudiant pot optar a la revaluació de la prova amb una qualificació igual o superior a 3,5 punts sobre 10.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Cruz Mundet, José Ramón. *La gestión de documentos en las organizaciones*. Madrid: Pirámide, 2006. 311 p. ISBN 84-368-2062-2.

Drouhard, Myriam [et al.]. *Archives privées: un patrimoine méconnu: petit guide à l'usage des propriétaires*. Paris: Association des archivistes français. Section archives départementales, 2005. 46 p. ISBN 2-9513658-3-7.

Hernández Olivera, Luis, Moro Cabero, Manuela. *Procedimientos de valoración documental*. Salamanca: ACAL, Archiveros de Castilla y León, Asociación, 2002. 213 p. ISBN 84-607-5614-9.

Información y documentación: análisis de los procesos de trabajo para la gestión de documentos. Madrid: AENOR, 2008. 20 p.

Información y documentación: gestión de documentos: Parte 1: Generalidades. Madrid: AENOR, 2006. 25 p.

Información y documentación: gestión de documentos: Parte 2: Directrices. Madrid: AENOR, 2006. 25 p.

Llansó i Sanjuan, Joaquim. *Gestión de documentos: definición y análisis de modelos*. Bergara: Irargi, Centro de Patrimonio Documental de Euskadi, 1993. 250 p. (Ikerlanak; 7).

Núñez Fernández, Eduardo. *Organización y gestión de archivos*. Gijón: Trea, 1999. 660 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 28). ISBN 84-95178-37-0.

Roberge, Michel. *Lo esencial de la gestión documental: sistema integrado de gestión de los documentos analógicos y de los documentos electrónicos*. Québec: Gestar, 2006. 1 vol. ISBN 2921571188.

Russo, Patrícia. *Gestión documental en las organizaciones*. Barcelona: UOC, 2009. 100 p. ISBN 978-84-9788-863-9.

Serra Serra, Jordi. *Los documentos electrónicos: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, 2008. 187 p. ISBN 978-84-9704-395-3.

Article

Abascal, Beatriz, Seguí, David. "La gestión documental en las empresas, una herramienta óptima para aprovechar la información" [en línia]. *Economistes*, núm. 313 (1.ª quincena julio 2006), p. 4. Disponible a: <<http://multimedia2.coev.com/Economistes/n313.pdf>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

Alòs-Moner, Adela d'. "La gestión documental [en línia]: aspectos previos a su implementación". *El profesional de la información*, v. 15, n. 3 (2006, mayo-junio), p. 222-226. Disponible a: <<http://www.elprofesionaldelainformacion.com/contenidos/2006/mayo/8.pdf>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

Andreu i Daufí, Jordi "El sistema de gestió documental de la Universitat de Barcelona: una funció de suport a la creació de patrimoni intangible?". *Item: revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 51 (2009), p. 45-60. Disponible a: <<http://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/172119>>. [Consulta: 18 desembre 2013]

Andreu i Daufí, Jordi [et al.] "Com abordar la gestió dels documents administratius a les empreses:

una reflexió des de l'experiència". *Item: revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 26, 2000. p. 4-15. Disponible a: <<http://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/22547/22381>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

Comunicacions, ponències

Hardscastle, Shelley. "L'arxiu i els interessos de l'empresa privada". En: *Lligall*, núm. 9 (1995), p. 65-78.

Andreu i Dauí, Jordi. "El perfil profesional del archivero en la organización: propuesta metodológica para el tratamiento sistémico de los recursos de información de la institución". En: *Jornada Españolas de Documentación. Los sistemas de información al servicio de la sociedad*. Valencia: FESABID, 1998. p. 91-108.

Pàgina web

The DIRKS methodology and manual [en línia]. New South Wales Government. Disponible a: <<http://www.records.nsw.gov.au/recordkeeping/dirks-manual/introducing-the-dirks-methodology/dirks-methodology-and-manual#the-dirks-manual>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

Government Recordkeeping Manual [en línia]. New South Wales Government. Disponible a <<http://www.records.nsw.gov.au/recordkeeping/government-recordkeeping-manual>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

Text electrònic

HEI Records Management [en línia]: *guidance on managing research records*. Newcastle: Northumbria University. JISC infoNet, 2007. Disponible a: <<http://www.jiscinfonet.ac.uk/partnerships/records-retention-he/managing-research-records>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

Hurley, Chris. *The Australian ('Series') System: An Exposition* [en línia]. [Vitoria]: Monash University. Faculty of Information Technology, 2013 <<http://infotech.monash.edu/research/groups/rcrg/publications/chtrc1.html>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

McKemmish, Sue [et al]. *Describing Records in Context in the Continuum: the Australian Recordkeeping Metadata Schema* [en línia]. [Vitoria]: Monash University. Faculty of Information Technology, 2013. <<http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/publications/archiv01.html>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Hàbits Lectors i Promoció de la Lectura

Codi de l'assignatura: 364364

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: CIRO LLUECA FONOLLOSA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 3

Hores estimades de dedicació

Hores totals 75

Activitats presencials	25
- Teoria	15
- Pràctiques de problemes	5
- Sortida de camp	5
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Fonaments de Cognició Humana; Mètodes i Tècniques de Planificació; i Desenvolupament de Col·leccions.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer quins són els comportaments lectors de la població a través dels instruments que es dediquen a mesurar i analitzar aquest comportament.
- Conèixer les polítiques institucionals de promoció lectora.
- Analitzar les accions de foment de la lectura a les biblioteques públiques.
- Definir instruments per avaluar les accions de promoció de la lectura.
- Establir criteris d'accions sobre la promoció de la lectura.

Referits a habilitats, destreses

- Saber dissenyar programes, productes i activitats de promoció lectora.

Blocs temàtics

1. Què s'entén per *lector*? (10 %)

- 1.1. Per què llegim? Motivacions i funcions de la lectura
- 1.2. Tipologies de lectors: lector feble vs. bon lector; adults que aprenen
- 1.3. El lector de ficció i el lector d'informació

2. Els hàbits lectors de la població (30 %)

- 2.1. Estudis i informes
- 2.2. La lectura a les biblioteques públiques: què llegeixen els lectors?
- 2.3. El futur de la lectura: els nous suports, els nous hàbits dels joves

3. Les polítiques de promoció lectora (30 %)

- 3.1. Plans institucionals aquí i fora
- 3.2. Paper de les biblioteques: quins llibres per a quins lectors?

4. Les accions de foment de la lectura a les biblioteques públiques (30 %)

- 4.1. Activitats: formats i destinataris

4.2. Resultats: instruments i indicadors d'avaluació

Metodologia i activitats formatives

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació d'explicacions teòriques i aprenentatges pràctics a partir de supòsits reals, i es complementa amb sortides de camp o visites de professionals de prestigi a les sessions presencials. L'estudiant que segueix l'avaluació continuada pot haver de lliurar periòdicament exercicis breus per assimilar els continguts curriculars.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- Assistència i participació a les sessions presencials: 40 % de la qualificació final.
 - Consisteix a assistir a les sessions presencials setmanals i participar en les activitats pràctiques que s'hi desenvolupin.
 - Cal assistir com a mínim al 80 % de les sessions per accedir a aquesta qualificació.
 - L'assistència i participació no són reavaluables.
 - La no-assistència al mínim del 80 % de les sessions es qualifica amb un no presentat, que afecta la part d'assistència i participació.
- Exercicis relacionats amb les sessions presencials: 60 % de la qualificació final.
 - Consisteix a presentar exercicis individuals per interpretar correctament els continguts docents.
 - Cal fer com a mínim el 80 % dels exercicis per accedir a aquesta qualificació.
 - La no-presentació del mínim del 80 % dels exercicis es qualifica amb un no presentat, que afecta la part dels exercicis individuals.
 - Es poden reavaluar únicament els exercicis amb qualificacions entre 40/100 i 49/100 punts.

Avaluació única

- Prova escrita: 100 % de la nota final.
 - Consisteix en una prova escrita (data d'avaluació única).
 - La nota de la prova escrita ha de ser igual o superior a 50/100 punts. En cas contrari, l'assignatura se suspèn amb la qualificació de la prova escrita.
 - Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 40/100 i 49/100 punts.
 - Si no es fa la prova escrita, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Asta, Grazia; Federighi, Paolo (eds.). *El público y la biblioteca: metodologías para la difusión de la lectura*. Gijón: Trea, D.L. 2000. 207 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 39). ISBN 84-95178-84-2.

Catàleg d'experiències per al foment de la lectura a les biblioteques de la Xarxa. Barcelona: Diputació de Barcelona. Àrea de Cultura. Servei de biblioteques, D.L. 2001. 148 p.

De la tradición oral a la sociedad de la información: prácticas y tendencias actuales de la lectura. México: Consejo Nacional para la Cultura y las Artes, 2008. 238 p. ISBN 978-607-455-093-1.

Gasol, Anna; Arànega, Mercè. *Descubrir el placer de la lectura: lectura y motivación lectora*. Barcelona: Edebé, cop. 2000. 172 p. (Innova. Castellà; 8). ISBN 84-236-4958-X.

Seminario de animación a la lectura: Madrid, 25 y 26 de marzo. Madrid: Ministerio de Cultura. Dirección General del Libro, Archivos y Bibliotecas. Subdirección General de Coordinación Bibliotecaria, 2004. 189 p. ISBN 84-369-3812-7.

Tu també pots fer molt per la lectura: materials per al voluntariat. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 2012. 1 carpeta d'anelles (118 p.). ISBN 978-848-555-796-7.

Text electrònic

Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura [en línia]. 2012 . Barcelona: Universitat de Barcelona. Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura, 2012. <<http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/issue/view/19658/showToc>>. [Consulta: 25 juny 2013].

Anuario de estadísticas culturales [en línia]. 2011. Madrid: Ministerio de Cultura, 2011.<<http://www.calameo.com/read/0000753352beb3dcf337a>>. [Consulta: 25 juny 2013].

Baró, Mònica; Mañà, Teresa. *Estudi sobre les accions de foment de la lectura a les biblioteques públiques de Catalunya* [en línia]: [informe encomanat per la Direcció General de Cooperació Cultural de la Generalitat de Catalunya]. Barcelona: Universitat de Barcelona. Observatori de biblioteques, llibres i lectura, 2009. 102 p.<http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/27426/1/Estudi_foment_lectura.pdf>. [Consulta: 25 juny 2013].

Catalunya. Departament de Cultura. *Pla Nacional de Lectura 2012-2016* [en línia]: *impuls de la lectura: 100% lectors*. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 19/12/2011. 33 p.<<http://www20.gencat.cat/docs/CulturaDepartament/ICIC/Documents/Arxiu%20ICIC/Dossier%20de%20premsa%20Pla%20Foment%20Lectura.pdf>>. [Consulta: 25 juny 2013].

Encuesta de hábitos y prácticas culturales en España 2010-2011, síntesis de resultados [en línia]. Madrid: Ministerio de Cultura, 2011. 31 p. <http://www.mcu.es/estadisticas/docs/EHC/2010/Sintesis_2010-2011.pdf>. [Consulta: 25 juny 2013].

La gran transformación [en línia]: *panorama del sector del libro en España 2012-2015*. Madrid: Laboratorio de Ideas sobre el Libro, 2012. 101 p. <<http://laboratoriodellibro.com/wp-content/uploads/2012/09/la-gran-transformacion.pdf>>. [Consulta: 25 juny 2013].

Hábitos de lectura y compra de libros en España [en línia]. 2011. Madrid: Federación de Gremios de Editores de España, 2012. <http://www.mcu.es/libro/docs/MC/Observatorio/pdf/HLCLE_2011.pdf>. [Consulta: 25 juny 2013].

Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya [en línia]: *resultats 2011*. Barcelona: Gremi d'Editors de Catalunya, 2012. 174 p. <http://www.bib.ub.edu/fileadmin/bibs/biblioteconomia/guies_tematiques/HabitsLC_2011CAT.pdf>. [Consulta: 25 juny 2013].

El sector del libro en España [en línia]. 2010-2012. Madrid: Observatorio de la lectura y el libro. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2012. 45 p. <http://www.mcu.es/principal/docs/MC/2012/Libro/Sector_del_Libro_Abril_2012.pdf>. [Consulta: 25 juny 2013].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>

Dades generals

Nom de l'assignatura: Història Social del Coneixement

Codi de l'assignatura: 360041

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MONICA BARO LLAMBIAS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	35
- Pràctiques amb documents	3
- Sortida de camp	9
- Seminari	3
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

(Compromís ètic en la garantia del dret dels ciutadans a l'accés a la cultura i a la informació, evitant la discriminació per sexe, origen o ideologia i facilitant el servei a les persones amb discapacitats, sense perjudici del respecte dels drets de propietat intel·lectual)

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre l'evolució històrica i socioeconòmica de la transmissió i difusió del coneixement, els fenòmens socials vinculats a l'impacte de la informació en la societat, i la realitat nacional i internacional en matèria de polítiques i serveis d'informació, dels mitjans de comunicació i la indústria editorial.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Analitzar els factors tecnològics, socials i econòmics que han determinat les formes de creació, materialització, transmissió, conservació i accés al coneixement al llarg de la història.
- Conèixer l'evolució històrica dels sistemes de producció del coneixement i dels mecanismes per accedir-hi.

Referits a habilitats, destreses

- Identificar les característiques materials i les funcions dels documents en relació amb la societat que els ha generat.
- Identificar i interpretar les fonts per a la història social del coneixement.
- Utilitzar amb correcció i pertinença la terminologia específica de la matèria.

Referits a actituds, valors i normes

- Reconèixer el valor de la formació i la informació per construir el coneixement al llarg de la història.
- Ser conscient dels resultats de l'aplicació de mecanismes de restricció d'accés al coneixement al llarg de la història.

- Reconèixer l'accés a la informació com un dret fonamental.

Blocs temàtics

1. Coneixement i societat

- 1.1. Introducció a la història social del coneixement
- 1.2. Sistemes de creació i transmissió del coneixement al món occidental

2. El document com a registre del coneixement

- 2.1. L'escriptura
- 2.2. Anàlisi material dels documents

3. El document com a producte

- 3.1. La producció de documents al llarg de la història
- 3.2. El control sobre la producció de documents
- 3.3. La conservació i la destrucció de documents al llarg de la història

4. L'accés al coneixement

- 4.1. Aprendre a llegir i a escriure al llarg de la història
- 4.2. Hàbits i pràctiques de lectura

5. Institucions de creació del coneixement

- 5.1. Institucions d'ensenyament superior, acadèmies i instituts de recerca
- 5.2. Xarxes i espais no formals de creació i difusió del coneixement

6. L'organització, la conservació i la difusió del coneixement

- 6.1. Les biblioteques privades, públiques i institucionals. Els arxius particulars i institucionals i les col·leccions d'objectes: gabinets i museus
- 6.2. Tècniques i professionals per organitzar el coneixement

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques combinen exposicions del professorat i projeccions que il·lustren els continguts. Es duen a terme sessions pràctiques per treballar els conceptes bàsics de l'assignatura, per conèixer i avaluar les fonts per a la història social del coneixement, i per exemplificar

determinats procediments de producció de documents a les diverses societats. Alguns dels textos proposats com a lectura dirigida es treballen posteriorment a l'aula. A més, es recorre al Campus Virtual com a base per llegir i analitzar els textos i les imatges que es treballen a classe i per ampliar continguts, fer propostes de lectura d'articles i afavorir la participació en debats sobre aspectes relatius a la matèria. Al llarg del curs es visiten diverses biblioteques de caràcter patrimonial i s'analitzen els documents que conserven.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es fa a partir de les qualificacions dels elements següents:

- Un exercici individual a l'aula, amb què s'avaluen els coneixements adquirits. Té lloc la segona quinzena de novembre. És una prova individual i reavaluable si s'han obtingut qualificacions entre el 3,5 i el 4,9. Aporta el 25 % de la nota final.
- Un treball individual de recerca a partir de fonts orals sobre hàbits lectors i lectures al nostre entorn. Lliurament: 2a setmana de gener. Aporta el 15 % de la nota final. És individual i no és reavaluable.
- Exercicis d'anàlisi i valoració de fonts escrites. Treball individual. No són reavaluables. Representen el 10 % de la nota final. Lliurament: es fan durant tot el curs.
- Diverses activitats proposades a classe (anàlisi i valoració de llocs web, visionament de vídeos, lectures, comentaris, participació en debats per mitjà del fòrum, definicions, etc.) (10 % de la nota final). Poden ser grupals o individuals. Es fan durant tot el curs i no són reavaluables.
- Un examen final escrit de tot el temari, en què s'avalua la competència d'organització, exposició i argumentació de les idees (fins a un 40 % de la nota final). A més dels coneixements adquirits, s'avaluen les lectures de l'alumne durant el curs i la valoració d'alguna de les visites. És individual i reavaluable si s'han obtingut qualificacions entre el 3,5 i el 4,9. Té lloc la data d'avaluació única i de tancament de l'avaluació continuada.

Per aprovar l'assignatura cal igualar o superar la qualificació de 5. Per aprovar per mitjana cal que la nota de l'examen final sigui superior a 4. En cas contrari, s'assigna una qualificació de no presentat, a l'espera que es faci la reavaluació de l'examen final. A les activitats d'avaluació no lliurades se'ls assigna un valor de 0. Si un alumne ha presentat totes les activitats avaluable, però no es presenta a l'examen final obté una qualificació de no presentat.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació es fa a partir de les qualificacions dels elements següents:

- La lectura i el comentari de dos articles de la bibliografia específica (20 % de la nota final). Aquesta prova no és reavaluable.
- Un treball individual de recerca a partir de fonts orals sobre hàbits lectors i lectures al nostre

entorn (10 % de la nota final). Aquesta prova no és reavaluable.

- Un examen escrit (70 % de la nota final). S'hi avaluen els coneixements adquirits, la capacitat d'organització, exposició i argumentació de les idees en entorns textuals, i les competències sobre anàlisi i valoració de fonts treballades a classe. És individual i reavaluable si s'han obtingut qualificacions entre el 3,5 i el 4,9.

Per aprovar l'assignatura cal igualar o superar la qualificació de 5 i la mitjana de totes les notes només s'efectua en el cas que la nota de l'examen final sigui superior a 4. A les activitats d'avaluació no lliurades se'ls assigna un valor de 0. Si un alumne ha presentat totes les activitats avaluable, però no es presenta a l'examen final obté una qualificació de no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Barbier, Frédéric. *Historia del libro*. Madrid: Alianza, 2005. 397 p. ISBN 8420677558.

Burke, Peter. *Historia social del conocimiento: de Gutenberg a Diderot*. Barcelona: Paidós, 2002. 321 p. ISBN 8449312205.

Burke, Peter. *Historia social del conocimiento: de la Enciclopedia a la Wikipedia*. Barcelona: Paidós, 2012. 399 p. ISBN 9788449327490.

Castillo Gómez, Antonio. *Historia de la cultura escrita: del próximo Oriente antiguo a la sociedad informatizada*. Gijón: Trea, 2002. 460 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 58). ISBN 8497040082.

Eisenstein, Elizabeth L. *La revolución de la imprenta en la edad moderna europea*. Madrid: Akal, cop. 1994. 280 p. (Akal universitaria; 162). ISBN 8446002809.

Finkelstein, David; McCleery, Alistair. *An introduction to book history*. London; New York: Routledge, 2005. 160 p. ISBN 9780415314435.

Gilmont, Jean-François. *Le livre, du manuscrit à l'ère électronique: notes de bibliologie*. 3e éd. Liège: CEFAL, 1998. 154 p. ISBN 2871300569.

Historia de la edición y la lectura en España: 1475-1914. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2003. 864 p. ISBN 8486384401.

Lerner, Frederick Andrew. *The story of libraries: from the invention of writing to the computer age*. New York: Continuum, 2009. 2nd. ed. 245 p. ISBN 0826411142.

Llanas, Manuel. *Sis segles d'edició a Catalunya: una síntesi històrica*. Lleida: Pagès; Vic: Eumo, 2007.

230 p. ISBN 9788497795401.

Lyons, Martyn. *Historia de la lectura y de la escritura*. Buenos Aires: Editoras del Calderón, 2012. 432 p. ISBN 9789872460228.

Lyons, Martyn. *Libros: dos mil años de historia ilustrada*. Barcelona: Lunwerg, 2011. 224 p. ISBN 978-84-9785-736-9.

Martínez de Sousa, José. *Pequeña historia del libro*. 4.ª ed. rev. y ampl. Gijón: Trea, 2010. 226 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 33). ISBN 978-84-9704-391-5

McNeely, Ian F.; Wolverton, Lisa. *Reinventing knowledge: from Alexandria to the Internet*. New York [etc.]: W. W. Norton, cop. 2008. XXII, 318 p. ISBN 978-0-393-06506-0.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Indexació i Classificació Automatitzada

Codi de l'assignatura: 364365

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: CONSTANÇA ESPELT BUSQUETS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 3

Hores estimades de dedicació

Hores totals 75

Activitats presencials	25
- Teoria	10
- Pràctiques d'ordinadors	10
- Seminari	5
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Catalogació i Indexació; Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu; i Sistemes de Gestió Automatitzada II.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els diferents models i tècniques d'indexació i classificació automàtica.

Referits a habilitats, destreses

- Comprendre les possibilitats i limitacions de la representació i interpretació semàntica dels textos.
- Comprendre les funcions de la indexació automàtica en diferents àmbits d'aplicació.
- Aplicar eines informàtiques d'indexació i classificació automàtica.
- Adquirir coneixement i habilitats per implementar i avaluar sistemes d'indexació i classificació automàtica en diferents contextos.

Blocs temàtics

1. La indexació automàtica: concepte, interdisciplinarietat i aplicacions

1.1. Conceptes d'*indexació*, *extracció*, *classificació* i *categorització*. Orientacions i mètodes de la deducció de significat i la representació del contingut de textos

1.2. El procés cognitiu de la comprensió d'un text en llenguatge natural. Tematicitat i tipus de coneixement implicats en la comprensió de textos. Característiques bàsiques dels textos

1.3. Base estadística dels processos automàtics de comprensió i representació de textos. Aportacions a la lingüística i la intel·ligència artificial

1.4. Atributs de la indexació automàtica i de la indexació intel·lectual. Beneficis de la indexació automàtica en la recuperació d'informació, la gestió documental, la gestió del coneixement i la interoperabilitat de sistemes

1.5. Aplicacions principals: selecció i assignació de termes, categorització de resultats de recuperació, filtratge de continguts, classificació de documents, descobriment de coneixement, sistemes de resposta a preguntes

2. Processos automàtics de comprensió i representació de textos

- 2.1. Identificació de les unitats i control negatiu del vocabulari
- 2.2. Ponderació i discriminació de termes
- 2.3. Processament del llenguatge natural. Variació i ambigüïtat en el llenguatge natural. Nivells d'anàlisi lingüística. Microestructura i macroestructura del text
- 2.4. Principals eines de la lingüística computacional: desambiguadors, analitzadors morfològics i sintàctics, corpus lingüístics i textuais, i bases de dades lèxiques
- 2.5. Reconeixement i extracció d'entitats i relacions

3. Models d'indexació i classificació automàtica

- 3.1. Concepte d'*aprenentatge automàtic*
- 3.2. Indexació i classificació no supervisada. Clusterització
- 3.3. Indexació i classificació supervisada
- 3.4. Sistemes basats en coneixement. Sistemes de regles
- 3.5. Sistemes basats en ontologies i vocabularis controlats

4. Mètodes d'avaluació del rendiment

- 4.1. Avaluació comparativa: entre indexació automàtica i intel·lectual, entre diferents tècniques i sistemes
- 4.2. Mesurament de l'efectivitat
- 4.3. Avaluació de la consistència i de la qualitat

Metodologia i activitats formatives

Les classes de presentació dels continguts teòrics es combinen amb les sessions pràctiques a l'aula d'informàtica. Aquesta dinàmica general es complementa amb seminaris basats en lectures i en la correcció dels exercicis.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada té en compte:

- L'assistència i participació a les sessions presencials (20 % de la qualificació final). Element no reavaluable. La no-assistència a un mínim del 80 % de les sessions comporta la qualificació de no presentat.
- Exercicis individuals i/o en grup (80 % de la qualificació final). Cal presentar un mínim de quatre exercicis; en cas de no complir aquest mínim la qualificació és no presentat. Es poden reavaluar dos

exercicis qualificats entre 3 i 4,9. La reavaluació consisteix en una prova teoricopràctica, amb un valor del 25 % o el 40 % segons el nombre d'exercicis pendents de reavaluació.

Avaluació única

L'avaluació única té lloc la data fixada en el calendari d'avaluació única i tancament d'avaluació continuada i consisteix en una prova escrita (100 % de la qualificació). Es poden reavaluar les proves qualificades entre 4 i 4,9 sobre 10 punts. Si no es fa la prova, la qualificació és no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Gil Leiva, Isidoro. *Manual de indización: teoría y práctica*. Gijón: Trea, 2008. 429 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 193). ISBN 978-84-9704-367-0.

Göker, Ayse; Davies, John (eds.). *Information retrieval: searching in the 21st century*. Chichester: Wiley, 2009. XXIII, 295 p. ISBN 978-0-470-02762-2.

Gómez Díaz, Raquel. *La lematización en español: una aplicación para la recuperación de información*. Gijón: Trea, cop. 2005. 239 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 125). ISBN 84-9704-186-0.

Jackson, Peter; Moulinier, Isabelle. *Natural language processing for online applications: text retrieval, extraction and categorization*. 2nd rev. ed. Amsterdam [etc.]: John Benjamins Pub., cop. 2007. X, 231 p. (Natural language processing (John Benjamins); 5). ISBN 978-90-272-4993-7.

Martí, M. Antònia; Llisterri, Joaquim (eds.). *Tratamiento del lenguaje natural: tecnología de la lengua oral y escrita*. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona, cop. 2002. 207 p. (UB (Universitat de Barcelona); 53). ISBN 84-8338-282-2.

Moens, Marie-Francine. *Information extraction: algorithms and prospects in a retrieval context*. Dordrecht: Springer, cop. 2006. ISBN 978-1-4020-4987-3.

Normier, Bernard. *L'apport des technologies linguistiques au traitement et à la valorisation de l'information textuelle*. Paris: ADBS éditions, 2007. 65 p. (L'Essentiel sur (ADBS éditions)). ISBN 978-2-84365-092-5.

Text electrònic

Moens, Marie-Francine. *Automatic indexing and abstracting of document texts* [en línia]. New York [etc.]: Kluwer Academic, 2000. ISBN 0-306-47017-9. <<http://www.springerlink.com/content>

/u55412/>. [Consulta: 12 febrer 2014].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Informació i Formats Digitals

Codi de l'assignatura: 360043

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: JORGE FRANGANILLO FERNANDEZ

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	25
- Pràctiques d'ordinadors	25
Treball tutelat/dirigit	50
Aprentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Fonaments de Tecnologia.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Distingir els formats de fitxers i d'edició digital, i convertir a diferents formats.

- Utilitzar les tècniques informàtiques bàsiques de disseny i producció de documents digitals.
- Dur a terme el marcatge de documents amb XML.

Blocs temàtics

1. Formats digitals: matèria primera de la unitat d'informació i de les eines de descripció

- 1.1. Documents, fitxers, formats i aplicacions
- 1.2. Metadades

2. Conceptes bàsics de fitxers i de sistemes de fitxers

- 2.1. Característiques bàsiques: pes, extensió, aplicacions associades
- 2.2. Compressió

3. Reconeixement i conversió de formats

- 3.1. Text
- 3.2. Dades
- 3.3. Imatge
- 3.4. Àudio
- 3.5. Vídeo

4. Introducció a l'estructuració i a la transformació d'informació amb XML

- 4.1. Estructura: elements, atributs, espais de noms. Validació
- 4.2. Navegació i recuperació d'informació en un document XML
- 4.3. Transformacions: XSL
- 4.4. Aplicacions XML estàndard: XHTML, RDF, DocBook, DITA, OASIS

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

El vessant teòric dels continguts de l'assignatura l'introdueix el professorat. Una part d'aquests

continguts després l'ha de treballar l'estudiant individualment de manera pràctica, mitjançant exercicis presencials al laboratori d'informàtica, o bé de manera dirigida. Les pràctiques a l'aula d'informàtica formen part de l'avaluació continuada. També es fan exercicis teòrics i es resolen problemes a l'aula de teoria. Atesos els continguts de l'assignatura, el coneixement de la llengua anglesa és necessari per a la lectura de manuals, guies d'ús i informació tècnica. Al llarg de l'assignatura es treballen casos, reals o ficticis, que serveixen per contextualitzar, en l'entorn dels sistemes d'informació, les necessitats de producció i transformació de la informació en diferents formats.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta de

- Cinc pràctiques grupals que es duen a terme entre març i juny, que compten un terç de la nota final o 0 en cas de no presentar-se. Dues són reavaluables si la nota obtinguda és igual o superior a 2,5.
- Dos exàmens parcials individuals, el primer, la segona setmana d'abril, dels temes 1 al 3.4, i el segon, la tercera setmana de juny, dels temes 3.5 al 4, que compten cadascun un terç de la nota final o 0 en cas de no presentar-se, i que es poden reavaluar si la nota mitjana obtinguda és igual o superior a 4.

Informació adicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb una única entrega de les dues pràctiques a reavaluar i un únic examen seguint les pautes de les activitats de l'avaluació continuada. Per presentar-s'hi cal haver obtingut als exàmens una mitjana igual o superior a 4 punts i haver lliurat totes les pràctiques.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació única consisteix en una pràctica individual de reconeixement de formats, de validació d'XML, de creació d'un full d'estil XSL o de conversió de formats no XML (un terç de la nota final); un examen individual que conté una part teòrica de tipus test sobre terminologia i conceptes (un terç de la nota final) i una resolució d'un supòsit pràctic sobre la tria d'un format, una DTD o una estratègia de formats adients per a una situació i un servei d'informació donats (un terç de la nota final). Cal aprovar per separat la pràctica i els exàmens.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Informació adicional sobre la reavaluació

La reavaluació en el cas de l'avaluació única es fa amb un únic examen seguint les pautes de les activitats de l'avaluació única. Per presentar-s'hi cal haver obtingut un 4 o més a l'examen d'avaluació única.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Alberich, Jordi; Corral, Albert; Gómez, David. *Producción y tratamiento de gráficos por ordenador I*. 2.ª ed. Barcelona: UOC, 2004. ISBN 84-97072-84-7.

Bas, Pablo. *Audio digital*. Buenos Aires: MP, 2005. 330 p. ISBN 978-987-526-301-7.

Bonet, Xavier; Tarrés, Francesc. *Sistemas de vídeo y tratamiento de la imagen*. 2.ª ed. Barcelona: UOC, 2004. ISBN: 84-9707-370-3.

Eíto Brun, Ricardo. *Lenguajes de marcas para la gestión de recursos digitales: aproximación técnica, especificaciones y referencia*. Gijón: Trea, 2008. 470 p. ISBN 978-84-9704-347-2.

Méndez Rodríguez, Eva. *Metadatos y recuperación de información: estándares, problemas y aplicabilidad en bibliotecas digitales*. Gijón: Trea, 2002. 429 p. ISBN 84-9704-055-4.

Noerr, Peter. *The digital library toolkit*. Santa Clara (Calif.): Sun Microsystems, 2003. 3rd ed.

Note, Margot. *Managing image collections: a practical guide*. Oxford: Chandos, 2011. 216 p. ISBN 978-1-84-334-599-2.

Capítol

Witten, Ian H.; Bainbridge, David; Nichols, David M. "Chapter 4: Textual documents"; "Chapter 5: Multimedia: More raw material"; "Chapter 6: Metadata: elements of organization". En: Witten, Ian H.; Bainbridge, David; Nichols, David M. *How to build a digital library*. Amsterdam: Morgan Kaufmann, 2010. 127-339 p. ISBN 978-0-12-374857-7.

Pàgina web

JISC Digital Media [en línia]. Disponible a: <<http://jiscdigitalmedia.ac.uk>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

Lease Morgan, Eric. *Getting started with XML [en línia]: a manual and workshop*. 2004. Disponible a: <<http://infomotions.com/musings/getting-started>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

Library of Congress. *Sustainability of digital formats. Planning for Library of Congress collections* [en línia]. Disponible a: <<http://digitalpreservation.gov/formats>> [Consulta: 18 desembre 2013].

The National Archives. *The technical registry* [en línia]: *pronom*. Disponible a: <<http://nationalarchives.gov.uk/pronom>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

Universitat Jaume I. Centre d'Educació i Noves Tecnologies[en línia]. *Taller sobre multimèdia bàsic*. Disponible a: <http://cent.uji.es/wiki/tallers:multimedia_basic>. [Consulta: 18 desembre 2013].

W3Schools tutorials [en línia]. Disponible a: <<http://w3schools.com>>. [Consulta: 18 desembre 2013].

Text electrònic

Gartner, Richard. *Metadata for digital libraries* [en línia]: *state of the art and future directions*. Bristol: JISC, 2008. Disponible a: <http://www.jisc.ac.uk/media/documents/techwatch/tsw_0801pdf.pdf>. [Consulta: 18 desembre 2013].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Informació i Societat

Codi de l'assignatura: 360040

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: ANA VILLARROYA PLANAS

Departament: Dept. Economia Pública, Política i Espanyola

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	35
- Pràctiques de problemes	6
- Pràctiques d'ordinadors	9
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Història Social del Coneixement.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre l'evolució històrica i socioeconòmica de la transmissió i difusió del coneixement, els fenòmens socials vinculats a l'impacte de la informació en la societat, i la realitat nacional i internacional en matèria de polítiques i serveis d'informació, dels mitjans de comunicació i la indústria editorial.
- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer el context polític, econòmic, tecnològic i social en què se situen els elements que integren els serveis d'informació i de documentació: equipaments, objectes (documents de tot tipus) i usuaris.
- Analitzar l'impacte que les tecnologies de la informació i la comunicació tenen en els sistemes de producció, distribució i consum de les indústries de continguts culturals.
- Analitzar el paper del sector públic en el desenvolupament de la societat de la informació i de les indústries de continguts culturals.
- Conèixer i familiaritzar-se amb l'estructura i els components dels plans estratègics, projectes i informes de situació relacionats amb l'impacte de les tecnologies de la informació i la comunicació a Catalunya, Espanya o la resta del món.

Blocs temàtics

1. Marc polític, econòmic, tecnològic i social

- 1.1. Organització política
- 1.2. Sistema econòmic
- 1.3. Context tecnològic (operadors de telecomunicacions, indústria informàtica i Internet)
- 1.4. Model de societat

2. Societat de la informació

- 2.1. Concepte i abast del terme
- 2.2. Indicadors de la societat de la informació
- 2.3. Context tecnològic
- 2.4. Aspectes culturals
- 2.5. Aspectes socials
- 2.6. Polítiques de suport

3. Indústries culturals

- 3.1. Caracterització general: concentració empresarial, globalització, interessos multimèdia, impacte de les noves tecnologies
- 3.2. La indústria editorial
- 3.3. El sector audiovisual
- 3.4. La indústria musical
- 3.5. Els mitjans de comunicació
- 3.6. El sector públic i les indústries culturals

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

El professorat introdueix cada tema a partir d'una exposició teòrica i l'aportació de proves empíriques d'actualitat centrades en la realitat catalana, espanyola o europea.

Al seu torn, els alumnes han de preparar individualment unes lectures obligatòries (se'n proposen

tres), que es debaten públicament a l'aula. A fi de facilitar el debat i l'argumentació, es formen grups reduïts a classe per discutir les preguntes que formuli el professorat. Posteriorment, cadascun d'aquests grups presenta a la resta de companys les conclusions del treball en equip.

La setmana següent al treball en grup i al debat públic de la lectura, cada alumne prepara individualment un comentari escrit (d'un mínim de 800 paraules), amb les aportacions pròpies i la síntesi del debat. Amb aquesta metodologia es pretén afavorir la lectura prèvia, la discussió col·lectiva dels textos, la presentació oral de les idees clau i la reflexió final individual amb l'objectiu d'enriquir la comprensió de cada tema.

Els alumnes han de preparar també un informe breu sobre un aspecte de la societat de la informació a Catalunya, Espanya o Europa a partir de les estadístiques que proporcionen l'Institut Nacional d'Estadística o altres fonts estadístiques públiques. El treball es pot fer en grup (entre tres i quatre persones) i ha de tenir una extensió aproximada de cinc pàgines.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

S'avalua la participació, la implicació, la qualitat del treball desenvolupat i l'assoliment dels objectius de l'assignatura. La qualificació final es fa a partir d'avaluar:

- La participació activa en les sessions presencials (10 % de la nota final).
- La presentació de tres comentaris de text corresponents a les lectures (5 % cadascun; 15 % de la nota final en total). La presentació d'aquests comentaris es programa coincidint aproximadament amb les sessions 6, 13 i 20 del calendari de l'assignatura.
- Una prova escrita al final del segon bloc (25 % de la nota final).
- Una prova escrita al final del tercer bloc (25 % de la nota final).
- Un treball (pot ser en equip) sobre algun aspecte de la societat de la informació (25 % de la nota final), que es pot lliurar al llarg del curs i té com a data límit el dia fixat per a la prova final de l'avaluació continuada.

Per superar l'assignatura cal obtenir, com a mínim, un 4 en cadascuna de les dues proves escrites. En cas de no lliurar algun dels elements de l'avaluació, la puntuació per a aquest element és de zero.

Els alumnes que no obtinguin una qualificació final de l'assignatura igual o superior 5 poden optar a la reavaluació. La reavaluació consisteix en una prova escrita de la totalitat de la matèria que es fa en el període acadèmic que estableixi el centre. L'assignatura queda superada amb una puntuació igual o superior a 5 punts sobre 10 en aquesta prova.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació única consisteix en una prova escrita que comprèn tota la matèria (60 % de la nota final), el lliurament dels comentaris de text corresponents a les tres lectures (15 % de la nota final) i l'elaboració d'un informe breu sobre un aspecte de la societat de la informació a Catalunya, Espanya o Europa a partir de les estadístiques que proporcionen l'Institut Nacional d'Estadística o altres fonts estadístiques públiques (25 % de la nota final).

Per superar l'assignatura cal obtenir, com a mínim, un 4 en la prova escrita. En cas de no lliurar algun dels elements de l'avaluació, la puntuació per a aquest element és de zero.

Si s'obté una qualificació final de l'assignatura inferior a 5 es pot optar a la reavaluació, que consisteix en una prova escrita de la totalitat de la matèria que es duu a terme en el període acadèmic que estableixi el centre. Se supera l'assignatura amb una puntuació igual o superior a 5 punts sobre 10.

La sol·licitud per acollir-s'hi s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Abadal, Ernest. *Acceso abierto a la ciencia*. Barcelona: UOC, 2012. 108 p. ISBN 978-84-9788-548-5.

Álvarez Monzoncillo, José María [et al.]. *Alternativas de política cultural: las industrias culturales en las redes digitales (disco, cine, libro, derechos de autor)*. Barcelona: Gedisa, 2007. 277 p. ISBN 978-84-9784-244-8.

Bustamante, Enrique (ed.). *Las industrias creativas: amenazas sobre la cultura digital*. Barcelona: Gedisa, 2011. 190 p. ISBN 978-84-9784-611-0.

Caridad Sebastián, Mercedes; Nogales Flores, J. Tomás (coords.). *La información en la posmodernidad: la sociedad del conocimiento en España e Iberoamérica*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces: Universidad Carlos III, 2004. XX, 336 p. ISBN 84-8004-643-0.

Castells, Manuel. *L'era de la informació: economia, societat i cultura*. Barcelona: UOC, 2003. 3 vol. (651, 560, 487 p.) ISBN 84-9788-005-6.

Dans, Enrique. *Todo va a cambiar: tecnología y evolución: adaptarse o desaparecer*. Barcelona: Deusto, 2010. 277 p. ISBN 978-84-234-2763-5.

Écija Bernal, Hugo (dir.); Sánchez-Bleda García, Pilar (coord.). *Hacia una nueva política audiovisual: modelos de televisión, regulación de contenidos y consejos audiovisuales en España, Europa y EEUU*. Madrid: Écija & Asociados Abogados, 2005. 521 p. ISBN 84-609-4136-1.

Gil, Manuel; Jiménez, Francisco Javier. *El nuevo paradigma del sector del libro*. Madrid: Trama, 2008.

168 p. (Tipos móviles; 1). ISBN 978-84-89239-91-3.

Jordana, Jacint [et al.]. *Planificant la societat de la informació: una anàlisi de les iniciatives impulsades per les administracions públiques a Espanya = Planificando la sociedad de la información: un análisis de las iniciativas impulsadas por las administraciones públicas en España*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, 2003. 129, 129 p. (Quaderns de la societat de la informació).

Rifkin, Jeremy. *La era del acceso: la revolución de la nueva economía*. Barcelona: Paidós Ibérica, 2000. 366 p. (Paidós estado y sociedad; 83). ISBN 84-493-0941-7.

Matttelart, Armand. *Historia de la sociedad de la información*. Nueva ed. ampliada. Barcelona: Paidós, 2007.

Otte, Max. *El crash de la información: los mecanismos de la desinformación cotidiana*. Barcelona: Ariel, 2010.

Article

Alòs-Moner, Adela. Algunas sombras en la sociedad de la información. *Notas ThinkEPI*, 2013.

Bonet i Agustí, Lluís. "Transformacions i paradoxes en el comportament econòmic del sector cultural". *Cultura*, n.º 2 (2008), p. 42-52. [Consulta: 19 desembre 2013].

Casani, Fernando; Rodríguez-Pomeda, Jesús; Sánchez, Flor (2012) "Los nuevos modelos de negocio en la economía creativa: Emociones y redes sociales", *Universia Business Review*, Primer semestre 2012, p. 48-69.

Cubeles, Xavier (2010) "Digitalització i indústries culturals", *Cultura*, novembre, p. 56-85.

Text electrònic

Guzmán Cárdenas, Carlos Enrique. "La economía creativa [en línia]: TIC, Industrias creativas y de los contenidos digitales. Una exploración conceptual". *Anuario ININCO*, vol. 20, n.º 1 (2008), p. 209-262. Disponible a: <<http://ves.cat/bl1K>>. [Consulta: 19 desembre 2013].

Informe anual de los contenidos digitales en España 2011(Edición 2012) [en línia]. [Madrid]: Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información, 2012. Disponible a: <http://www.ontsi.red.es/ontsi/sites/default/files/informe_contenidos_digitales_edicion2012.pdf>. [Consulta 19 desembre 2013].

Miguel, Juan Carlos. "Industrias culturales, gratuidad y precios en Internet" [en línia], *Zer*, n.º 9 (2000), p. 115-150. Disponible a: <<http://www.ehu.es/zer/hemeroteca/pdfs/zer09-05-miguel.pdf>>. [Consulta: 19 desembre 2013].

La sociedad de la información en España 2012 [en línia]. [Madrid]: Telefónica, 2013. ISBN 978-84-08-08534-8. Disponible a: <http://e-libros.fundacion.telefonica.com/sie12/aplicacion_sie/ParteA/pdf/SIE_2012.pdf>. [Consulta: 19 desembre 2013].

Miguel de Bustos, Juan Carlos. "Cambios institucionales en las industrias culturales [en línea]: hacia una economía directa o reticular", Lecciones del portal, n.º 4 (2007), p. 1-10. ISSN 2014-0576. Disponible a: <http://portalcomunicacion.com/uploads/pdf/27_esp.pdf>. [Consulta: 19 desembre 2013].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació

Codi de l'assignatura: 360044

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MAITE COMALAT NAVARRA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 12

Hores estimades de dedicació

Hores totals 300

Activitats presencials	100
- Teoricopràctica	67
- Tutorització per grups	4
- Pràctiques d'ordinadors	4,5
- Sortida de camp	15,5
- Seminari	9
Treball tutelat/dirigit	100
Aprenentatge autònom	100

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els sistemes d'informació i de documentació d'àmbit nacional i internacional.

- Conèixer el marc legal i normatiu que regula els sistemes d'informació.
- Conèixer les funcions i els serveis de les diverses unitats d'informació.
- Conèixer l'abast i l'evolució de les ciències de la informació.
- Comprendre les funcions dels professionals de la informació i la documentació.

Blocs temàtics

1. Els sistemes d'informació i de documentació

- 1.1. Definició i tipologies: arxius, biblioteques, centres de documentació i altres sistemes d'informació
- 1.2. Marc legal i normatiu: directrius i legislació específica
- 1.3. Estructura dels sistemes d'informació i organització en el territori: el sistema d'arxius i el sistema bibliotecari

2. Les unitats d'informació

- 2.1. Missió i funcions
- 2.2. Usuaris i serveis: tipologia d'usuaris, serveis tècnics i serveis als usuaris
- 2.3. Fons i col·leccions: tipologia, organització i instruments de control i recuperació
- 2.4. Edificis i infraestructures: espais, mobiliari i equipament
- 2.5. Difusió i comunicació: accions i materials

3. Les ciències de la informació

- 3.1. Evolució històrica
- 3.2. Marc conceptual i abast
- 3.3. Relació amb altres disciplines

4. La professió i els professionals

- 4.1. Perfils i funcions dels professionals: les competències professionals. Història de la professió. Formació inicial i formació continuada
- 4.2. Concepte i funcions de la deontologia professional en la gestió, l'ús i la difusió de la informació: els codis deontològics

4.3. Associacions, col·legis professionals i organismes de cooperació internacionals, estatals i autonòmics

4.4. Recursos bàsics d'informació especialitzada en informació i documentació

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques es combinen amb sessions pràctiques dedicades a la resolució d'exercicis, a l'observació i anàlisi de diverses unitats d'informació i al debat sobre temes que es plantegin a les visites, a les xerrades i a les sessions presencials a l'aula. Al llarg del curs es preveuen xerrades de professionals, que parlaran d'experiències i de realitats concretes, i visites, amb el professor i en grups reduïts, a diverses unitats d'informació. Les xerrades i les visites es fan els dimecres.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en diversos elements que s'han de fer obligatòriament:

- Dues proves escrites, de caràcter presencial, una de les quals es fa al final del primer semestre i l'altra al final del segon (20 % i 25 %, respectivament).
- Un treball en equip de tres persones (25 %) per al qual és imprescindible fer una tutoria amb el professor. El lliurament del treball es fa durant el mes d'abril.
- Quatre visites de les sis que es programin. Aquestes visites es fan sempre en dimecres i, aproximadament, a l'octubre, novembre, desembre, febrer, març i abril.
- Dues xerrades de les tres que es programin. Aquestes xerrades es fan sempre en dimecres i, aproximadament, al novembre, abril i maig.

A més, es proposen tres pràctiques individuals (30 % de la qualificació final), que no són obligatòries. La no-presentació d'aquestes pràctiques representa una qualificació de zero en el percentatge corresponent del recompte final. Aquestes pràctiques es duen a terme, aproximadament, a l'octubre, gener i juny.

Per superar l'assignatura, és imprescindible haver fet, com a mínim, el treball, les dues proves escrites, quatre visites i dues xerrades. Pel que fa a les proves escrites, cal obtenir, com a mínim, una qualificació de 5. Si l'estudiant no arriba a aquesta qualificació en la primera prova, té la possibilitat de repetir-la juntament amb la segona a final de curs.

Només poden ser objecte de reavaluació la segona prova escrita i el treball en equip, sempre que se

n'hagi obtingut una nota entre 3,5 i 5 sobre 10. A més, per poder acollir-se a la reavaluació cal haver fet quatre visites i haver assistit a dues de les xerrades. La reavaluació consisteix en una nova prova escrita i/o en la reelaboració del treball segons correspongui.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació única consisteix en un treball individual o en equip de tres persones (25 %) —que requereix, com a mínim, una tutoria amb el professor— i una prova escrita final (75 %). El lliurament del treball es fa el mateix dia de la prova escrita (fixada al calendari d'exàmens). Per superar l'assignatura, s'han de fer aquestes activitats i, pel que fa a la prova escrita, cal obtenir, com a mínim, una qualificació de 5. Durant el curs, i sempre en dimecres, es visiten sis unitats d'informació i tres professionals presenten a l'aula les seves experiències. És obligatori assistir, com a mínim, a quatre de les visites (que es duen a terme, aproximadament, a l'octubre, novembre, desembre, febrer, març i maig) i a dues de les xerrades (que tenen lloc, aproximadament, al novembre, abril i maig).

Poden ser objecte de reavaluació la prova escrita i el treball, sempre que se n'hagi obtingut una nota entre 3,5 i 5 sobre 10. A més, per poder acollir-se a la reavaluació cal haver fet quatre visites i haver assistit a dues de les xerrades. La reavaluació consisteix en una nova prova escrita i/o en la reelaboració del treball segons correspongui.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Alberch, Ramon. *Els arxius: entre la memòria històrica i la societat del coneixement*. Barcelona: Pòrtic, 2002. 199 p. ISBN 84-8429-876-0.

Capell, Emília; Corominas, Mariona (coord.). *Manual d'arxivística i gestió documental*. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya, 2009. 543 p. ISBN 978-84-922482-9-2.

Cerdá Díaz, Julio. *Los archivos municipales en la España contemporánea*. Gijón: Trea, 1997. 436 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 13). ISBN 84-89427-79-8.

Cruz Mundet, José Ramón. *Manual de archivística*. 5.ª ed., corr. y act. Madrid [etc.]: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2003. 413 p. ISBN 84-89384-31-2.

Diccionario de terminología archivística. 2.ª ed. Madrid: Subdirección General de Archivos Estatales, 1995. 62 p. (Normas técnicas de la Subdirección General de los Archivos Estatales; 1). ISBN

84-8181-066-5.

Fuentes, Juan José. *Las bibliotecas nacionales: un estado de la cuestión*. Gijón: Trea, 2003. 590 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 79). ISBN 84-9704-066-X.

García Ejarque, Luis. *Historia de la lectura pública en España*. Gijón: Trea, 2000. XVI, 533 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 134). ISBN 84-9704-015-5.

García Martínez, Ana Teresa. *Sistemas bibliotecarios: análisis conceptual y estructural*. Gijón: Trea, 2006. 195 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 48). ISBN 84-9704-203-4.

González Pedraza, José Andrés. *Los archivos de empresas: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, 2009. 141 p. (Archivos siglo XXI). ISBN 978-84-9704-437-0.

Lester, June; Koehler, Wallace C. *Fundamentals of information studies: understanding information and its environment*. 2nd ed. New York: Neal-Schuman, cop. 2007. 444 p. ISBN 978-1-55570-594-7.

Mañà Terré, Teresa. *Les biblioteques populars de la Mancomunitat de Catalunya (1915-1925)*. Lleida: Pagès Editors; Barcelona: Diputació de Barcelona, 2007. 316 p. ISBN 978-84-9779-519-7.

Martínez de Sousa, José. *Diccionario de bibliología y ciencias afines: terminología relativa a archivística, artes e industrias gráficas, bibliofilia, bibliografía, bibliología, bibliotecología, biblioteconomía, codicología, comunicación, diplomática, diseño, documentalología, ecdótica, edición, epigrafía, hermenéutica, incunabulística, informática, lexicografía, paleografía, papirología, periodismo, tipografía*. 3.ª ed. correg. y notabl. aum. Gijón: Trea, 2004. 1048 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 100). ISBN 84-9704-082-1.

Núñez Fernández, Eduardo. *Organización y gestión de archivos*. Gijón: Trea, 1999. 660 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 28). ISBN 84-95178-37-0.

Orera Orera, Luisa (ed.). *Manual de biblioteconomía*. Madrid: Síntesis, D.L. 1996 (reimpr., 2002). 509 p. (Biblioteconomía y documentación; 12). ISBN 84-7738-363-4.

Pinto Molina, María. *Biblioteca universitaria, CRAI y alfabetización informacional*. Gijón: Trea, 2008. 245 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 179). ISBN 978-84-9704-343-4.

Rodríguez Bravo, Blanca. *El documento: entre la tradición y la renovación*. Gijón: Trea, 2002. 281 p. ISBN 84-9704-052-X.

Scammell, Alison (ed.). *Handbook of special librarianship and information work*. 7th ed. London: Aslib, 1997. XVIII, 478 p. ISBN 0-85142-398-1.

Walne, Peter (ed.). *Dictionary of archival terminology = Dictionnaire de terminologie archivistique: English and French with equivalents in Dutch, Italian, Russian and Spanish*. 2nd rev. ed. München [etc.]: Saur, 1988. 212 p. ISBN 3-598-20279-2.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Màrqueting

Codi de l'assignatura: 360052

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: CARINA REY MARTIN

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials

(Activitats formatives planificades, dutes a terme en un espai i en un horari regulat i amb la presència del professor.)

- **Teoricopràctica** 50

Treball tutelat/dirigit

(Activitats formatives planificades, però que duu a terme l'alumne sense la presència del professor —inclou les lectures obligatòries i/o avaluables.)

Aprenentatge autònom

(Treball que duu a terme l'alumne sense la presència del professor en tasques no planificades per docent —inclou l'estudi per a les proves d'avaluació.)

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Anàlisi de Necessitats d'Informació, Mètodes i Tècniques de Planificació, i Teoria de les Organitzacions.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els principis teòrics i metodològics de la gestió del màrqueting.
- Conèixer les línies generals de l'evolució i les formes més actuals del màrqueting de serveis d'informació.
- Dur a terme una anàlisi estratègica de la unitat d'informació i del seu posicionament en relació amb la competència des del punt de vista del producte o servei, del cost i de les facilitats per obtenir-lo.
- Analitzar l'entorn i els possibles mercats d'un producte o servei.
- Dissenyar i/o redissenyar productes i serveis adequats a l'entorn analitzat.
- Crear estratègies de promoció de productes, serveis i/o activitats mitjançant els instruments adequats de captació i fidelització del mercat.

Blocs temàtics

1. Productes i serveis de la informació. Les professions de la informació

- 1.1. Conceptes clau
- 1.2. Tipus de públics. Coneixement i segmentació
- 1.3. Demanda de serveis o productes d'informació, segons els diferents segments

2. Tècniques de màrqueting

- 2.1. El pla de màrqueting en les unitats d'informació: elaboració i aplicació

2.2. Les diferents estratègies genèriques del màrqueting segons l'emissor, el destinatari i el contingut: estratègia de líder, estratègia de seguidor i estratègia de reptador

2.3. Màrqueting mix: elements bàsics i complementaris

3. Estratègies de promoció, difusió i comunicació

3.1. La promoció com a conseqüència

3.2. Estratègies més usuals segons l'emissor, el destinatari i el contingut

4. Tipologies del màrqueting

4.1. Evolució del màrqueting

4.2. Nous camps de treball i noves modalitats de màrqueting en Biblioteconomia i Documentació. Tendències

Metodologia i activitats formatives

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals, exercicis duts a terme a l'aula (individuals o en grup), treball a l'aula d'informàtica, estudi de casos, xerrades de professionals de reconegut prestigi i visites a organitzacions que estan desenvolupant plans de màrqueting d'interès en el nostre sector professional. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles d'interès (alguns en anglès) i amb treballs dirigits i tutelats pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- Prova escrita individual sobre una lectura (10 %). Lliurament la primera quinzena de març. No reavaluable.
- Treball d'anàlisi de l'entorn en grup d'un màxim de 3 membres (20 %). Lliurament la primera quinzena d'abril. No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.
- Treball sobre el pla de màrqueting (30 %). Redacció en grup d'un màxim de 3 membres i defensa oral individual. Són obligatòries dues tutories. Lliurament la primera quinzena de maig. Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 4. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.
- Prova escrita individual (25 %). Lliurament a final de maig. No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.
- Projecte individual amb defensa oral (15 %). Lliurament a final de maig. No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.

Avaluació única

- Treball escrit: estudi crític de cas (70 %). Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 4. Si

no es presenta, la nota final és un no presentat.

- Prova escrita (20 %). No reavaluable. Si no es presenta la nota final és un no presentat.
- Defensa oral del treball durant 20 minuts (10 %). No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Libre

De Sáez, Eileen Elliott. *Marketing concepts for libraries and information services*. 2nd ed. London: Facet, 2002. XVI, 224 p. ISBN 1-85604-426-2.

Gupta, Dinesh K. ed.) [et al.]. *Marketing library and information services: international perspectives*. München: K.G. Saur, 2006. XV, 419 p. ISBN 3-598-11753-1.

Kendrick, Terry. *Developing strategic marketing plans that really work: a toolkit for public libraries*. London: Facet, 2006. XII, 225 p. ISBN 1-85604-548-X.

Kerr, George D. *Fidelizar clientes en la biblioteca pública*. Barcelona: Fundación Bertelsmann, 2000. 115 p. (Biblioteca y gestión; 5). ISBN 84-930934-5-9.

Klaassen, Ute; Wiersma, Chris; Giappiconi Thierry. *Gestión de la calidad y marketing en las bibliotecas públicas*. Barcelona: Fundación Bertelsmann, 1999. 187 p. (Biblioteca y gestión; 2). ISBN 84-930934-1-6.

Kotler, Neil; Kotler, Philip. *Estrategias y marketing de museos*. Barcelona: Ariel, 2001. 448 p. (Ariel patrimonio histórico). ISBN 84-344-6627-9.

Kotler, Philip; Trías de Bes, Fernando. *Marketing lateral: nuevas técnicas para encontrar las ideas más rompedoras*. Madrid: Pearson Educación, cop. 2004. XX, 208 p. ISBN 84-205-4280-6.

Reinares Lara, Pedro. *Marketing relacional: un nuevo enfoque para la seducción y fidelización del cliente*. 2.ª ed. Madrid: Financial Times Prentice Hall, cop. 2004. XIV, 303 p. ISBN 84-205-4315-2.

Siess, Judith A. *The visible librarian: asserting your value with marketing and advocacy*. Chicago, Ill: American Library Association, cop. 2003. XVI, 154 p. ISBN 0-8389-0848-9.

Capítol

Levitt, Theodore. "Marketing myopia". En: Cronin, Blaise (ed.). *The marketing of library and information services*. London: Aslib, 1981, p. 8-19.

Article

Fernández Marcial, Viviana. "Promoción de los servicios de la biblioteca [en línea]: un enfoque desde el marketing no convencional". *Biblios: Revista de Bibliotecología y Ciencias de la Información*, vol. 5, nº 20 (oct.-dic. 2004), p. 3-13. <http://dialnet.unirioja.es/servlet/fichero_articulo?codigo=1063947&orden=0>. [Consulta: 19 desembre 2013].

Congrés

Savard, Réjean. "La perception du marketing chez les bibliothécaires". En: *Adapting marketing to libraries in a changing and world-wide environment: papers presented at the 63th IFLA Conference, Copenhagen, September 1997*. München: K.G. Saur, 2000, p. 12-32.

Pàgina web

Bennett, Peter D.(ed.). *Glossary of marketing definitions* [en línea]. Chicago, IL, USA: IFLA. Section on Management and Marketing, 1998. <<http://archive.ifla.org/VII/s34/pubs/glossary.htm>>. [Consulta: 19 desembre 2013].

Text electrònic

Strategic marketing for academic and research libraries [en línea]: *facilitator guide*. ACRL, 2003. 70 p.<<http://www.ala.org/acrl/sites/ala.org.acrl/files/content/issues/marketing/FacilitatorGuide.pdf>>. [Consulta: 19 desembre 2013].

Strategic marketing for academic and research libraries [en línea]: *participant manual*. ACRL, 2003. 70 p.<<http://www.ala.org/acrl/sites/ala.org.acrl/files/content/issues/marketing/ParticipantManual.pdf>>. [Consulta: 19 desembre 2013].

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Metadades Especialitzades

Codi de l'assignatura: 364366

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MIGUEL ANGEL CENTELLES VELILLA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 3

Hores estimades de dedicació

Hores totals 75

Activitats presencials	25
- Teoricopràctica	15
- Pràctiques d'ordinadors	10
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver cursat Disseny de Sistemes de Recuperació i Sistemes de Gestió Automatitzada II.

Competències que es desenvolupen

Específiques de la titulació

- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats

en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els diferents tipus de metadades a partir de diferents criteris de classificació i les fonts d'informació per treballar-hi.
- Conèixer el paper de les metadades en el web semàntic i el model de dades RDF.
- Conèixer i saber aplicar esquemes de metadades orientades a la descripció de recursos d'informació, amb especial atenció a Schema.org com a referent internacional.
- Conèixer i saber aplicar els esquemes de metadades orientades a l'administració de recursos d'informació, amb especial atenció a MIX, EXIF, XMP i PREMIS com a referents internacionals.
- Conèixer i saber aplicar els esquemes de metadades orientades a l'estructuració de recursos d'informació, amb especial atenció a OAI-ORE com a referent internacional.
- Conèixer i saber aplicar els esquemes de metadades orientades a l'empaquetament d'objectes digitals, amb especial atenció a METS com a referent internacional.
- Conèixer la problemàtica i les solucions de la interoperabilitat de les metadades en el nivell dels esquemes.

Blocs temàtics

- 1. Estàndards de metadades: criteris de classificació i recursos d'informació**
- 2. Metadades en el context del web de dades i el web semàntic. El model RDF (*Resource***

Description Framework)**3. Esquemes de metadades descriptives. Schema.org****4. Esquemes de metadades administratives**

4.1. Esquemes de metadades tècniques. MIX (*NISO Metadata for Images in XML Schema*) i esquemes de metadades incrustades (EXIF i XMP)

4.2. Esquemes de metadades de preservació. PREMIS (*Preservation Metadata Implementation Strategies*)

5. Esquemes de metadades estructurals. OAI-ORE (Open Archives Initiative Object Re-use and Exchange)**6. Esquemes de metadades per a l'empaquetament d'objectes digitals (wrappers). METS (Metadata Encoding and Transmission Standard)****7. Interoperabilitat en l'àmbit dels esquemes de metadades****Metodologia i activitats formatives**

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix a combinar classes magistrals i estratègies d'intervenció pràctica. S'ofereix a l'estudiant la contextualització dels criteris d'especialització de metadades, mapa dels estàndards vigents, referents dels esquemes de metadades a partir del seu propòsit, i dels problemes i solucions pel que fa a la interoperabilitat d'esquemes de metadades. Les sessions teòriques es complementen amb l'estudi de casos i la resolució de problemes fets a l'aula (individuals o en grup). Pel que fa al vessant aplicat, es prioritza el treball a l'aula d'informàtica en forma d'exercicis pràctics; la revisió de projectes locals, nacionals i internacionals, i els exemples de bones pràctiques.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada es basa en dos exercicis, cada un dels quals té un valor de 50 % sobre la qualificació final. Els exercicis tenen parts que s'han d'elaborar individualment i parts que es poden fer individualment o en grup. El primer exercici s'ha de lliurar la primera part del quadrimestre; el segon exercici s'ha d'entregar la data assignada per a l'examen d'avaluació continuada. Per superar l'assignatura, s'han d'aprovar tots dos exercicis amb una nota igual o superior a cinc.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es poden reavaluar els exercicis que, en el període d'avaluació ordinària, s'hagin qualificat amb una nota entre 3,00 i 4,99. El resultat de la reavaluació és un valor entre 0 i 7.

Per poder-se qualificar, s'han de presentar els dos exercicis.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en el lliurament conjunt dels exercicis indicats en l'avaluació continuada, i tenen els mateixos percentatges pel que fa al valor en la qualificació final. Els exercicis són individuals.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es poden reavaluar els exercicis que s'hagin qualificat amb una nota entre 3,00 i 4,99. El resultat de la reavaluació és un valor entre 0 i 7.

Per poder-se qualificar, s'han de presentar els dos exercicis.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Baca, Murtha (ed.). *Introduction to metadata*. 2nd ed. Los Angeles, Calif.: Getty Research Institute, 2008. VI, 80 p. ISBN 978-0-89236-896-9.

Foulonneau, Muriel; Riley; Jenn. *Metadata for digital resources: implementation, systems design and interoperability*. Oxford: Chandos, 2008. XVI, 203 p. (Chandos information professional series). ISBN 978-1-84334-301-1.

Haynes, David. *Metadata for information management and retrieval*. London: Facet, cop. 2004. XIV, 186 p. ISBN 1-85604-489-0.

Miller, Steven J. *Metadata for digital collections: a how-to-do-it manual*. New York: Neal Schuman Publishers, cop. 2011. XXIII, 343 p. (How-to-do-it manuals for libraries; 179). ISBN 978-1-55570-746-0.

Wootton, Cliff. *Developing quality metadata: building innovative tools and workflow solutions*. Amsterdam [etc.]: Elsevier Focal Press, cop. 2007. XIV, 530 p. ISBN 978-0-240-80869-7.

Zeng, Marcia Lei; Qin, Jian. *Metadata*. London: Facet, cop. 2008. XVII, 364 p. ISBN 978-1-85604-655-8.

Norma

Metadata encoding and transmission standard [en línia]. The Library of Congress, act. 29/11/2012. <<http://www.loc.gov/standards/mets/>>. [Consulta: 12 febrer 2014].

MIX [en línia]: *NISO metadata for images in XML schema*. The Library of Congress help desk, act. 13/05/2008. <<http://www.loc.gov/standards/mix/>>. [Consulta: 12 febrer 2014].

ODRL community group [en línia]. W3C, 2012. <<http://www.w3.org/community/odrl/>>. [Consulta: 12

febrer 2014].

ONIX for books [en línia]. BISG, Book Industry Study Group. <<https://www.bisg.org/onix-books>> . [Consulta: 12 febrer 2014].

Open archives initiative-object reuse and exchange [en línia]. Open Archives. <<http://www.openarchives.org/ore/>>. [Consulta: 12 febrer 2014].

PREMIS [en línia]: *preservation metadata implementation strategies*. The Library of Congress, act. 20/06/2013. <<http://www.loc.gov/standards/premis/>>. [Consulta: 12 febrer 2014].

Pàgina web

Riley, Jenn. *Seeing standards* [en línia]: *a visualization of the metadata universe*. <<http://www.dlib.indiana.edu/~jenlrile/metadatamap>>. [Consulta: 12 febrer 2014].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Mètodes i Tècniques de Planificació

Codi de l'assignatura: 360050

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: CONCEPCION RODRIGUEZ PARADA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	42
- Tutorització per grups	2
- Seminari	6
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació, Anàlisi de Necessitats d'Informació, Estadística Aplicada i Teoria de les Organitzacions.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els principis teòrics i metodològics de la planificació i l'organització d'unitats i de serveis d'informació i de documentació.
- Seleccionar estratègies de planificació i ajustar l'actuació als recursos disponibles.
- Organitzar les tasques del treball diari en una unitat d'informació o una unitat de gestió de projectes.
- Comprendre la cultura organitzativa de la institució i adaptar-s'hi, afavorir la integració i la col·laboració entre els membres d'un equip, d'una unitat o d'un servei mitjançant bones pràctiques de comunicació.
- Saber planificar la gestió del canvi intern i/o extern, reconèixer les reaccions personals i aprendre a manejar l'estrès que origina.

Blocs temàtics

1. El marc institucional de les unitats d'informació

- 1.1. Definició
- 1.2. Missió, funcions, valors i cultura corporativa
- 1.3. L'ètica com a instrument de gestió
- 1.4. Els agents implicats

2. Models i tipus de planificació utilitzats en els centres d'informació

- 2.1. Tipus de models: estratègic, per objectius, per projectes, de negoci
- 2.2. Tipus de planificació: estratègica, tàctica, operativa

3. La planificació estratègica en les unitats d'informació

- 3.1. Metodologia de treball
- 3.2. Fase analítica o elaboració del pla
- 3.3. Fase d'execució
- 3.4. Fase de seguiment i avaluació

4. La gestió del canvi

- 4.1. La cultura del canvi
- 4.2. La planificació del canvi
- 4.3. Gestió de la creativitat i les emocions

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Els continguts conceptuals o procedimentals s'exposen per mitjà de recursos i metodologies diverses d'aprenentatge, com ara l'aprenentatge basat en problemes. En acabar, individualment o en grup, els alumnes han de fer una aplicació pràctica d'allò que han après (resolució de problemes o exercicis i estudi de casos, entre d'altres).

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura

L'avaluació continuada està formada per tres elements:

- Exercicis pràctics sobre el temari. Compten un 20 % de la nota. Són reavaluables.
- Treball de curs referit als temes de l'1 al 3 per lliurar la segona setmana de maig, que es fa en grups d'un màxim de 3 membres. Cal fer 1 tutoria d'assistència obligatòria. Compta el 50 % de la nota final i no es pot reavaluar. Si no es presenta, la nota final de l'assignatura es no presentat.
- Seminari que s'ha de dur a terme durant el mes de maig. Compta el 30 % de la nota final i no es pot reavaluar. Si no es presenta, la nota final de l'assignatura és no presentat.

Avaluació única

L'avaluació única està formada per un element:

- Examen teòric i pràctic referit a tots els temes de l'assignatura, que té lloc al juny, segons el calendari d'exàmens. És individual i compta el 100 % de la nota final. Si s'obté entre 3,5 i 4,9 es pot reavaluar en l'examen de reavaluació. Si no es presenta, la nota final de l'assignatura és no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria, si escau, durant el termini dels 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Les persones que no s'hagin pogut presentar a l'examen de l'avaluació única per motius de força major poden optar a la reavaluació sempre que presentin una certificació dels motius de l'absència.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Bryson, Jo. *Managing information services: a sustainable approach*. 3rd ed. Farnham: Ashgate, 2011. XVI, 421 p. ISBN 9781409406945.

Curzon, Susan Carol. *Managing change: a how-to-do-it manual for librarians*. London: Facet, 2006. XIV, 129 p. ISBN 9781856046015.

Guillén Parra, Manuel. *Ética en las organizaciones: construyendo confianza*. Madrid [etc.]: Pearson Educación, cop. 2006. XXIV, 357 p.: quadres. ISBN 8420546224.

Library management tips that work. Chicago: American Library Association, 2011. XV, 190 p. ISBN 9780838911211.

Lozano i Díaz, Roser. *La biblioteca pública del siglo XXI: atendiendo clientes, movilizandopersonas*. Gijón : Trea, cop. 2006. 476 p.; 22 cm. ISBN 8497042514.

Matthews, Joseph R. *Strategic planning and management for library managers*. Wesport: (Conn.) [etc.] : Libraries Unlimited, 2005. XIV, 150 p. ISBN 1591582318

Nelke, Margareta. *Strategic business development for information centres and libraries*. Witney: Chandos Publishing, 2010. 152 p.: gràf.; 24 cm. ISBN 9781843346616.

Nelson, Sandra S. *Strategic planning for results*. Chicago: American Library Association, 2008. XVII, 291 p. ISBN 9780838935736.

Rowley, J. E. *Being an information innovator*. London: Facet, 2011. XVI, 189 p. ISBN 9781856046718.

Solimine, Giovanni; Di Domenico, Giovanni; Pérez Pulido, Margarita. *Gestión y planificación en bibliotecas*. Buenos Aires: Alfagrama, 2009. 318 p. ISBN 9789871305537.

Stueart, Robert D., Moran, Barbara B. *Library and information center management*. 7th ed. Westport (Conn.): Libraries Unlimited, 2007. XXVIII, 492 p. ISBN 9781591584063.

Vernis, Alfred [et al]. *La Gestió de les organitzacions no lucratives: treballant per la millora de les associacions*. Barcelona: Proa: Columna, 1997. 185 p. ISBN 8483003112 (Columna), 8482564587 (Proa).

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Metodologia de la Recerca

Codi de l'assignatura: 360049

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: ANGEL BORREGO HUERTA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoria	30
- Teoricopràctica	3
- Tutorització per grups	2
- Pràctiques d'ordinadors	15
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer el procés de producció, difusió i consum de la informació científica.
- Conèixer la cobertura, l'estructura i les eines de recuperació de les principals fonts

d'informació científica per especialitats.

- Comprendre els fonaments del mètode científic d'investigació.
- Comprendre els entorns de recerca en els quals pot prestar serveis el graduat en Informació i Documentació.

Referits a habilitats, destreses

- Adquirir els coneixements necessaris per avaluar i seleccionar bases de dades d'informació científica.
- Ser capaç de dur a terme una revisió sistemàtica i crítica de la bibliografia publicada sobre un tema.
- Ser capaç de dissenyar, planificar i dur a terme un projecte o una recerca en informació i documentació.
- Ser capaç de difondre els resultats d'una recerca i de justificar la presa de decisions derivades d'aquests resultats.
- Ser capaç d'assessorar el personal investigador en processos de publicació i d'avaluació de la recerca.

Blocs temàtics

1. La recerca científica

1.1. Definicions, característiques i motivacions de la recerca. Mètode científic

1.2. Informació i documentació científica. La cadena de la comunicació científica.

Revistes i articles científics. Patents

1.3. Fonts d'informació per a la recerca. Bases de dades d'índexs i resums. Índexs de citacions. Metacercadors. Cercadors d'informació científica a Internet

2. Disseny de la recerca i recollida de dades

- 2.1. Definició d'objectius. Plantejament de preguntes de recerca. Justificació de la recerca. Hipòtesis i variables. Nivell de la recerca
- 2.2. Dissenys de recerca. Dissenys experimentals i no experimentals. Recerca qualitativa
- 2.3. Tècniques de recollida de dades. Dades primàries i secundàries
- 2.4. Planificació de la recerca. Determinació de tasques, recursos i calendaris

3. Publicació i avaluació dels resultats de la recerca

- 3.1. Elaboració de revisions bibliogràfiques. Redacció i presentació de resultats empírics. Presentació gràfica de resultats
- 3.2. Edició científica i acadèmica. Avaluació d'experts (*peer review*). Polítiques i sistemes d'accés obert. Gestió i conservació de dades de recerca. Les xarxes socials i la ciència
- 3.3. Aspectes ètics de la recerca i de la publicació dels resultats que se'n deriven
- 3.4. Polítiques i avaluació de la recerca. Dimensions bibliomètriques i informètriques de l'avaluació
- 3.5. Recursos i serveis de suport a la recerca

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'assignatura s'imparteix en anglès. D'acord amb el que estableix el Pla de llengües de la Universitat de Barcelona, l'estudiant ha de «ser capaç, a tercer curs de grau, de seguir una classe en anglès, és a dir, haver assolit un determinat nivell de comprensió oral i escrita, cosa que preveu el nivell B1 del marc europeu comú de referència». Per tant, les explicacions del professor i els materials docents estan en anglès. L'alumne pot expressar-se en la llengua que prefereixi i lliurar les activitats que formen part de l'avaluació també en la llengua que prefereixi, excepte alguns apartats, que ha de redactar obligatòriament en anglès. L'estudiant pot respondre a l'examen en la llengua que prefereixi.

L'assignatura té una part teòrica i una part pràctica que es complementen. Els continguts teòrics es treballen a partir de classes magistrals en les quals s'expliquen els conceptes clau de l'assignatura. Les sessions a l'aula d'informàtica tenen per objectiu familiaritzar-se amb les principals fonts d'informació científica i tècnica (repertoris de publicacions periòdiques, bases de dades bibliogràfiques, índexs de citacions, repositoris de dades i de publicacions, cercadors d'informació científica, etc.). L'assignatura també inclou la resolució d'exercicis (identificació d'hipòtesis i de variables en diversos exemples, determinació de les característiques de dissenys de recerca, obtenció

d'indicadors d'avaluació, etc.). Aquestes activitats es treballen a partir de supòsits que plantegi el professorat i de casos reals d'estudis publicats.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació consisteix a:

- Fer les activitats programades en les sessions presencials al llarg del curs (10 %). En cas de no presentar-se puntuen com a 0 i no són objecte de reavaluació.
- Lliurar el treball d'avaluació comparativa de bases de dades bibliogràfiques de contingut científic (25 %), corresponent als continguts de l'apartat 1.3. S'ha de fer individualment i lliurar-lo la quarta setmana d'octubre. En cas de no presentar-lo, puntua com a 0 i no és objecte de reavaluació.
- Plantejar un treball de recerca (25 %), corresponent als continguts del tema 2. S'ha de fer individualment i lliurar-lo la tercera setmana de desembre. En cas de no presentar-lo, la qualificació de l'assignatura és de no presentat i no és objecte de reavaluació.
- Fer un examen escrit (40 %), corresponent a diversos continguts dels temes 1, 2 i 3. S'ha de fer la data indicada en el calendari d'exàmens. En cas de no presentar-se, la qualificació de l'assignatura és de no presentat. Pot ser objecte de reavaluació.

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb un únic examen (la data indicada en el calendari d'exàmens) que inclou tot el temari de l'assignatura. Per poder presentar-se a aquest examen cal tenir una nota igual o superior a 3,5 en la qualificació de l'assignatura. La nota de l'examen de reavaluació pondera en la nota final de l'assignatura amb un 40 %.

Avaluació única

L'avaluació consisteix a:

- Plantejar un treball de recerca (35 %), corresponent als continguts del tema 2. S'ha de fer individualment i lliurar-lo la data indicada en el calendari d'exàmens. En cas de no presentar-lo, la qualificació de l'assignatura és no presentat i no és objecte de reavaluació.
- Fer un examen escrit (65 %) que inclou tot el temari de l'assignatura. S'ha de fer la data indicada en el calendari d'exàmens. En cas de no presentar-se, la qualificació de l'assignatura és no presentat. Pot ser objecte de reavaluació.

Per aprovar l'assignatura és indispensable superar (5 sobre 10) tant el treball com l'examen.

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb un únic examen (la data indicada en el calendari d'exàmens) que inclou tot el temari de l'assignatura. Per poder presentar-se a aquest examen cal tenir una nota igual o superior a 3,5 en la qualificació de l'assignatura. La nota de l'examen de reavaluació pondera en la nota final de l'assignatura amb un 65 %.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria, si escau, durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Babbie, Earl R. *The practice of social research*. 12th ed. Belmont, Calif.: Wadsworth Cengage, cop. 2010. 530, [68] p. ISBN 978-0-495-59841-1.

Bell, Suzanne S. *Librarian's guide to online searching*. 2nd ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. XVIII, 287 p. ISBN 978-1-59158-763-7.

Connaway, Lynn Silipigni; Powell, Ronald R. *Basic research methods for librarians*. 5th ed. Santa Barbara, Calif.: Libraries Unlimited, cop. 2010. XII, 370 p. ISBN 978-1-59158-863-4.

Frías, José Antonio; Ríos Hilario, Ana Belén (eds.). *Metodologías de investigación en información y documentación*. [Salamanca]: Universidad de Salamanca, 2004. 284 p. (Aquilafuente; 80). ISBN 84-7800-563-3.

Neuman, William Lawrence. *Social research methods: qualitative and quantitative approaches*. 7th ed. Boston: Allyn & Bacon, cop. 2011. VIII, 631 p. ISBN 978-0-205-61596-4.

Pickard, Alison Jane. *Research methods in information*. London: Facet, 2007. XIX, 329 p. ISBN 978-1-85604-545-2.

Quivy, Raymond; Campenboudt, Luc Van. *Manual de recerca en ciències socials*. 2a ed. Barcelona: Herder, 2001. 277 p. ISBN 84-254-1941-7.

Salvador Olivan, José Antonio; Angós Ullate, José María. *Técnicas de recuperación de información: aplicación con Dialog*. Gijón: Trea, 2000. 246 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 37). ISBN 84-95178-62-1.

Wildemuth, Barbara M. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. VII, 421 p. ISBN 978-1-59158-503-9.

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Patrimoni Documental: Institucions de la Memòria, Serveis i Usuaris

Codi de l'assignatura: 364360

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: NURIA JORNET BENITO

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Relació amb d'altres assignatures

Història Social del Coneixement
 Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació
 Desenvolupament de Col·leccions
 Gestió Documental a les Organitzacions
 Aspectes Legals de la Informació
 Suport i Formació d'Usuaris
 Informació i Societat
 Catalogació i Indexació

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoria	39
- Tutorització per grups	2
- Sortida de camp	3
- Seminari	6
Treball tutelat/dirigit	50

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Conèixer les institucions principals de la memòria del nostre país.
- Conèixer les polítiques de patrimoni documental principals a escales internacional, estatal i local.
- Conèixer la diversitat de tipologies principals de fons patrimonials i identificar les institucions públiques i privades, civils i eclesiàstiques que els han produït.
- Conèixer les tècniques per explotar i difondre aquests fons patrimonials i els productes i serveis que se'n deriven.
- Conèixer els materials de referència i recursos d'informació patrimonial.
- Conèixer exemples i bones pràctiques, a través d'estudi de casos, en la gestió i explotació dels fons patrimonials.

Referits a actituds, valors i normes

- Comprendre la importància dels fons patrimonials en la preservació i la defensa de drets i deures dels ciutadans.
- Comprendre la importància del patrimoni documental amb vista a preservar la memòria de les organitzacions i concebre'l com un capital actiu que l'organització ha d'explotar.
- Comprendre la importància del patrimoni documental amb vista a la preservació de la memòria col·lectiva.

- Tenir capacitat de valorar els beneficis del treball cooperatiu institucional en informació, documentació i gestió del patrimoni cultural.

Blocs temàtics

1. Marc teòric i conceptual

- 1.1. Definició i evolució del concepte de *patrimoni* i altres termes relacionats
- 1.2. El patrimoni documental en el marc de les polítiques culturals: de les lleis de patrimoni historicocultural als programes de la UNESCO la Memòria del món
- 1.3. Els usos socials del patrimoni documental: polítiques de recuperació de la memòria i drets humans; didàctica del patrimoni; recerca especialitzada; identitat corporativa

2. Els fons patrimonials, les institucions productores i les institucions de la memòria

- 2.1. Concepte de *fons* i *col·leccions patrimonials*
- 2.2. La diversitat dels fons i les col·leccions patrimonials. Estudi selectiu de tipologies
- 2.3. Les principals institucions públiques i privades productores de patrimoni documental: evolució i tipologia de fons i col·leccions
 - 2.3.1. Institucions de l'Antic Règim (reials, municipals, notariales, eclesiàstiques, etc.)
 - 2.3.2. Institucions decimonòniques (acadèmies, entitats i societats culturals i recreatives, associacionisme i moviment obrer, cercles artístics, entitats cíviques, associacions, etc.)
- 2.4. Les institucions de la memòria en el present: arxius, biblioteques, museus i altres centres de gestió i custòdia de fons patrimonials

3. Els usuaris i els serveis especialitzats dels fons i les col·leccions patrimonials

- 3.1. Conèixer el públic i les seves necessitats
- 3.2. Conèixer i establir serveis especialitzats

4. Comunicar i posar en valor els fons patrimonials i les institucions de la memòria

- 4.1. Bones pràctiques en la gestió i difusió del patrimoni documental. Estudi de casos

Metodologia i activitats formatives

Les classes teòriques es complementen amb la presentació i estudi de casos de centres patrimonials seleccionats, com també amb la celebració d'algun seminari a l'entorn d'alguna temàtica d'interès. Es programen visites o s'invita algun professional implicat en la gestió i tutela dels béns patrimonials documentals i bibliogràfics.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- Treball de cerca i selecció bibliogràfica adaptada a tipologies de fons o centres patrimonials (30 %). Individual. Lliurament: final d'octubre. Reavaluable.
- Treball d'anàlisi dels productes, serveis, o pràctiques concretes d'un centre patrimonial (40 %). Individual o en equip. Lliurament: principi de desembre. Reavaluable.
- Presentació pública oral del segon treball (20 %).
- Assistència a visites o xerrades professionals (10 %).

Per qualificar l'assignatura cal que l'estudiant faci com a mínim el treball de cerca i selecció bibliogràfica. En cas contrari, consta com a qualificació final no presentat.

Revaluació

La revaluació es fa dels dos primers elements de l'avaluació (treball de cerca i selecció bibliogràfica, i treball d'anàlisi de productes).

Avaluació única

- Examen teòric (40 %). Reavaluable. Data dels exàmens (calendari de la Facultat).
- Treball d'anàlisi dels productes, serveis, o pràctiques concretes d'un centre patrimonial (40 %). Lliurament: data dels exàmens (calendari de la Facultat).
- Treball de cerca i selecció bibliogràfica adaptada a tipologies de fons o centres patrimonials (20 %).

La revaluació es fa únicament de l'examen.

Per qualificar l'assignatura cal que es faci el treball d'anàlisi. En cas contrari, consta com a qualificació final no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Alberch, Ramon [et al.]. *Archivos y cultura: manual de dinamización*. Gijón: Trea, cop. 2001. 173 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 48). ISBN 84-9704-015-5.

Archivi del femminismo: conservare, progettare, comunicare. Milano: Fondazione Badaracco, 2003. 215 p. (Quaderni; 1). ISBN 88-901191-0-1.

En procés d'adquisió.

Bastian, Jeannete A. (ed.). *Community archives: the shaping of memory*. London: Facet Publishing, 2009. 320 p. ISBN 978-1-85604-639-8.

En procés d'adquisió.

Carreras Monfort, Cèsar; Munilla Cabrillana, Glòria. *Patrimoni digital: un nou mitjà al servei de les institucions culturals*. Barcelona: UOC, 2007. 314 p. ISBN 84-9788-573-7.

Díez Carrera, Carmen. *Los materiales especiales en las bibliotecas*. Gijón: Trea, 1998. 470 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 22). ISBN 84-95178-09-5.

Estudio básico sobre el patrimonio documental industrial asturiano: los archivos históricos industriales y mercantiles. Gijón: Trea, cop. 2000. 261 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 40). ISBN 84-95178-65-6.

Hernández Hernández, Francisca. *El patrimonio cultural: la memòria recuperada*. Gijón: Trea, cop. 2002. 462 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 60). ISBN 84-9704-036-8.

Mateos Rusillo, Santos M. (coord.). *La comunicación global del patrimonio cultural*. Gijón: Trea, cop. 2008. 398 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 195). ISBN 978-84-9704-374-8.

Mouren, Raphaële (dir.). *Manuel du patrimoine en bibliothèque*. Paris: Éditions du Cercle de la librairie, cop. 2007. 416 p. (Collection bibliothèques). ISBN 978-2-7654-0949-6.

Tugores i Truyol, Francesca; Planas Ferrer, Rosa. *Introducción al patrimonio cultural*. Gijón: Trea, D.L. 2006. 179 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 147). ISBN 84-9704-242-5.

Veccia, Susan H. *Uncovering our history: teaching with primary sources*. Chicago: American Library Association, cop. 2004. VIII, 143 p. ISBN 0-8389-0862-4.

Article

Becedas González, Margarita [et al.]. "El patrimonio bibliográfico de las universidades". *Boletín de la ANABAD*, vol. 61, nº 4 (2011), p. 13-36.

Estivill Rius, Assumpció. "Els fons i les col·leccions d'arxius a les biblioteques [en línia]: models per al seu control i accés". *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, núm. 21 (desembre 2008). ISSN 1575-5886. <<http://www.ub.edu/bid/21/estiv1.htm>>.[Consulta: 27 juny 2013].

Congrés

Seminario de Archivos Personales (2004: Madrid). Seminario de Archivos Personales: Madrid, 26 a 28 de mayo de 2004. Madrid: Biblioteca Nacional, 2006. 401 p. ISBN 84-88699-93-X.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Pràcticum

Codi de l'assignatura: 360237

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: CONSTANÇA ESPELT BUSQUETS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 12

Hores estimades de dedicació

Hores totals 300

Activitats presencials	210
- Seminari	10
- Pràctiques externes	200
Treball tutelat/dirigit	30
Aprenentatge autònom	60

Recomanacions

Altres recomanacions

Cal haver superat un total de 150 crèdits.

Requisits

360051 - Avaluació i Qualitat (Obligatòria)

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Els objectius referits a coneixements i habilitats estan condicionats tant per la tipologia de centre de pràctiques com pel projecte formatiu específic de l'estada de l'estudiant.

Referits a actituds, valors i normes

- Disposar d'una visió directa i global del funcionament d'una unitat o d'un servei d'informació.
- Comprendre la cultura organitzativa de la institució, adaptar-s'hi i integrar-se en un equip, una unitat o un servei.
- Aplicar els coneixements teòrics de la formació rebuda a les situacions específiques del context d'una unitat d'informació, i ser capaç de generalitzar l'aprenentatge a partir de l'experiència específica a altres entorns d'informació.
- Conèixer i valorar els recursos, els serveis i el funcionament dels centres segons els objectius.
- Adquirir elements per a l'elecció d'orientació professional.
- Reconèixer les capacitats, les actituds i els valors propis per exercir la professió.

Blocs temàtics

1. El programa de pràctiques preveu treballar els elements següents en un entorn real:

*

- *La comunitat d'usuaris de la unitat o del servei d'informació*
- *La finalitat i els objectius de la unitat o del servei d'informació*
- *Els serveis que s'ofereixen i els mètodes que s'apliquen per a l'avaluació*
- *Les funcions del personal i l'organització dels processos*
- *La gestió i l'assignació de recursos*
- *Els punts forts i febles de la unitat o del servei d'informació*

Metodologia i activitats formatives

L'organització del Pràcticum exigeix un procés d'actuació de l'estudiant i un calendari diferents de la resta d'assignatures:

- Sol·licitud de centre de pràctiques: en finalitzar l'assignatura Avaluació i Qualitat (prerequisit per al Pràcticum), l'estudiant comunica les preferències de tipologia de centre i proposa tres centres on voldria fer l'estada de pràctiques.
- Assignació de centre de pràctiques: al juliol la coordinadora del Pràcticum comunica als estudiants

el centre on fan l'estada de pràctiques el curs següent.

- Primer seminari de grup, abans de l'inici de l'estada al centre.
- Estada de pràctiques: de principi d'octubre a final de desembre, per al primer semestre, i de principi de març a final de maig, per al segon.
- Darrer seminari de grup i trobada amb professionals, un cop finalitzada l'estada al centre i abans del període d'avaluació.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació es fa a partir de les qualificacions dels elements següents:

- Informe d'avaluació del centre de pràctiques (30 %).
- Treball de pràctiques (35 %) (element reavaluable).
- Participació en els seminaris de grup (20 %).
- Informe de valoració de l'experiència (15 %).

Per superar l'assignatura cal obtenir una nota igual o superior a 5 de l'informe d'avaluació del centre de pràctiques, del treball de pràctiques i de la participació en els seminaris de grup, a més de presentar l'informe de valoració de l'experiència.

Reavaluació

En el cas que el treball de pràctiques s'hagi qualificat amb una nota inferior a 5, l'alumne es pot acollir a la reavaluació, sempre que hagi presentat al tutor almenys un esborrany del treball. La reavaluació de l'assignatura té un calendari específic per permetre elaborar de nou el treball de pràctiques: els treballs suspesos al gener s'han de presentar dins del període del 30 de juny al 4 de juliol, i els treballs suspesos al juny, corresponents al segon semestre, de l'1 al 5 de setembre. Les dates concretes es publiquen en el calendari de reavaluació del Pràcticum.

Avaluació única

Les característiques de l'assignatura fan que només sigui possible l'avaluació continuada.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Preservació i Conservació

Codi de l'assignatura: 360058

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MIQUEL TERMENS GRAELLS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	30
- Pràctiques d'ordinadors	16
- Seminari	4
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Gestió Documental a les Organitzacions.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les problemàtiques principals de conservació i preservació de documents i dades.
- Aprendre a analitzar la problemàtica de la conservació i preservació en una unitat d'informació determinada.
- Conèixer els aspectes tècnics de la conservació i preservació.
- Aprendre les pautes bàsiques per elaborar plans de conservació i preservació.

Blocs temàtics

1. Conceptes bàsics i marc legal i normatiu

1.1. Conceptes bàsics

1.2. Marc legal de la preservació

1.3. Barreres legals a la preservació digital: propietat intel·lectual, patents i llicències

2. Suports d'informació tradicionals i digitals

- 2.1. Deficiències dels suports tradicionals
- 2.2. Deficiències dels suports digitals i obsolescència tecnològica

3. Agents nocius i perills naturals

- 3.1. Medi ambient inadequat
- 3.2. Atacs de microorganismes, insectes i rosegadors
- 3.3. Accidents i desastres naturals
- 3.4. Acció humana negligent, destructiva o delictiva

4. Aspectes tècnics de la preservació i la conservació

- 4.1. Edificis i equipaments de seguretat (prevenció i protecció)
- 4.2. Mobiliari, unitats d'instal·lació i muntatges de protecció
- 4.3. Formats digitals de consulta i de preservació
- 4.4. Esquemes de metadades de preservació digital: METS i PREMIS

5. Gestió de la preservació i la conservació digitals

- 5.1. Canvis de suport
- 5.2. Còpies de seguretat i transferència de fitxers
- 5.3. Migració de formats
- 5.4. Emulació de programari i de sistemes informàtics

6. Planificació estratègica de la preservació

- 6.1. Planificació de la preservació tradicional
- 6.2. Plans de preservació digital
- 6.3. Sostenibilitat tècnica i econòmica dels sistemes digitals. Auditoria

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques es complementen amb exercicis pràctics i exposició de casos reals que ajuden a contextualitzar els conceptes treballats. Una part important de la metodologia docent consisteix en l'anàlisi de la problemàtica de la conservació i preservació en un entorn determinat o per a un tipus de materials determinats. Aquest treball es fa tant col·lectivament a l'aula (treball en equip, estudi de casos, debats, etc.) com individualment, de manera dirigida.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada està formada per quatre elements:

- Dues proves teoricopràctiques al laboratori, durant el curs (20 %).
- Redacció d'un pla de desastres, a lliurar a mig curs (10 %).
- Redacció d'un pla de preservació digital, a lliurar al final del curs (30 %).
- Un examen teoricopràctic, al final del curs (40 %).

En el cas de no presentar-se dos o més elements d'avaluació, la qualificació final és de no presentat.

Avaluació única

L'avaluació única està formada per la redacció d'un pla de preservació digital (30 %), una prova pràctica (20 %) i una prova teòrica (5 %).

En el cas de no presentar-se dos o més elements d'avaluació, la qualificació final és de no presentat.

Reavaluació

L'alumne d'avaluació continuada que tingui suspesa alguna prova teoricopràctica o l'examen teoricopràctic es pot tornar a reavaluar, fent una prova del mateix tipus, si té aprovats cada un dels altres dos blocs.

L'alumne d'avaluació única pot reavaluar la prova pràctica si té aprovats cada un dels altres dos blocs.

Termini per sol·licitar l'avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Feather, John (ed.). *Managing preservation for libraries and archives: current practice and future developments*. Aldershot, [etc.]: Ashgate, cop. 2004. XI, 181 p. ISBN 0-7546-0705-4.

Giovannini, Andrea. *De tutela librorum: la conservation des livres et des documents d'archives = Die Erhaltung von Büchern und Archivalien*. 3è éd. rev. et adaptée à l'état des connaissances. Genève: IES éditions, cop. 2004. 607 p. ISBN 2-88224-065-1.

Ritzenthaler, Mary Lynn. *Preserving archives & manuscripts*. 2nd ed. Chicago: Society of American Archivists, cop. 2010. XX, 521 p. (Archival fundamentals series. II). ISBN 978-1-931666-32-9.

Sánchez Hernampérez, Arsenio. *Políticas de conservación en bibliotecas*. Madrid: Arco/Libros, 1999. 487 p. ISBN 84-7635-393-6.

Serra Serra, Jordi. *Los documentos electrónicos: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, D.L. 2008. 187 p. (Archivos siglo XXI; 11). ISBN 978-84-9704-395-3.

Térmens, Miquel. *Preservación digital*. Barcelona: UOC, 2013.

Vergara Peris, José. *Conservación y restauración de material cultural en archivos y bibliotecas*. 2.ª ed. rev. y ampl. [València]: Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura. Educació i Esport: Biblioteca Valenciana, D.L. 2006. 240 p. (Colección profesional (Biblioteca Valenciana)). ISBN 84-482-4252-1.

Wellheiser, Johanna; Scott, Jude. *An ounce of prevention: integrated disaster planning for archives, libraries and records centres*. 2nd ed. Lanham, Md. [etc.]: Scarecrow; [Toronto]: Canadian Archives Foundation, 2002. XVI, 283 p. ISBN 0-8108-4176-2.

Zappalà, Antonio. *La conservazione del materiale librario*. 2 ed. agg. Gorizia: BSI, 2004. 120 p. (Biblioteca di Studi Goriziana; 9).

Adquirint-se UB

Norma

Directrices para la preservación del patrimonio digital [en línia]. Preparado por la Biblioteca Nacional de Australia. [S.l.]: Unesco, 2003. 186 p. (CI-2003/WS/3). <<http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001300/130071s.pdf>>. [Consulta: 29 agost 2013].

Space data and information transfer systems - Audit and certification of trustworthy digital repositories: ISO 16363. Geneva: ISO, 2012. III, 84 p.

Pàgina web

Preservation leaflets [en línia]. Northeast Document Conservation Center. <<http://www.nedcc.org/resources/leaflets.list.php>>. [Consulta: 29 agost 2013].

Text electrònic

Adcock, Edward P. (ed.). *Principios para el cuidado y manejo de material de bibliotecas* [en línia]. Santiago de Chile: Centro Nacional de Conservación y Restauración; DIBAM, 2000. 98 p. <<http://archive.ifla.org/VI/4/news/pchlm-s.pdf>>. [Consulta: 29 agost 2013].

Archives Damage Atlas [en línia]: *a tool for assessing damage*. Metamorfoze, The Hague, 2010. 73 p. ISBN 978-90-811592-3-4. <http://en.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/nieuws/archives_damage_atlas.pdf>. [Consulta: 29 agost 2013].

First, do no harm [en línia]: *a register of standards, codes of practice, guidelines recommendations and similar works relating to preservation and conservation in libraries and archives*. Compiled by John McIlwaine. [S.l.]: IFLA, 2005. <<http://archive.ifla.org/VII/s19/pubs/first-do-no-harm.pdf>>. [Consulta:

29 agost 2013].

Hodge, Gail; Frangakis, Evelyn. *Digital preservation and permanent access to scientific information* [en línia]: *the state of the practice*. CENDI: ICSTI, Feb. 2004. <http://www.cendi.gov/publications/04-3dig_preserv.html>. [Consulta: 29 agost 2013].

Preservation management of digital materials [en línia]: *the handbook*. Was first compiled by Neil Beagrie and Maggie Jones and is now maintained and updated by the DPC in collaboration with the National Library of Australia and the PADI Gateway. [S.l.]: Digital Preservation Coalition, 2008. Document pdf de 160 p. <<http://www.dpconline.org/pages/handbook/docs/DPCHandbook.pdf>>. [Consulta: 29 agost 2013].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Projectes de Digitalització

Codi de l'assignatura: 364361

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MIQUEL TERMENS GRAELLS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 3

Hores estimades de dedicació

Hores totals 75

Activitats presencials	25
- Teoricopràctica	15
- Pràctiques d'ordinadors	10
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Fonaments de Tecnologia, i Informació i Formats Digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les alternatives tècniques i organitzatives dels projectes de digitalització.
- Conèixer les tècniques bàsiques de control de qualitat de projectes de digitalització.
- Conèixer com formalitzar la subcontractació d'un projecte de digitalització.

Referits a habilitats, destreses

- Aprendre a planificar les fases i activitats d'un projecte de digitalització.
- Saber elaborar pressupostos de digitalització.

Blocs temàtics

1. Procediments de digitalització

- 1.1. Tècniques d'escaneig
- 1.2. Tractament de textos i d'imatges
- 1.3. Iniciació a la digitalització de so i vídeo

2. Planificació de projectes de digitalització

- 2.1. Planificació de projectes i elaboració de pressupostos
- 2.2. Control de qualitat

3. Subcontractació de projectes de digitalització

- 3.1. Elaboració de plecs de condicions
- 3.2. Control de contractistes

Metodologia i activitats formatives

L'assignatura combina la introducció teòrica que proporciona el professorat amb el treball individual mitjançant exercicis dirigits i presencials, tant a l'aula de teoria com a l'aula d'informàtica, i l'estudi de casos pràctics.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- 2 exercicis pràctics obligatoris, que s'han de fer al llarg del curs (60 %).
- Treball individual d'elaboració d'un producte, que s'ha de lliurar al final del curs (40 %).

Per aprovar l'assignatura és indispensable aprovar per separat (5 sobre 10) tant el conjunt dels exercicis com el treball. La no-presentació d'algun exercici pràctic suposa un zero en aquest exercici. La no-presentació del treball final suposa una qualificació final de no presentat.

Avaluació única

- Examen pràctic a l'aula d'informàtica (60 %).
- Treball d'elaboració d'un producte (40 %).

Per aprovar l'assignatura és indispensable aprovar per separat (5 sobre 10) les dues parts. La no-presentació a una de les proves suposa una qualificació final de no presentat.

Revaluació

La data fixada per a la revaluació, qui tingui exercicis pràctics suspesos es pot avaluar de nou fent exercicis nous a l'aula d'informàtica. L'examen teoricopràctic de l'avaluació única també es pot repetir en el cas d'haver-lo suspès.

Termini per sol·licitar l'avaluació única

La sol·licitud per acollir-s'hi s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Iglésias i Franch, David. *La fotografia digital en los archivos: qué es y cómo se trata*. Gijón: Trea, 2008. 170 p. (Archivos siglo XXI; 8). ISBN 978-84-9704-377-9.

Pàgina web

Henriksson, Juha; Wallaszkovits, Nadja. *Audio tape digitisation workflow* [en línia]: *digitisation workflow for analogue open reel tapes*. TAPE (Training for Audiovisual Preservation in Europe). <<http://www.jazzpoparkisto.net/audio/>>. [Consulta: 25 juny 2013].

Text electrònic

CBUC: *Estàndards de digitalització* [en línia]: *requeriments mínims* (actualitzat a octubre 2010). [Barcelona]: CBUC, 2010. 7 p. <http://www.recercat.cat/bitstream/handle/2072/97495/1010EstandardsRequerimentsMinims_Public.pdf>. [Consulta: 25 juny 2013].

Digitization activities [en línia]: *project planning and management outline*. Version 1.0. [Washington DC]: Federal Agencies Digitization Guidelines Initiative, November 2009. 23 p. <<http://digitizationguidelines.gov/guidelines/DigActivities-FADGI-v1-20091104.pdf>> . [Consulta: 25 juny 2013].

Good practice handbook [en línia]: *identification of good practices and competence centres*. Version 1.2. Minerva Working Group 6, 2003. 105 p. <http://www.minervaeurope.org/structure/workinggroups/goodpract/document/bestpracticehandbook1_2.pdf> . [Consulta: 25 juny 2013].

Guia de digitalització de la xarxa d'arxius comarcals [en línia]. v. 3.0. – 09/06/2010. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Subdirecció General d'Arxius i Gestió Documental, 2010. 49 p. <http://www20.gencat.cat/docs/CulturaDepartament/DGPC/Arxius_i_Gestio_Documental/06_Plans%20d%27actuacio_documentacio_tecnica/documentacio_tecnica/Guia%20de%20digitalitzacio_v3_definitiva_CC.pdf> . [Consulta: 25 juny 2013].

Pla de digitalització de la cultura a Catalunya [en línia]: *informe diagnòstic*. [S.l.]: Doctodata, maig 2008. 121 p. <http://www20.gencat.cat/docs/Biblioteques/Tematic/Documents/Arxiu/Noticies/digitalitzacio_cultura_catalunya/Informe_diagnostic.pdf> . [Consulta: 25 juny 2013].

Pla de digitalització de la cultura a Catalunya [en línia]: *pautes i recomanacions per a l'elaboració d'un projecte de digitalització*. Barcelona, Doctodata, maig 2008. 148 p. <http://www20.gencat.cat/docs/Biblioteques/Tematic/Documents/Arxiu/Noticies/digitalitzacio_cultura_catalunya/Pautes%20i%20recomanacions.pdf> . [Consulta: 25 juny 2013].

Technical guidelines for digitizing cultural heritage materials [en línia]: *creation of raster image master files*. Federal Agencies Digitization Guidelines Initiative: [Washington DC], 2010. 96 p. <http://digitizationguidelines.gov/guidelines/FADGI_Still_Image-Tech_Guidelines_2010-08-24.pdf> . [Consulta: 25 juny 2013].

UNESCO. *Directrius per a projectes de digitalització de col·leccions i fons de domini públic, en especial els de biblioteques i arxius* [en línia]. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2006. 99 p. <<http://archive.ifla.org/VII/s19/pubs/digit-guide-ca.pdf>> . [Consulta: 25 juny 2013].

University of Michigan. University Library. Digital Library Production Services. Digital Conversion Unit. [*University of Michigan digitization specifications*] [en línia]. University of Michigan: Digital Library Production Services, last modified: 07/17/2012. <<http://www.hathitrust.org/documents/UMDigitizationSpecs20100827.pdf>> . [Consulta: 25 juny 2013].

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Propietat Intel·lectual

Codi de l'assignatura: 364368

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MARIA ASUNCION ESTEVE PARDO

Departament: Dept. Dret Civil

Crèdits: 3

Hores estimades de dedicació

Hores totals 75

Activitats presencials	30
- Teoricopràctica	25
- Pràctiques de problemes	5
Treball tutelat/dirigit	20
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Aspectes Legals de la Informació.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Distingir els drets de propietat intel·lectual dels drets de patents, marques i noms de domini.
- Aplicar la Llei de propietat intel·lectual a supòsits de difusió en les xarxes de materials protegits per part de biblioteques i arxius, professionals de l'educació i mitjans de comunicació.
- Dominar criteris legals amb relació a la digitalització dels fons de biblioteques i arxius.
- Conèixer i aplicar la legislació vigent sobre l'extracció i reutilització de bases de dades.

Blocs temàtics

1. La propietat intel·lectual

- 1.1. Distinció entre la propietat intel·lectual i la propietat industrial
- 1.2. Els drets de patents, marques i noms de domini
- 1.3. El contingut de la propietat intel·lectual

2. Règim legal aplicable a biblioteques, educació i mitjans de comunicació

- 2.1. Règim legal aplicable a fotocòpies, préstec i difusió d'obres per a biblioteques i arxius
- 2.2. Utilització d'obres per raons educatives
- 2.3. L'ús d'obres per raons informatives
- 2.4. Resums de premsa i difusió de premsa a Internet

3. Normes aplicables a la digitalització de materials de biblioteques, arxius i museus

- 3.1. Aspectes jurídics a tenir en compte en la digitalització i difusió en les xarxes dels materials de biblioteques, arxius i museus
- 3.2. La digitalització d'obres orfes
- 3.3. Les condicions d'accés i d'ús dels materials digitalitzats

4. Protecció jurídica de bases de dades

- 4.1. Els drets sobre les dades: drets d'autor i el dret sui generis del fabricant
- 4.2. Condicions per extreure i reutilitzar dades
- 4.3. Reutilització de dades de l'Administració pública

Metodologia i activitats formatives

L'assignatura s'imparteix en anglès. Les explicacions del professorat i els materials docents estan en anglès. L'alumne pot expressar-se en la llengua que prefereixi i lliurar les activitats que formen part de l'avaluació també en la llengua que prefereixi. Pot respondre l'examen en la llengua que prefereixi. L'assignatura comprèn una part teòrica important perquè s'adquireixin els coneixements legals bàsics sobre els aspectes més rellevants de la propietat intel·lectual aplicats a l'activitat d'un professional de la informació. La base d'aquesta part teòrica l'explica el professorat en les classes magistrals i requereix l'estudi individualitzat en les hores de treball autònom. L'estudi de casos i la resolució d'exercicis i de problemes tenen per finalitat aprendre a aplicar la llei i els coneixements que adquireix en aquesta assignatura. Les diferents proves avaluable de l'assignatura tenen una part teòrica i/o una de pràctica, amb casos o exercicis que s'han de resoldre. Durant les proves, es pot consultar la legislació per resoldre la part pràctica avaluable.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en dues proves presencials, i dues pràctiques individuals i obligatòries:

- La primera prova és de caràcter teoricopràctic i té un valor del 30 % de la nota final. Es fa després que s'hagin impartit els blocs temàtics 1 i 2 de l'assignatura (al voltant de la primera setmana de novembre). L'estudiant pot resoldre la part pràctica consultant la legislació.
- La segona prova final és de caràcter teoricopràctic i té un valor del 50 % de la nota final. Té lloc la data assignada per als exàmens de gener. Comprèn tota la matèria de l'assignatura i l'estudiant pot resoldre la part pràctica consultant la legislació.
- Les pràctiques obligatòries s'han de lliurar la data anunciada a classe pel professor amb una setmana d'antelació. El valor d'aquestes pràctiques és d'un 20 % de la nota final.

En cas que l'estudiant no es presenti a alguna de les proves d'avaluació, obté una qualificació de zero en aquesta prova, però pot fer les altres proves de l'avaluació continuada.

Reavaluació

Qui hagi obtingut com a mínim un 4 en la segona prova d'avaluació continuada pot fer una nova

prova de caràcter teoricopràctic de tota la matèria. La nota que s'obtingui substitueix l'obtinguda en la segona prova d'avaluació continuada per al càlcul de la nota final de l'assignatura.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. L'estudiant pot resoldre la part pràctica consultant la legislació.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

No hi ha requisits per acollir-se a l'avaluació única.

Reavaluació

Qui hagi obtingut una nota mínima de 4 en la prova única pot fer de nou aquesta prova. La nota que s'obtingui substitueix l'obtinguda en la prova única.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo [et al.]. *Manual de propiedad intelectual*. 5.ª ed. Valencia: Tirant lo Blanch, 2012. 343 p. ISBN 978-84-9033-304-4.

Fernández Masiá, Enrique [et al.]. *Los derechos de propiedad intelectual en la nueva sociedad de la información: perspectivas de derecho civil, procesal, penal e internacional privado*. Granada: Comares, 1998. 269 p. ISBN 84-8151-599-X.

En procés d'adquisició.

Plaza Penadés, Javier. *Propiedad intelectual y sociedad de la información: tratados OMPI, Directiva 2001/29/CE y responsabilidad civil en la red*. Cizur Menor: Aranzadi, 2002. 333 p. ISBN 84-8410-897-X.

En procés d'adquisició.

Bouza López, Miguel Ángel. *El derecho sui generis del fabricante de bases de datos*. Madrid: Reus, 2001. 319 p. ISBN 84-290-1370-9.

Esteve Pardo, Asunción (coord.). *Propiedad intelectual: doctrina, jurisprudencia, esquemas y formularios*. Valencia: Tirant lo Blanch, 2009. 967 p. ISBN 978-84-9876-450-5.

Garrote Fernández-Díez, Ignacio. *El derecho de autor en Internet: los tratados de la OMPI de 1996 y la incorporación al derecho español de la directiva 2001/29/CE*. 2.ª ed. Granada: Comares, 2003. XXVI, 669 p. ISBN 84-8444-659-X.

Capítol

Alonso Arévalo, J., Carbajo Gascón, F., Cordon García, J.A., "La propiedad intelectual y los derechos de autor en las bibliotecas y centros de información: revistas digitales y acceso abierto" En: Torres Ripa J., Gómez Hernández, J.A.. (coord.). *El copyright en cuestión: diálogos sobre propiedad intelectual*. Bilbao: Publicaciones de la Universidad de Deusto, 2011. p. 135-160.

Esteve Pardo, Asunción. "Las licencias de material electrónico". En: 8ª Jornadas Españolas de Documentación. *Los sistemas de información en las organizaciones: eficacia y transparencia*. Barcelona [etc.]: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2003. ISBN 84-930335-3-7.

Article

Carbajo Gascón, F. "Creación, edición y lectura en la sociedad de la información [en línea]: entre la propiedad intelectual y el acceso a la cultura". *Pliegos de Yuste: revista de cultura y pensamiento europeos*, vol. 11-12 (2010), p. 127-134. Disponible a: <<http://www.pliegosdeyuste.eu/n1112pliegos/pdfs/125-134.pdf>>. [Consulta: 4 setembre 2012].

Carbajo Gascón, F., "Reproducción y préstamo público en bibliotecas y otras instituciones de promoción cultural: su adaptación al entorno digital". *Actas de Derecho Industrial y Derecho de Autor*, Tomo 24 (2003), p. 157-194

Casas Vallés, R. "Biblioteques i propietat intel·lectual en la societat de la informació: problemes vells i nous". *Item: revista de Biblioteconomia i Documentació*, núm. 38 (setembre-desembre 2004), p. 7-30. ISSN 0214-0349.

Xalabarder Plantada, R., "Los límites a los derechos de propiedad intelectual para fines educativos en Internet". *Pe.i: revista de propiedad intelectual*, nº 29, 2008, p. 13-110

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	Pla docent de l'assignatura
---	------------------------------------

Dades generals

Nom de l'assignatura: Recuperació d'Informació

Codi de l'assignatura: 360045

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MARIO PEREZ-MONTORO GUTIERREZ

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	24,5
- Pràctiques d'ordinadors	25,5
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Cerca i Ús d'Informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els principis de l'organització de la informació, el funcionament bàsic dels sistemes

de recuperació i les mesures d'avaluació de la recuperació.

- Diferenciar les característiques dels models de sistemes de recuperació de la informació.
- Conèixer les principals fonts d'informació secundàries i identificar-ne els elements clau per seleccionar-les.
- Distingir els diferents tipus d'adequació i valorar la rellevància dels resultats obtinguts en una cerca.
- Conèixer els paràmetres aplicats en l'avaluació dels sistemes de recuperació de la informació.

Referits a habilitats, destreses

- Cercar informació per a usuaris externs o dins un equip de gestió de projectes.
- Elaborar informes per comunicar els resultats rellevants d'acord amb les característiques d'una demanda.
- Orientar els usuaris per obtenir el rendiment òptim en l'ús i l'explotació de recursos d'informació.
- Seleccionar els entorns de cerca més adients per a un problema d'informació.
- Preparar una estratègia de cerca adient al problema d'informació i a les característiques de l'entorn de cerca seleccionat.
- Modificar l'estratègia de cerca a partir de l'avaluació dels resultats obtinguts.
- Utilitzar amb eficàcia les tàctiques d'exploració i les tàctiques de cerca en llenguatge lliure i

vocabularis controlats.

Blocs temàtics

1. Usuaris i comportament de la informació

- 1.1. Tipologia d'usuaris i models d'ús de la informació
- 1.2. Les necessitats d'informació
- 1.3. Tipologia de cerques segons la situació i les expectatives dels usuaris
- 1.4. La satisfacció dels usuaris (conceptes de *rellevància* i *pertinència*)
- 1.5. El paper dels intermediaris (localització dels documents, resposta, servei d'alertes, diàleg amb els usuaris, anàlisi de la demanda)

2. Entorns de cerca i recursos d'informació

- 2.1. Característiques de la informació (textual, numèrica, multimèdia i d'objectes)
- 2.2. Web semàntic i web social. Motors de cerca
- 2.3. Bases de dades bibliogràfiques, de citacions i de text complet, biblioteques digitals
- 2.4. Catàlegs de biblioteques i d'arxius
- 2.5. Criteris de selecció

3. Organització de la informació i sistemes de recuperació

- 3.1. Estructura de la informació (camps i fitxers)
- 3.2. Indexació (automàtica, intel·ligent)
- 3.3. Metadades i control del vocabulari
- 3.4. Models de sistemes de recuperació d'informació
- 3.5. Interfícies i formats de visualització

4. Mètodes i estratègies de cerca

- 4.1. Exploració, navegació i interrogació
- 4.2. Preparació de l'estratègia de cerca
- 4.3. Interacció a partir de la visualització dels resultats
- 4.4. Avaluació i presentació dels resultats

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Cada bloc temàtic l'introdueix el professorat a partir d'una exposició teòrica i l'aportació de problemes i supòsits teoricopràctics centrats en la recuperació de la informació des de totes les dimensions possibles: usuaris, sistema, organització, indexació, tecnologies i cerques.

El gruix de les estratègies didàctiques en aquesta assignatura es basa en les pràctiques a l'aula d'informàtica. Per a cada mòdul docent el professorat proposa els exercicis pràctics que cada estudiant, individualment o en grup, desenvolupa a partir dels principals eixos conceptuals, d'aplicació de processos i experimentals exposats en els continguts teòrics. Amb aquesta metodologia es pretén garantir la comprensió de l'abast de la recuperació de la informació i dels sistemes.

Per la seva banda, els estudiants han de desenvolupar individualment unes lectures obligatòries (se'n proposa una per a cada bloc temàtic), que es debaten públicament a classe. Per facilitar l'argumentació en el debat, es formen grups reduïts que discuteixen les preguntes que formula el professor al fòrum del Campus Virtual. Posteriorment, cada grup presenta a la resta de companys les conclusions del treball en equip i penja al fòrum corresponent les conclusions. Amb aquesta metodologia es pretén afavorir la lectura prèvia, la discussió col·lectiva dels textos i una reflexió final individual i col·lectiva amb l'objectiu d'adquirir la cultura informacional sobre cada tema.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació consisteix en dues parts: quatre exercicis, cada un dels quals amb un valor del 20 % sobre la qualificació final, i una prova de validació d'aquests exercicis, amb un valor del 20 % sobre la qualificació final. Els exercicis tenen parts que s'han d'elaborar individualment i parts que es poden fer individualment o en grup. Es pot fer la prova de validació dels exercicis qualificats amb una nota igual o superior a 5. Per superar l'assignatura, s'han d'aprovar cada un dels quatre exercicis i la prova de validació amb una nota igual o superior a 5. Cada un dels quatre exercicis pràctics s'estructura en dues tasques: la primera proposa la lectura i anàlisi d'un referent de la literatura especialitzada, a partir d'un supòsit teoricopràctic, i la segona proposa la solució d'exercicis i de problemes centrats en cada un dels blocs temàtics de formalització semàntica, a partir d'aplicacions i de projectes.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es poden reavaluar els exercicis que, en el període d'avaluació ordinària, s'hagin qualificat amb una nota entre 3,00 i 4,99. Els alumnes han de fer la prova de validació dels exercicis reavaluats. També es pot reavaluar la prova de validació si en el període d'avaluació ordinària s'ha qualificat amb una nota entre 3,00 i 4,99. Per poder-se avaluar, s'han de presentar totes les activitats indicades.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en dues parts: un treball pràctic (60 %) i un examen teoricopràctic (40 %). Per superar l'assignatura les dues parts s'han d'aprovar amb una nota mitjana igual o superior a 5. Per poder-se avaluar, s'han de presentar totes les activitats indicades.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es pot reavaluar l'examen teoricopràctic si s'ha qualificat amb una nota entre 3,00 i 4,99. La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria, si escau, durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Baeza-Yates, R.; Ribeiro-Neto, B. *Modern information retrieval*. 2nd ed. Harlow [etc.]: Addison-Wesley / Pearson, 2011. XX, 913 p. ISBN 978-032-141691-9.

Berry, M.; Browne, M. *Understanding search engines: mathematical modelling and text retrieval*. 2nd ed. Philadelphia: Society for Industrial and Applied Mathematic, cop. 2005. XVII, 117 p. (Software, environments, tools). ISBN 0-89871-581-4.

Brenner, E.H. *Beyond Boolean: new approaches to information retrieval*. Philadelphia: National Federation of Abstracting and Information Services, 1996. XV, 143 p. (NFAIS report series; 1995-3). ISBN 0-942308-48-4.

Chowdhury, Gobinda.G. *Introduction to modern information retrieval*. 3rd ed. London: Facet, 2010. XII, 508 p. ISBN 978-18560-4694-7.

Croft, B. [et al]. *Search engines: information retrieval in practice*. Atlanta: Addison Wesley, Pearson, 2010. XXV, 520 p. ISBN 978-0-1313-6489-9.

Dominich, S. *The modern algebra of information retrieval*. Berlin: Springer, 2008. XIV, 327 p. ISBN 978-3-540-77658-1.

Ellis, D. *Progress and problems in information retrieval*. London: Library Association Publishing, 1996. XX, 220 p. ISBN 1-85604-123-9.

Frants, V.I.; Shapiro, J.; Voiskunshii, V.G. *Automated information retrieval: theory and methods*. San Diego: Academic Press, 1997. XIV, 365 p. ISBN 0-12-266170-2.

Gonzalez, Rafael Andrés; Chen, Nong; Dahanayake, Ajantha, N.W. *Personalized information retrieval and access: concepts, methods and practices*. Hershey [Pa.] [etc.]: Information Science Reference, cop. 2008. XX, 348 p. ISBN 978-1-59904-510-8.

- Grossman, David A.; Frieder, Ophir. *Information retrieval: algorithms and heuristics*. New York: Springer, cop. 2004. 2nd ed. XVII, 332 p. (Kluwer international series on information retrieval). ISBN 1-4020-3004-5.
- Korfhage, Robert R. *Information storage and retrieval*. New York: Wiley Computer Pub., cop. 1997. XIII, 349 p. ISBN 0-471-14338-3.
- Lancaster, Frederick Wilfrid. *El control del vocabulario en la recuperación de la información*. 2.ª ed., corr. València, Universitat de València, 2002. 286 p. (Educació (Universitat de València). Materials; 12). ISBN 84-370-5444-3.
- Langville, Amy N.; Meyer, Carl Dean. *Google's pagerank and beyond: the science of search engine rankings*. Princeton: Princeton University Press, 2006. X, 224 p. ISBN 0-691-12202-4.
- Lesk, Michael. *Practical digital libraries: books, bytes & bucks*. San Francisco: Morgan Kaufman, cop. 1997. XXII, 297 p. (Morgan Kaufmann series in multimedia information and systems). ISBN 1-55860-459-6.
- Manning, Christopher D., Raghavan, Prabhakar; Schütze, Hinrich. *Introduction to information retrieval*. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.
- Marchionini, Gary. *Information seeking in electronic environments*. Cambridge: Cambridge University Press, 1995. 224 p. (Cambridge series on human-computer interaction; 9). ISBN 0-521-58674-7.
- Moens, Marie-Francine. *Information extraction: algorithms and prospects in a retrieval context*. Dordrecht: Springer, cop. 2006. ISBN 978-14-020-4987-3 (cart.). ISBN 1-4020-4987-0 (cart.).
- Van Rijsbergen, C.J. *The geometry of information retrieval*. Cambridge [etc.]: Cambridge University Press, 2007. XII, 150 p. ISBN 978-0-521-83805-4.
- Witten, Ian H; Moffat, Alistair; Bell, Timothy C. *Managing gigabytes: compressing and indexing documents and images*. 2nd ed. San Francisco: Morgan Kauffman, 1999. XXX, 519 p. (Morgan Kaufmann series in multimedia information and systems). ISBN 1-55860-570-3.
- Zhang, Jin. *Visualization for information retrieval*. New York: Springer, cop. 2008. XVII, 292 p. (Information retrieval series). ISBN 978-3-540-75147-2.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Recursos i Serveis de Referència

Codi de l'assignatura: 360046

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: LLUIS AGUSTI RUIZ

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	50
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat prèviament les assignatures Cerca i Ús d'Informació i Recuperació d'Informació.

Altres recomanacions

Un cop superada l'assignatura Recursos i Serveis de Referència, seria aconsellable completar els coneixements amb l'assignatura Fonts d'Informació en Contextos d'Especialitat.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Identificar, categoritzar i avaluar recursos d'informació.
- Analitzar i seleccionar diferents recursos d'informació d'acord amb necessitats d'informació concretes.
- Fer cerques d'informació per a usuaris externs o dins d'un equip de gestió de projectes.

Blocs temàtics

1. Fonaments en recursos i serveis d'informació i de referència

- 1.1. Concepte i abast dels serveis d'informació i de referència
- 1.2. Concepte i tipologia dels recursos d'informació per al treball de referència
- 1.3. Concepte, característiques i avaluació de les obres de referències i recursos d'informació

2. Identificació, caracterització i avaluació d'obres de referència i de recursos d'informació

- 2.1. Cercadors i directoris
- 2.2. Diccionaris i enciclopèdies
- 2.3. Fonts estadístiques, geogràfiques i biogràfiques
- 2.4. Bancs d'imatges

3. Identificació, caracterització i avaluació de fonts d'informació sobre publicacions unitàries

- 3.1. Identificació i control de monografies
- 3.2. Identificació i control retrospectiu de monografies
- 3.3. Localització de monografies
- 3.4. Fonts per seleccionar i adquirir monografies
- 3.5. Biblioteques digitals
- 3.6. Fonts per a la literatura grisa

4. Identificació, caracterització i avaluació de fonts d'informació sobre publicacions

periòdiques

- 4.1. Característiques, identificació i control de publicacions periòdiques
- 4.2. Localització i accés de publicacions periòdiques i articles de revistes
- 4.3. Premsa impresa i digital

5. Eines i recursos del web 2.0 per al treball de referència

- 5.1. Les xarxes socials en la bibliografia crítica i selectiva

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia de treball és teòrica i pràctica. Tret del primer bloc de l'assignatura, que és exclusivament teòric i que es basa en les explicacions del professorat, en la resta dels apartats s'exposen les característiques principals d'una selecció de recursos d'informació segons l'accés directe a la informació o el control d'aquesta informació. Es complementa el treball directe amb els recursos i la proposta de lectures relacionades.

Finalment, es proposa a l'alumnat que faci un treball de curs en què presenti un recull de recursos d'informació sobre un tema determinat amb l'objectiu de respondre a una necessitat informativa i documental d'una unitat d'informació. Aquest treball consisteix a descriure un mapa de recursos pertinents i comentats basat en supòsits pràctics hipotètics que el professorat planteja a principi de curs.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en un examen final teoricopràctic (40 % de la nota), un treball individual de curs obligatori (30 %) i tres exercicis pràctics també individuals i obligatoris (30 %), un dels quals consisteix en el lliurament d'un avançament parcial del treball de curs. Per aprovar l'assignatura és indispensable haver superat (5 sobre 10) tant el treball com l'examen.

Els tres exercicis pràctics individuals es fan, aproximadament, a l'octubre, novembre i desembre. El treball de curs obligatori s'ha d'entregar, aproximadament, una setmana abans de la data de l'examen final.

En cas que no s'entregui l'examen final i/o el treball de curs, s'obté la qualificació de no presentat.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un examen final teoricopràctic (70 % de la nota) i un treball individual de curs obligatori (30 %). Per aprovar l'assignatura és indispensable haver superat (5 sobre 10) tant el treball com l'examen.

El treball de curs obligatori s'ha d'entregar, aproximadament, una setmana abans de la data de l'examen final.

En cas que no s'entregui l'examen final i/o el treball de curs, s'obté la qualificació de no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Reavaluació (continuada i única)

Qui hagi suspès l'examen final teoricopràctic i/o el treball de curs obligatori amb una nota d'entre 4,0 i 4,9, es pot presentar novament a un examen de reavaluació que inclou tot el temari de l'assignatura i/o presentar el treball de curs obligatori millorat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Abadal, Ernest. *Acceso abierto a la ciencia*. Barcelona: UOC, 2012. 108 p. (El profesional de la información, 5). ISBN 978-84-9788-548-5.

Abadal, Ernest; Guallar, Javier. *Prensa digital y bibliotecas*. Gijón: Trea, 2010. 170 p. ISBN 978-84-9704-446-2.

Argudo Plans, Sílvia; Pons, Amadeu. *Mejorar las búsquedas de información*. Barcelona: UOC, 2012. 108 p. ISBN 978-84-9029172-6.

Bopp, Richard E.; Smith, Linda C. (eds.). *Reference and information services: an introduction*. 4th ed. Santa Barbara: Libraries Unlimited, 2011. XXIX, 743 p. ISBN 978-1-59158-374-5.

Cassell, Kay Ann; Hiremath, Uma. *Reference and information services in the 21st century: an introduction*. 2nd ed. rev. London: Facet, 2011. XVII, 461 p. ISBN 978-1-85604778-4.

Cordón García, José Antonio; [et al.]. *Las nuevas fuentes de información: información y búsqueda documental en el contexto de la web 2.0*. 2.ª ed. Madrid: Pirámide, 2012. 444 p. ISBN 978-84-368-2657-9.

Gallego Lorenzo, Josefa; Juncà Campdepadrós, Manela. *Fonts d'informació*. Barcelona: UOC, 2009. [308] p. ISBN 978-84-692-4638-2.

Merlo Vega, José Antonio. *Información y referencia en entornos digitales: desarrollo de servicios bibliotecarios de consulta*. Murcia: Ediciones de la Universidad de Murcia, 2009. 401 p. ISBN

978-84-8371-918-3.

Radford, Marie L.; Lankes, David R. (eds.) *Reference renaissance: current and future trends*. New York: Neal-Schuman Publishers, 2010. XVI, 312 p. ISBN 978-1-55570-680-7.

Saorín, Tomás. *Wikipedia de la A a la W*. Barcelona: UOC, 2012. 117 p. (El profesional de la información; 8). ISBN 978-84-9029-012-5.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Serveis per a Usuaris amb Necessitats Especials

Codi de l'assignatura: 364369

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: M. ROSA SEGUI PALOU

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	38
- Sortida de camp	6
- Taller experimental	6
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les característiques pròpies dels col·lectius d'usuaris amb necessitats especials.
- Conèixer el marc normatiu i legislatiu bàsic amb relació als usuaris amb necessitats especials, tant pel que fa a les unitats d'informació com també pel que fa a l'accés als serveis públics.
- Detectar les particularitats i necessitats específiques dels usuaris amb necessitats especials en relació amb els serveis de les unitats d'informació.
- Identificar possibles adaptacions a implementar a les unitats d'informació.
- Adquirir criteris per dissenyar, planificar i gestionar els serveis per a usuaris amb necessitats especials.
- Adquirir criteris per prioritzar les actuacions a implementar adreçades als col·lectius amb necessitats especials.

Referits a habilitats, destreses

- Ser capaços d'interactuar amb els diferents col·lectius d'usuaris amb necessitats especials.
- Tenir la capacitat de potenciar la implementació de serveis i activitats que beneficiïn simultàniament diversos col·lectius.

Blocs temàtics

1. Definició i característiques dels usuaris amb necessitats especials: aspectes comuns i aspectes diferenciadors

- 1.1. Col·lectius de gent gran
- 1.2. Persones amb discapacitats sensorials, motrius i/o cognitives
- 1.3. Minories etnicolingüístiques
- 1.4. Persones neolectores i grups en procés d'alfabetització
- 1.5. Persones recloses en institucions (hospitals, geriàtrics, presons, etc.)

2. Particularitats i necessitats específiques dels usuaris amb necessitats especials pel que fa als serveis bibliotecaris

3. Aspectes a tenir en compte en oferir els serveis

- 3.1. Espais i accessibilitat
- 3.2. Equipament: tecnologies, mobiliari
- 3.3. Personal: formació, voluntariat
- 3.4. Fons: temàtica, suport, tipologia, localització dins la biblioteca
- 3.5. Serveis transversals i serveis adreçats a usuaris específics
- 3.6. Cooperació amb altres institucions
- 3.7. Difusió
- 3.8. Projectes d'abast autonòmic, estatal i europeu

4. Marc normatiu

- 4.1. Legislació
- 4.2. Directrius

Metodologia i activitats formatives

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals i estratègies d'intervenció pràctica que comporten exercicis fets a l'aula (individuals o en grup), resolució de problemes, estudi de casos i el desenvolupament d'un taller. Si escau, s'organitzen conferències de professionals. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles d'interès i amb l'elaboració de treballs tutorats pel professorat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en tres parts: un treball de curs individual o en parelles (50 %), dos exercicis obligatoris individuals (20 %) i un examen teoricopràctic (30 %).

Treball de curs (50 %)

- Consisteix en el lliurament de dues parts (primer lliurament: quarta setmana de novembre; segon lliurament: segons el calendari d'exàmens) i en una prova de validació individual (segons el calendari d'exàmens).
- Cadascuna de les parts del treball té un valor d'un 20 % i la prova de validació d'un 10 %.
- Les parts del treball o la prova de validació no fetes es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si no es lliura cap de les parts del treball.

Exercicis obligatoris (30 %)

- Consisteixen en dos exercicis individuals (primer exercici: quarta setmana d'octubre; segon exercici: segona setmana de desembre).
- Cada exercici té un valor d'un 15 %.
- Els exercicis no presentats es qualifiquen amb un 0.

Examen teoricopràctic (20 %)

Consisteix en una prova escrita sobre la totalitat del programa (segons el calendari d'exàmens).

Procediment i criteris de la reavaluació

Únicament es pot reavaluar l'examen teoricopràctic que, en el període d'avaluació ordinària, s'hagi qualificat amb una nota entre 3,5 i 4,99.

Per poder-se avaluar, s'han de presentar totes les mostres indicades. Per superar l'assignatura cal aprovar el treball de curs i l'examen teoricopràctic.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un treball de curs (50 %) i en un examen teoricopràctic (50 %).

Treball de curs (50 %)

- Consisteix en el lliurament d'un treball de curs (segons el calendari d'exàmens) i una prova de validació (segons el calendari d'exàmens). El treball es pot fer de manera individual o en grups de 2-3 persones; la prova de validació sempre és individual.
- El treball de curs té un valor d'un 40 %; la prova de validació, d'un 10 %.

- Si no es fa el treball de curs o la prova de validació, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Examen teoricopràctic (50 %)

- Consisteix en una prova escrita (segons el calendari d'exàmens).
- La nota de la prova escrita ha de ser igual o superior a 5. En cas contrari, l'assignatura se suspèn amb una qualificació final equivalent a l'obtinguda a la prova escrita.
- Si no es fa l'examen, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Per poder-se avaluar, s'han de presentar totes les mostres indicades. Per superar l'assignatura cal aprovar el treball de curs i l'examen teoricopràctic.

Procediment i criteris de la reavaluació

Únicament es pot reavaluar l'examen teoricopràctic que, en el període d'avaluació ordinària, s'hagi qualificat amb una nota entre 3,5 i 4,99.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Deines-Jones, Courtney (ed.). *Improving library services to people with disabilities*. Oxford: Chandos, cop. 2007. XVIII, 175 p. (Chandos information professional series). ISBN 978-18-433-4286-1.

Guidelines for libraries serving hospital patients and the elderly and disabled in long-term care facilities. The Hague: IFLA Headquarters, cop. 2000. VIII, 47 p. (IFLA professional reports; 61). ISBN 90-70916-73-8.

IFLA. Section of Libraries for the Blind. *Guidelines for library service to braille users*. [S.l.]: IFLA. Section of Libraries for the Blind, 1998. [6] p.

Larsen, Jens Ingemann. *Multiculturalidad en la biblioteca: cómo pueden servir las bibliotecas públicas a las poblaciones multiculturales*. Barcelona: Fundación Bertelsmann, 2004. 107 p. (Biblioteca y gestión; 13). ISBN 84-932155-8-9.

Lehmann, Vibeke. *Guidelines for library services to prisoners*. 3rd ed. The Hague: IFLA Headquarters, cop. 2005. 24 p. (IFLA professional reports; 92). ISBN 90-77897-07-0.

Michael Day, John (ed.). *Guidelines for library services to deaf people*. 2nd ed. The Hague: IFLA Headquarters, cop. 2000. 25 p. (IFLA professional reports; 62). ISBN 90-70916-74-6.

Piñeros de Guzmán, Isabel. *El acceso a la información de las personas con discapacidad visual : modelo de servicio para bibliotecas públicas*. Buenos Aires: Alfagrama, 2008. 206 p. (Biblioteca Alfagrama).

ISBN: 978-987-1305-39-1.

Tronbacke, Bror Ingemar. *Directrius per a material de lectura fàcil*. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalaunya, 1999. 46 p. (Eines per a la biblioteca; 1). ISBN 84-86972-10-8.

Valls, Josep M. *Moure's per l'espai públic. L'accessibilitat en primera persona*. Barcelona: Diputació de Barcelona. Xarxa de Municipis: Àrea d'Infraestructures, Urbanisme i Habitatge, 2005. 167 p. (Espai Públic Urbà; 9). ISBN 84-98030-64-1.

Article

Sulé Duesa, Andreu; Comalat, Maite. "Biblioteques de presó i biblioteques públiques [en línia]: experiències exitoses d'una col·laboració ineludible". *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, núm. 21 (desembre de 2008) . <<http://www.ub.edu/bid/21/sule.htm>>. [Consulta: 27 juny 2013].

Text electrònic

Centro Estatal de Autonomía Personal y Ayudas Técnicas (CEAPAT) (coord.), [et al.]. *Bibliotecas accesibles para todos* [en línia]: *pautas para acercar las bibliotecas a las personas con discapacidad*. Madrid: Instituto de Mayores y Servicios Sociales (IMSERSO), 2008. 113 p. <http://www.mcu.es/bibliotecas/docs/bibliotecas_accesibles_para_todos.pdf>. [Consulta: 27 juny 2013].

Directrius per a l'accessibilitat del contingut de pàgines Web (WCAG) [en línia]. Versió 2.0. Recomanació del W3C d'11 de desembre de 2008. Organització que ha liderat la traducció: Facultat de Biblioteconomia i Documentació. Universitat de Barcelona, sota la coordinació de Mireia Ribera i Mercè Porràs i amb col·laboració de Bruno Splendiani [et al.]. Traducció catalana autoritzada, 23 de març de 2011. <<http://www.w3.org/Translations/WCAG20-ca/>>. [Consulta: 27 juny 2013].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Sistemes de Gestió Automatitzada I

Codi de l'assignatura: 360059

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: ERNEST ABADAL FALGUERAS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	22,5
- Tutorització per grups	5
- Pràctiques d'ordinadors	22,5
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Disseny de Sistemes de Recuperació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Comprendre els conceptes i els processos relacionats amb els sistemes de gestió automatitzada.
- Identificar els requisits principals de la gestió automatitzada d'un servei d'informació.
- Distingir les funcionalitats dels diferents sistemes de gestió automatitzada (SIGB, SGDA, CMS, gestors de repositoris digitals) i conèixer els programes principals que hi ha al mercat.

Referits a actituds, valors i normes

- Intervenir en la formulació dels requisits per seleccionar i adquirir un sistema de gestió automatitzada.

Blocs temàtics

1. Introducció: aspectes generals

- 1.1. Tipologia i característiques dels sistemes de gestió automatitzada en informació i documentació
- 1.2. Fases de la informatització d'un sistema d'informació: anàlisi, disseny, selecció, implantació i revisió
- 1.3. Principis per seleccionar i avaluar sistemes automatitzats

2. Sistemes de gestió de continguts (CMS)

- 2.1. Tipologia, estructura i característiques bàsiques
- 2.2. Anàlisi del mercat
- 2.3. Creació de portals web per a unitats d'informació
- 2.4. Perspectives

3. Sistemes d'automatització de biblioteques (SIGB)

- 3.1. Els SIGB i la biblioteca automatitzada
- 3.2. Estructura i característiques bàsiques. Automatització de processos (selecció i adquisició, catalogació, circulació, difusió, etc.)
- 3.3. Gestió de la biblioteca digital
- 3.4. Anàlisi del mercat

3.5. Situació a Catalunya i a Espanya

3.6. Perspectives

4. Sistemes de gestió documental i d'arxiu

4.1. Estructura i característiques bàsiques. Automatització de processos (descripció, transferències, eliminació, consulta, gestió del dipòsit, etc.)

4.2. Anàlisi del mercat

4.3. Gestió de documents digitals

4.4. Situació a Catalunya i a Espanya

4.5. Perspectives

5. Sistemes de gestió de repositoris i altres col·leccions digitals

5.1. Relació entre col·lecció digital i repositori

5.2. Estructura i característiques bàsiques

5.3. Anàlisi del mercat

5.4. Situació a Catalunya i a Espanya

5.5. Perspectives

6. Sistemes d'indexació (motors de cerca)

6.1. Estructura i característiques bàsiques

6.2. Anàlisi del mercat

6.3. Aplicacions en informació i documentació

6.4. Perspectives

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les pràctiques a l'aula d'informàtica són un dels elements essencials de l'assignatura i consisteixen en la utilització, a nivell d'usuari avançat, de quatre programes informàtics, un per a cada una de les tipologies de programes analitzats. A banda, es duen a terme una sèrie de xerrades professionals de distribuïdors de programari, per ampliar el ventall de programes, aprofundir en l'ús i donar una sèrie d'eines per afrontar amb èxit un procés de selecció de programari.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta seció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix a fer treballs pràctics sobre quatre tipus de programes informàtics (40 %), diversos comentaris de text i un estudi de cas (10 %) i un examen final (50 %). És necessari aprovar la part pràctica i l'examen per superar l'assignatura.

Pràctiques amb programes informàtics (40 %)

- Consisteix en pràctiques amb els programes Drupal (octubre, 15 %), DSpace (novembre, 5 %), Koha (novembre, 10 %) i ICA/aTOM (desembre, 10 %) i el lliurament d'una memòria per a cada un. Les pràctiques es duen a terme individualment.
- No es poden reavaluar.
- Les pràctiques no fetes es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si es lliuren menys de 2 pràctiques.

Comentaris de text i estudi de cas (10 %)

- Els comentaris de text es duen a terme durant tot el semestre. Alguns s'han de lliurar per escrit i formen part de l'avaluació.
- L'estudi de cas consisteix en una anàlisi sobre l'adquisició del sistema de biblioteques del CBUC a partir dels documents reals que es van utilitzar. Es tracta d'un treball en grup que es du a terme durant el mes de desembre.
- No es poden reavaluar.

Examen teoricopràctic (50 %)

- Consisteix en una prova escrita individual durant el període d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada.
- Es pot reavaluar.
- Si no es fa l'examen, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un examen final (70 %) i en una memòria de les pràctiques amb els quatre tipus de programes informàtics analitzats (30 %). És necessari aprovar les dues parts (examen i memòria de pràctiques) per superar l'assignatura.

Pràctiques amb programes informàtics (30 %)

- Consisteix en pràctiques amb els programes Drupal (15 %), DSpace (5 %), Koha (5 %) i ICA/aTOM (5 %) i el lliurament d'una memòria per a cada un. Les pràctiques es duen a terme individualment.
- No es poden reavaluar.
- Les pràctiques no fetes es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si es lliuren menys de 2 pràctiques.

Examen teoricopràctic (70 %)

- Consisteix en una prova escrita individual durant el període d'avaluació única i tancament de

l'avaluació continuada.

- Es pot reavaluar.
- Si no es fa l'examen, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Abadal, Ernest; Codina, Lluís. *Bases de datos documentales: características, funciones y método*. Madrid: Síntesis, D.L. 2005. 220 p. (Ciencias de la información (Síntesis). Biblioteconomía y Documentación; 25). ISBN 84-9756-263-1.

Bolan, Kimberly; Cullin, Robert. *Technology made simple: an improvement guide for small and medium libraries*. Chicago: American Library Association, 2007. IX, 213 p. ISBN 978-0-8389-0920-1.

Cohn, John M.; Kelsey, Ann L.; Fiels, Keith Michael. *Planning for integrated systems and technologies: a how-to-do-it manual for librarians*. 2nd ed., rev. London: Facet, 2002. XXI, 201 p. ISBN 1-85604-431-9.

Consell Internacional d'Arxius. Comité sur les technologies de l'information. *Planification des technologies de l'information dans les archives: deuxième édition*. 2e. éd. Paris: International Council on Archives, 2000. 20 p.

Kochtanek, Thomas R; Matthews, Joseph R. *Library information systems: from library automation to distributed information access solutions*. Westport: Libraries Unlimited, 2002. 287 p. (Library and information science text series). ISBN 1-56308-966-1.

Maisonneuve, Marc; Touitou, Céline. *Logiciels portails pour bibliothèques et centres de documentation: l'offre d'outils de recherche fédérée et de gestion de contenu*. Paris: ADBS, cop. 2007. 215 p. (Sciences et techniques de l'information). ISBN 978-2-84365-091-8.

Matthews, Joseph R. *Technology planning: preparing and updating a library technology plan*. Westport, Conn: Libraries Unlimited, cop. 2004. XVI, 141 p. ISBN 1-59158-190-7.

White, Martin S. *The content management handbook*. London: Facet, 2005. XIX, 149 p. ISBN 1-85604-533-1.

Article

Breeding, Marshall. "Automation marketplace 2013: the rush to innovate". *Library Journal*, 2013, April, 1. Disponible a: <<http://www.thedigitalshift.com/2013/04/ils/automation-marketplace-2013-the-rush-to-innovate>>. [Consulta: 29 agost 2013].

Text electrònic

Tramullas, Jesús (coord). *Drupal para bibliotecas y archivos* [en línia]. Zaragoza: Fundación Zaragoza Ciudad del Conocimiento, 2010. <<http://hdl.handle.net/10760/14400>>. [Consulta: 29 agost 2013].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Sistemes de Gestió Automatitzada II

Codi de l'assignatura: 360060

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MIREIA ISABEL RIBERA TURRO

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	18
- Pràctiques de problemes	4
- Pràctiques d'ordinadors	24
- Sortida de camp	2
- Seminari	2
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Sistemes de Gestió Automatitzada I, i Disseny de Sistemes de Recuperació.

Competències que es desenvolupen

Específiques de la titulació

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a habilitats, destreses

- Intervenir en la implementació, el desenvolupament, l'explotació i l'avaluació d'un sistema de gestió automatitzada.
- Establir els criteris de configuració de sistemes de gestió automatitzada.
- Elaborar interfícies de consulta web.

Blocs temàtics

1. El web com a canal preferent d'interacció

- 1.1. El web dins l'estratègia de comunicació corporativa. El web com a eina de treball intern. El web com a porta d'entrada als serveis
- 1.2. Fonaments tecnològics d'una aplicació web
- 1.3. Interfície
- 1.4. Manteniment i seguiment de l'ús

2. Configuració dels sistemes automatitzats

- 2.1. Inclusió de mòduls i desenvolupaments propis
- 2.2. Passarel·les a sistemes propietaris i a aplicacions web 2.0

3. Parametrització dels sistemes automatitzats

3.1. Gestió d'usuaris: rols i permisos

3.2. Fluxos de treball

4. Importació i exportació de dades

4.1. Tipus de dades i estandardització (metadades, continguts, notícies)

4.2. Migracions o actualitzacions

4.3. Dades consorciades o compartides

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La primera part de l'assignatura és la que té una orientació més teòrica i que presenta els fonaments per a la resta de contingut. En les tres darreres parts de l'assignatura (configuració, parametrització i importació o exportació de dades), el pes es reparteix principalment entre les sessions teòriques i les sessions pràctiques. Es preveu programar una xerrada d'un professional i una visita a un centre especialitzat per mostrar casos d'aplicació real de la temàtica estudiada a classe.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en:

- Dues lectures individuals (10 %), corresponents una als temes 1 i 2 per la quarta setmana de febrer i l'altra als temes 3 i 4 per la quarta setmana de maig. Representen cadascuna un 5 % de la nota final o 0, en cas de no presentar-les. Es poden reavaluar si la nota és igual o superior a 2,5.
- 5 pràctiques grupals (50 %): les dues primeres, corresponents al tema 1, s'han de lliurar cap a la segona i quarta setmanes de març respectivament; la tercera, corresponent al tema 2, cap a la segona setmana d'abril; la quarta, corresponent al tema 3, cap a la quarta setmana d'abril, i la cinquena, corresponent al tema 4, cap a la segona setmana de maig. Cada pràctica compta un 10 % de la nota final o 0 en cas de no presentar-la, i dues es poden reavaluar sempre que la nota obtinguda hagi estat igual o superior a 2,5.

- Participació als debats de l'assignatura durant tot el curs (10 %).
- Examen individual teoricopràctic de tot el temari el mes de juny o juliol (segons el calendari d'exàmens), que compta un 30 % de la nota final o 0 en cas de no presentar-s'hi i que es pot reavaluar si la nota és igual o superior a 3,5.

Informació adicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb una única entrega de totes les pràctiques i un únic examen seguint les pautes de les activitats de l'avaluació continuada. Per presentar-s'hi cal haver obtingut la nota requerida (2,5 o 3,5 segons s'indica a la taula) i haver-se presentat a 4 pràctiques, una lectura i a l'examen.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un únic examen individual de caràcter teoricopràctic que s'ha de dur a terme el juny o juliol (segons el calendari d'exàmens) que es pot reavaluar si la nota és igual o superior a 3,5, i que en cas de no presentar-se compta com a 0.

Informació adicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb un únic examen. Per presentar-s'hi cal haver obtingut un 3,5 o més a l'examen d'avaluació única.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Celaya, Javier. *La empresa en la web 2.0: el impacto de las redes sociales y las nuevas formas de comunicación online en la estrategia empresarial*. [Nueva ed. amp. y act.]. Barcelona: Gestión 2000, 2011. 317 p. ISBN 978-84-9875-173-4.

Collins, Maria D.D.; Carr, Patrick L. (eds.). *Managing the transition from print to electronic journals and resources: a guide for library and information professionals*. New York: Routledge, 2008. XXVII, 356 p. (Routledge studies in library and information science; 3). ISBN 978-0-7890-3336-9.

Conesa Fernández, David [et al.]. *Comunicació i imatge corporativa*. 2a ed. Barcelona: UOC Universitat Oberta de Catalunya, 2009. 207 p. ISBN 978-84-69247-07-5.

George, Carole A. *User-centered library websites: usability evaluation methods*. Oxford: Chandos, 2008. XII, 231 p. (Chandos information professional series). ISBN 978-1-84334-359-2.

Morville, Peter; Rosenfeld, Louis. *Arquitectura de la informació per al World Wide Web*. Barcelona: UOC, 2010. 478 p.

Nielsen, Jakob. *Usabilidad, diseño de sitios web*. Madrid [etc.]: Prentice Hall, cop. 2000. XII, 416 p. ISBN 84-205-3008-5.

Serra Serra, Jordi. *Los documentos electrónicos: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, D.L. 2008. 187 p. (Archivos siglo XXI; 11). ISBN 978-84-9704-395-3.

Witten, Ian H.; Bainbridge, David; Nichols, David M. *How to build a digital library*. 2nd ed. Amsterdam: Morgan Kaufmann/Elsevier, 2010. XXIII, 629 p. ISBN 978-0-12-374857-7.

Article

Rodríguez-Burrel; Jorge. "Google Analytics [en línia]: bueno, bonito y gratis". *El profesional de la información*, vol. 18, n.º 1 (2009), p. 67-71. DOI: 10.3145/epi.2009.ene.09.
<<http://www.elprofesionaldelainformacion.com/contenidos/2009/enero/16.pdf> [Consulta: 8 gener 2014].

Travieso Rodríguez, Crispulo; Alonso Arévalo, Julio; Vivancos Secilla, José María. "Usabilidad de los catálogos en bibliotecas universitarias: propuesta metodológica de evaluación". *Acidem*, vol. 16, n.º 2 (2007), 21 p. <<http://scielo.sld.cu/pdf/aci/v16n2/aci04807.pdf>>. [Consulta: 8 gener 2014].

Pàgina web

Iturgaitz Rodríguez, Ana. "Nuevos estándares en documentación y bibliotecas" [en línia]. Absysnet.com. <<http://idbaratz.com/tema/tema37.html>>. [Consulta: 8 gener 2014].

JISC Infonet. *Infokit digital repositories* [en línia]. Northumbria University, 2012.
<<http://www.jiscinfonet.ac.uk/infokits/repositories>>. [Consulta: 8 gener 2014].

Leiva-Aguilera, Javier. "Redes sociales [en línia]: situación y tendencias en relación a la información y la documentación", 2009. <<http://hdl.handle.net/10760/14429>>. [Consulta: 8 gener 2014].

Lewis, Stuart; Yates, Chris. "The DSpace course - An introduction to users and groups" [en línia]. Prifysgol Aberystwyth University. <<http://cadair.aber.ac.uk/dspace/handle/2160/619>>. [Consulta: 8 gener 2014].

OAI for beginners [en línia]: *the open archives forum online tutorial*. Open archives forum.
<<http://www.oaforum.org/tutorial>>. [Consulta: 8 gener 2014].

Text electrònic

Manuels dels sistemes automatitzats amb que es treballa.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Suport i Formació d'Usuaris

Codi de l'assignatura: 360047

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MARTA SOMOZA FERNANDEZ

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	25
- Pràctiques d'ordinadors	25
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Anàlisi de Necessitats d'Informació, d'una banda, i Recursos i Serveis de Referència, de l'altra.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Entendre el suport a l'usuari com un element clau de l'atenció a l'usuari en el context de la societat de la informació.
- Comprendre la necessitat d'oferir informació als usuaris a través d'accions, activitats i materials diversos que responguin a les seves necessitats.
- Comprendre la importància de l'autoaprenentatge i la formació en l'ús de la informació com a habilitats imprescindibles per als usuaris.
- Dissenyar i elaborar materials i activitats de suport adequats a les necessitats de diferents usuaris i col·lectius.
- Conèixer el conjunt d'aspectes bàsics que cal tenir en compte en l'avaluació dels serveis de suport i formació d'usuaris.
- Actuar d'acord amb els principis ètics de la professió pel que fa al suport i la formació d'usuaris, fent una incidència especial en el respecte a la persona i el dret a la intimitat i a la confidencialitat de les dades.

Blocs temàtics

1. El suport i la formació d'usuaris als sistemes i a les unitats d'informació

- 1.1. Conceptes bàsics relacionats amb l'atenció, l'orientació, el suport i la formació d'usuaris
- 1.2. El servei d'informació i el servei de referència
- 1.3. La formació d'usuaris i la societat de la informació. Autoformació i aprenentatge al llarg de la vida. El concepte d'*alfabetització informacional* (ALFIN o competències en informació)
- 1.4. El contacte de l'usuari amb el sistema d'informació: acollida i detecció de necessitats. L'entrevista de referència

2. Disseny del servei de suport i formació d'usuaris

- 2.1. Context i destinataris
- 2.2. Tipus i nivells de suport i formació

2.3. Personal: perfil i competències

2.4. Altres condicionants: espais i equipaments, calendari, etc.

3. Instruments de suport i formació

3.1. Accions i activitats de suport

3.2. Materials de suport

4. Avaluació del suport i de la formació d'usuaris

4.1. Objectius de l'avaluació

4.2. Aspectes a avaluar

4.3. Comunicació de resultats

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia de l'assignatura es basa en exposicions teòriques, estudis de casos i resolució i comentari d'exercicis diversos. Aquestes activitats es complementen amb l'experimentació amb programari de suport a l'usuari, xerrades de diversos professionals, pràctiques a l'aula d'ordinadors.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació consisteix en un exercici, per parelles, de simulació d'un servei de suport personalitzat (20 %), que es fa la segona setmana de març; un exercici, individual, d'anàlisi dels components d'un servei de suport i la presentació d'una proposta de millora (20 %), que s'ha de lliurar la primera setmana d'abril; un exercici individual que comprèn el disseny d'una activitat de formació en un context determinat (20 %), que s'ha de lliurar la primera setmana de maig, i de manera individual l'elaboració de dos materials de suport i formació (40 %), que s'han de lliurar l'última setmana de maig.

Per optar a la reavaluació s'han d'aprovar dues de les tres proves (proposta de millora, activitat de formació i materials) i presentar la que s'hagi suspès. No hi ha reavaluació en el cas de suspendre l'entrevista de referència i puntua 0 d'aquesta part.

Si els alumnes no lliuren algunes de les parts consten com a no presentats excepte en l'entrevista de referència, que es puntua amb un 0.

Avaluació única

Qui opti per l'avaluació única ha de presentar de manera individual els exercicis següents: un informe d'anàlisi dels components d'un servei de suport amb una proposta de millora (20 %); disseny d'una activitat de formació en un context determinat (20 %); elaboració d'un material de suport i formació (30 %), i un examen (30 %), que es fa al juny. La data de lliurament dels tres exercicis descrits és la del dia de l'examen.

Per optar a la reavaluació s'han d'aprovar dues de les tres proves (proposta de millora, activitat de formació i material) i presentar la que s'hagi suspès. L'examen no està subjecte a cap mena de recuperació.

Si no es lliuren els exercicis, s'obté un no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Gómez Hernández, José A. (coord.). *Estrategias y modelos para enseñar a usar la información: guía para docentes, bibliotecarios y archiveros*. Murcia: KR, 2000. 290 p. (Educación (KR); 3). ISBN 84-88551-63-0.

Hecquard, Françoise; Miribel, Marielle de. *Devenir bibliothécaire-formateur: organiser, animer, évaluer*. Paris: Cercle de la Librairie, 2003. 380 p. ISBN 2-7654-0873-4.

Hirko, Buff; Ross, Mary Bucher. *Virtual reference training: the complete guide to providing anytime, anywhere answers*. Chicago: American Library Association, 2004. 160 p. ISBN 0-8389-0876-4.

Poyner, Ann. *Enabling end-users: information skills training*. Oxford [etc.]: Chandos, 2005. XI, 147 p. (Chandos information professional series). ISBN 1-84334-108-5.

Rodríguez Briz, Fernanda. *Los servicios de referencia virtual: surgimiento, desarrollo y perspectivas a futuro*. Buenos Aires: Alfagrama, 2005. 156 p. ISBN 987-22074-2-9.

Webb, Jo; Powis, Chris. *Teaching information skills: theory and practice*. London: Facet, 2004. 223 p. ISBN 1-85604-513-7.

Revista

BBF: bulletin des bibliothèques de France, t. 50, no. 6 (2005), p. 4-94. Disponible a: <<http://bbf.enssib.fr/sommaire/2005/6>>. [Consulta: 8 gener 2014]. ISSN 1292-8399.

Article

Merlo Vega, José Antonio. "Servicios públicos de referencia en línea" [en línia]. *BiD: textos universitaris de Biblioteconomia i Documentació*, núm. 14 (juny 2005). Disponible a: <http://www2.ub.edu/bid/consulta_articulos.php?fichero=14merlo2.htm>. [Consulta: 8 gener 2014].

Shachaf, Pnina; Horowitz, Sarah M. "Virtual reference service evaluation [en línia]: adherence to RUSA behavioral guidelines and IFLA digital reference guidelines". *Library & information science research*, vol. 30, no. 2 (2008), p. 122-137. Disponible a: <http://www.sciencedirect.com/science/journal/07408188/30/2>>. [Consulta: 8 gener 2014].

Text electrònic

IFLA. *Directrius de l'IFLA sobre els serveis d'informació digital* [en línia]. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2011. 22 p. Disponible a: <http://www.cobdc.org/publica/directrius/info_digital.pdf>. [Consulta: 8 gener 2014].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Tècniques de Comunicació
Codi de l'assignatura: 360034
Curs acadèmic: 2013-2014
Coordinació: ANNA MARIA RUBIO RODON
Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació
Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	30
- Pràctiques orals comunicatives	15
- Seminari	5
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les tipologies textuais més habituals en la comunicació acadèmica i professional.
- Adquirir habilitats de comunicació oral en diversos àmbits.

- Adquirir habilitats de comunicació escrita en diversos contextos.

- Adquirir habilitats de síntesi.

Blocs temàtics

1. Les situacions comunicatives

- 1.1. Elements que intervenen en la comunicació
- 1.2. Què és la *comunicació*?
- 1.3. De què parlem quan parlem de comunicació?

2. La planificació d'un text oral o escrit

- 2.1. Anàlisi de la situació: context i adequació
- 2.2. Característiques generals del text
- 2.3. Els registres lingüístics (l'adequació)
- 2.4. La planificació o l'organització de les idees (la coherència)
- 2.5. La referència i la connexió (la cohesió)
- 2.6. Recursos per elaborar textos

3. El text i la comunicació escrita: producció i pràctica

- 3.1. El paràgraf, la frase, la paraula i la puntuació
- 3.2. Aspectes gràfics i formals
- 3.3. Els textos acadèmics: tipologies i característiques
- 3.4. Els treballs escrits en l'àmbit laboral: tipologies i característiques dels treballs escrits en l'àmbit laboral
- 3.5. El text escrit com a suport de l'expressió oral: les presentacions amb diapositives

4. El text i la comunicació oral: producció i pràctica

- 4.1. Introducció
- 4.2. La comunicació verbal
- 4.3. La comunicació efectiva i afectiva
- 4.4. La comunicació no verbal
- 4.5. La producció oral

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'assignatura combina la informació teòrica que proporciona el professorat amb el treball a l'aula i el treball en grups reduïts. Per treballar el text escrit, es practica la resolució d'exercicis. Per produir un text oral, a part de les exposicions individuals, es potencia la capacitat d'argumentar.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en quatre pràctiques obligatòries:

- Pràctica 1. Exercici d'estructuració de continguts. 15 % de la nota final. Període de lliurament aproximat: octubre.
- Pràctica 2. Exercici de producció de diverses tipologies de textos. 30 % de la nota final. Període de lliurament aproximat: novembre.
- Pràctica 3. Exercici de planificació i producció d'una exposició oral amb el suport visual corresponent. 20 % de la nota final. Període de lliurament i de portar-lo a terme aproximat: desembre.
- Pràctica 4. Exposició oral. 35 % de la nota final. Període de portar-la a terme aproximat: gener. Si la mitjana ponderada de les quatre pràctiques és inferior a 5, però superior a 4, es pot optar a la reavaluació, que consisteix en una prova teoricopràctica.

Per superar l'assignatura, cal obtenir una nota final igual o superior a 5 i cal haver fet les quatre pràctiques avaluades. No fer alguna d'aquestes pràctiques implica obtenir un no presentat com a qualificació de l'assignatura i no dóna dret a presentar-se a la reavaluació.

Al llarg del curs es duen a terme pràctiques orals i escrites individuals o en grup que no són objecte d'avaluació acreditativa.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en quatre activitats individuals i obligatòries:

- Pràctica 1. Exercici escrit. 15 % de la nota final.
- Pràctica 2. Exercici de planificació d'una exposició oral amb el suport visual corresponent. 25 % de la nota final.
- Prova escrita teoricopràctica. 25 % de la nota final. La prova escrita així com el lliurament de les activitats pràctiques 1 i 2 es fa el dia assignat a les proves d'avaluació única del calendari de la

Facultat.

- Pràctica 3. Exposició oral. 35 % de la nota final. Té lloc el mateix dia que l'exercici oral d'avaluació continuada.

Només es pot reavaluar la prova escrita i sempre en el cas que s'hi hagi obtingut una qualificació inferior a 5, però superior a 4, i que l'exposició oral (pràctica 3) estigui aprovada com a mínim amb un 5.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Artigas, Rosa (coord.). *Habilitats comunicatives. Una reflexió sobre els usos lingüístics*. Vic: Eumo, 1999. 363 p. ISBN 84-7602-332-4.

Aymerich, C; Aymerich, M. *L'expressió de la informació: oral, escrita i no verbal*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1996. 280 p. ISBN 84-393-3882-1.

Bell, Judith. *Cómo hacer tu primer trabajo de investigación: guía para investigadores en educación y ciencias sociales*. Barcelona: Gedisa, 2002. 250 p. ISBN. 84-7432-931-0.

Blatxer, Loraine; Hugues, Christina; Tight, Malcolm. *Cómo se hace una investigación*. Barcelona: Gedisa, 2000. 351 p. ISBN 84-7432-726-1.

Cassany, Daniel. *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 2002. 205 p. ISBN 84-7596-913-5.

Chevalier, B. *Lectura y toma de notas*. Barcelona: Edunsa, 1997. 128 p. ISBN 84-7747-166-5.

Cremer, Phyllis; Lea, Mary R. *Escribir en la universidad*. Barcelona: Gedisa, 2000. 190 p. ISBN 84-7432-698-2

Guix, Xavier. *Ni m'explico, ni m'entens: els laberints de la comunicació*. 2a. ed. Barcelona: Granica, 2007. 173 p. ISBN 978-84-7577-947-8.

Morera Escarré, Montserrat; Solsona Sancho, Ramon. *Tècniques d'expressió oral i escrita*. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 1997. ISBN 84-8318-966-6.

Pinto, María. *Aprendiendo a resumir: prontuario y resolución de casos*. Gijón: Trea, 2005. 231 p. ISBN 84-9704-196-8.

Pujol, Josep M.; Solà, Joan. *Ortotipografia: manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. 3a ed. rev. Barcelona: Columna, 2000. 430 p. ISBN 84-7809-632-9.

Rubio, Joana; Puigpelat, Francesc. *Com parlar bé en públic*. Barcelona: Mina, 2007. 228 p. ISBN 978-84-96499-57-7.

Serafini, M. Teresa. *Cómo se escribe*. Barcelona: Paidós, 1994. 367 p. ISBN 84-7509-998-X.

Serrano, Sebastià. *El regal de la comunicació*. 31a ed. Badalona: Ara Llibres, 2005. 126 p. ISBN 84-932886-4-0.

Vilà, M. (coord.). *Didàctica de la llengua oral formal: continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques*. Barcelona: Graó, 2002. 197 p. ISBN 84-7827-281-X.

Article

Costa, Elisabet. "El paràgraf". *Articles de didàctica de la llengua i la literatura*, núm. 4 (1995), p. 94-103.

Pàgina web

Argumenta [en línia]: *recursos per millorar les competències comunicatives en l'àmbit acadèmic i professional*. Disponible a: <http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/>. [Consulta: 29 agost 2013].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

Universitat de Barcelona

Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Teoria de les Organitzacions

Codi de l'assignatura: 360037

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: XAVIER MARIA TRIADO IVERN

Departament: Dept. Economia i Organització d'Empreses

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	24
- Tutorització per grups	2
- Pràctiques de problemes	10
- Pràctiques d'ordinadors	6
- Seminari	8
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Entendre els conceptes bàsics relatius al context econòmic i organitzatiu de les empreses i organitzacions públiques i privades.
- Distingir les formes jurídiques de les organitzacions, tant públiques com privades.
- Identificar les funcions directives bàsiques.
- Comprendre el valor estratègic de la informació en la presa de decisions a les organitzacions i la seva vinculació amb l'estructura organitzativa.
- Establir el cost total i marginal d'un producte o servei.

Blocs temàtics

1. Concepte i definició d'empresa i d'organització

1.1. Concepte i definició d'empresa i d'organització

1.2. Teoria general de sistemes. L'organització com a sistema

1.3. Síntesi evolutiva de les principals escoles d'administració i organització

1.4. L'entorn empresarial i la seva anàlisi

2. Estructures de les organitzacions públiques i privades

2.1. Funcions bàsiques directives i formes jurídiques

2.2. L'estructura orgànica de l'empresa: àmbit de supervisió i nivells d'estructura

2.3. Autoritat i poder

2.4. Models de departamentalització. Les noves tendències

3. Anàlisi econòmica de l'organització

3.1. Conceptes bàsics d'economia: diferents costos

3.2. Costos fixos i variables. El punt d'equilibri

3.3. Els pressupostos

4. Cooperació i motivació en l'organització

4.1. Estructura del grup i processos interns. El treball en grup i en equip

4.2. Motivació i reconeixement del treball

4.3. Direcció per objectius i sistemes d'incentivació

5. Comunicació i circuits de comunicació en l'organització

5.1. Comunicació en l'organització

5.2. Tipus de comunicació

5.3. conflicte, negociació i comportament entre grups d'una organització

Metodologia i activitats formatives

La metodologia de treball es fonamenta en les explicacions teòriques, juntament amb l'anàlisi pràctica (exercicis, casos, comentaris d'articles, etc.), de cadascun dels temes, amb l'objectiu d'implicar activament l'alumnat en el procés d'aprenentatge.

Les activitats que es proposen són les següents:

- Treball en equip, tant en l'àmbit de la classe presencial com en l'àmbit del treball dirigit, per entendre la matèria i discutir les possibles solucions que es poden aplicar en els casos i problemes que es treballen en l'assignatura.
- Cerca d'informació i resolució de casos. Aquestes activitats estan estretament vinculades amb el treball en equip.
- Treball individual de cada estudiant, per fomentar l'anàlisi i l'esperit crític. Els estudiants han de llegir articles breus (algun en anglès) i respondre preguntes en forma d'assaig breu.

Al final de cada cas es debaten les diverses alternatives que proposa cada equip de treball per reflexionar sobre l'adequació, la viabilitat i l'oportunitat. Aquesta retroacció enriqueix tots els grups i permet que el professorat aclareixi conceptes, orienti els estudiants i avaluï les competències que desenvolupen grupalment.

Aquesta assignatura té programades activitats de resolució de problemes i exercicis per fer més aplicables i entenedors els conceptes que s'imparteixen en les classes magistrals.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consta del lliurament de cinc entregues (tres d'individuals i dues de grupals) d'exercicis pràctics o de comentaris (un per bloc) amb una valoració del 50 % de la qualificació total. La participació activa en els debats a l'aula i les intervencions es valoren amb un 10 % adicional de la nota. Finalment, dues proves integradores de coneixements teoricopràctics durant les darreres setmanes del curs acumulen el 40 % de l'avaluació continuada. La nota final es calcula fent aquesta ponderació, però sempre que, en els exercicis i les proves integradores la qualificació sigui superior als 3,5 punts. Aquest conjunt de treballs i proves són obligatoris per superar l'assignatura. Si no es compleixen aquests requisits, la qualificació és de no presentat.

A principi de curs els alumnes tenen a la seva disposició, al Campus Virtual de l'assignatura, un calendari amb les previsions de desenvolupament de cada tema. En aquest document es troben els terminis de docència de cada bloc, els moments d'entrega de treballs, el format del treball (individual i col·lectiu) i les condicions de cada una de les proves que s'han esmentat anteriorment.

La reavaluació consisteix en un únic examen, que inclou tot el temari de l'assignatura. S'hi poden presentar tots els alumnes als quals els manquin fins a dues entregues o una prova integradora o les hagin suspès.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en el lliurament de tres treballs individuals, les dates que s'assenyalen més avall, i un examen final el dia assenyalat en el calendari d'exàmens.

Els treballs compten un 30 % de la nota, i han de lliurar-se els mesos d'octubre, novembre i desembre. L'examen puntua el 70 % restant de la nota de l'assignatura. La nota de l'examen final ha de ser superior a 4 (considerant la puntuació màxima de 10). Aquests conjunts de treballs i la prova són obligatoris per superar l'assignatura. En qualsevol altre cas, la qualificació és no presentat.

La reavaluació es duu a terme d'acord amb les normes dictades pel Consell d'Estudis (amb data indicada en el calendari d'exàmens). Consisteix en un examen únic, que inclou tot el temari de l'assignatura. S'hi poden presentar tots els alumnes als quals els manqui una entrega o l'examen o els hagin suspès.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Aguirre Sádaba, A.; Castillo Clavero, A.M; Tous Zamora, D. *Administración de organizaciones: fundamentos y aplicaciones*. Madrid: Pirámide, 1999. 404 p. ISBN 84-368-1278-6.

Certo, S. C; Certo, T. *Modern management*. 10th ed. Upper Saddle River, N.J.: Pearson/Prentice Hall, cop. 2006. xxv, 621 p. ISBN 0-13-149470-8.

Daft, R. *Teoría y diseño organizacional*. 9.ª ed. México [etc.]: Thomson, cop. 2007. XIX, 620 p. ISBN 978-970-686-753-7.

Krieger, M. *Sociología de las organizaciones: una introducción al comportamiento organizacional*. Argentina: Prentice Hall, Pearson Educación, cop. 2001. XXII, 569 p. ISBN 987-9460-65-0.

Robbins, S.P.; Coulter, M. *Administración*. 8.ª ed. Naucalpan de Juárez: Pearson Educación, 2005. XXV, 614 p. ISBN 97-026-0555-5.

Stoner, J.A; Freeman, E. Gilbert D.R. *Administración*. 6.ª ed. Naucalpan de Juárez: Prentice-Hall Hispanoamericana, 1996. XXVII, 688, [76] p. ISBN 968-880-685-4.

Stuart, Robert D., Moran, B. *Library and information center management*. 7th ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2007. XXVIII, 492 p. ISBN 978-1-59158-406-3.

Triadó, X. [et al.]. *Administración de la empresa: teoría y práctica*. Aravaca: McGrawHill, 2011. XVII, 227 p. ISBN 978-84-481-7817-8.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Tractament del Material Audiovisual

Codi de l'assignatura: 364362

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: MARIA CANDELA OLLE CASTELLA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoria	30
- Pràctiques d'ordinadors	10
- Pràctiques amb documents	10
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat Disseny de Sistemes de Recuperació, i Catalogació i Indexació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Aprofundir en l'anàlisi documental formal i de contingut, aplicant-ne els criteris i normatives a materials audiovisuals.
- Conèixer a fons les característiques i el valor informatiu dels diferents tipus de material que poden donar-se en una col·lecció bibliogràfica.
- Treballar tècniques d'anàlisi i representació de contingut d'imatges, fixes i en moviment.
- Treballar amb tècniques d'extracció automàtica de metadades en materials audiovisuals.

Referits a habilitats, destreses

- Identificar els elements d'informació que caracteritzen un document audiovisual i representar-los en un sistema de descripció estàndard.
- Aplicar les tècniques d'anàlisi i representació de contingut, amb diferents tipus d'eines i llenguatges.

Blocs temàtics

1. Els documents audiovisuals

- 1.1. Tipologies de documents i evolució
- 1.2. Contextos d'ús de la imatge i el so: catàlegs, bases de dades i dipòsits digitals; col·leccions bibliogràfiques i museogràfiques; mitjans de comunicació; entorns especialitzats (medicina, editorials, publicitat, etc.)

2. Evolució i particularitats de la imatge i el so

- 2.1. Evolució dels suports d'imatge i so: de la imatge fixa a la imatge en línia; evolució dels enregistraments sonors
- 2.2. Particularitats i tipologia d'enregistrament i reproducció de la imatge i el so

3. Descripció formal i accés

- 3.1. Esquemes de metadades: AACR2, DC i d'altres
- 3.2. Catalogació formal de materials: descripció formal

3.3. Punts d'accés de nom i títol

4. Anàlisi de contingut

4.1. Elements de descripció i recuperació en productes audiovisuals: matèria, gènere i forma

4.2. Descripció del contingut de la imatge fixa i en moviment

4.3. Imatge documental i imatge artística: iconografia i nivells de descripció

4.4. Tècniques d'extracció automàtica de metadades

Metodologia i activitats formatives

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals (d'exposició teòrica i descriptiva dels continguts i d'exposició, resolució i comentari de casos pràctics) i resolució d'exercicis i problemes, en grup i individuals, a l'aula i a l'aula d'informàtica. Aquestes activitats serveixen com a base per fer treballs dirigits tutelats pels professors, consistents en la resolució de problemes i l'estudi de casos, la pràctica dels quals és una part essencial de l'assignatura. Es complementa amb la lectura i consulta de bibliografia i recursos d'informació d'interès (una part en anglès).

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

En la primera convocatòria, l'avaluació continuada s'obté de diverses parts: un treball de curs (60 %) i un examen teòric (40 %).

Treball de curs (60 %)

- Se'n fa el lliurament al final del curs, dues setmanes abans de la prova final, i una prova pràctica de validació (durant el període d'exàmens). El treball és individual.
- L'avaluació global del treball és del 60 % de la nota de l'assignatura. El 45 % correspon al resultat del treball (inclosa la valoració de les tutories fetes) i l'altre 15 % a la prova de validació. Per calcular la nota, tant el 45 % del treball com el 15 % de la prova han de tenir una nota igual o superior a 5; en cas contrari, l'assignatura està suspesa.
- El treball no pot reavaluar-se; la prova de validació, sempre que la nota sigui superior a 4, sí.
- El treball no s'avalua si no s'ha fet un nombre mínim de tutories que s'estableixen, segons el calendari i règim que indiqui cada professor en començar el curs. Les tutories formen part de l'avaluació.
- Si el treball de curs no es lliura, les tutories acordades durant el curs o la prova de validació no es fan, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Examen teòric (40 %)

- Consisteix en una prova escrita, el mateix dia en què el calendari d'exàmens estableix l'avaluació

única de l'assignatura.

- La prova és individual.
- Si s'obté una nota entre 4 i 4,9, pot reavaluar-se.
- Si no es fa l'examen, compta com a 0 per al càlcul de la nota global.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un únic examen, amb una part pràctica i una de teòrica. Per superar l'assignatura, cal aprovar-lo amb una nota igual o superior a 5.

Només es poden reavaluar les proves amb qualificacions entre 4 i 4,9. Si no es fa l'examen la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els 20 primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els 20 primers dies naturals de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Bellveser, Enric (ed.). *Manual de documentació audiovisual en ràdio i televisió*. València: Universitat de València, 1999. 145 p. (Educació. Materials; 35). ISBN 84-370-4202-X.

Caldera-Serrano, Jorge; Arranz-Escacha, Pilar. *Documentación audiovisual en televisión*. Barcelona: Editorial UOC, 2012. 114 p. (Profesional de la informació (Editorial UOC); 13). ISBN 978-84-9029-982-1.

Encapçalaments de matèria de música: pautes i models. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 1998. 108 p. ISBN 84-86972-08-6.

Gómez González, Pedro José [et al.]. *El archivo de los sonidos: la gestión de fondos musicales*. Salamanca: Asociación de Archiveros de Castilla y León (ACAL), 2008. 522 p. (Estudios profesionales (ACAL); 2). ISBN 978-84-612-2933-8.

López de Solís, Iris. *El film researcher*. Barcelona: Editorial UOC, 2013. 116 p. (Profesional de la informació(Editorial UOC); 13). ISBN: 978-84-9029-933-3.

Olson, Nancy B. *Cataloging of audiovisual materials and other special materials: a manual based on AACR 2*. 4th ed. DeKalb, Ill.: Minnesota Scholary Press, 1998. XX, 326 p. ISBN 0-933474-53-9.

Royan, Bruce; Cremer, Monika. *Directrices para materiales audiovisuales y multimedia en bibliotecas y otras instituciones*. The Hague: IFLA Headquarters, cop. 2004. 24 p. (IFLA Professionals reports; 84). ISBN 907-09-1699-1.

Yee, Martha M. (comp.). *Moving image materials: genre terms*. Washington, D.C.: Cataloging Distribution Service, Library of Congress, 1988. 108 p.

Pàgina web

The moving image genre-form guide [en línia]: *moving image genre list*. Washington, D.C.: The Library of Congress. Motion Picture, Broadcasting & Recorded Sound Division, 1998. <<http://www.loc.gov/rr/mopic/miggen.html>>. [Consulta: 27 juny 2013].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 <p>Universitat de Barcelona</p>	<p>Pla docent de l'assignatura</p>
---	---

Dades generals

Nom de l'assignatura: Treball de Fi de Grau

Codi de l'assignatura: 360239

Curs acadèmic: 2013-2014

Coordinació: JORDI ARDANUY BARO

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 9

Hores estimades de dedicació

Hores totals 225

Activitats presencials	10
- Tutorització per grups	
(Es tracta de tutories individuals de seguiment.)	4
- Seminari	6
Treball tutelat/dirigit	135
Aprenentatge autònom	80

Recomanacions

Es recomana haver cursat l'assignatura Pràcticum.

Altres recomanacions

Cal haver superat un total de 180 crèdits.

Requisits

360049 - Metodologia de la Recerca (Obligatòria)

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

Els objectius estan condicionats tant per la temàtica escollida com pel tipus de treball que es fa i la metodologia emprada. Amb tot, es considera que són objectius comuns els següents:

- Analitzar l'entorn informatiu de les unitats d'informació i els serveis d'informació.
- Dissenyar un treball de recerca o un projecte de desenvolupament en informació i documentació.
- Elaborar una revisió bibliogràfica sobre un tema en matèria d'informació i de documentació.

Referits a habilitats, destreses

- Defensar públicament els resultats del treball davant un tribunal d'avaluació.

Blocs temàtics**1. Planificació**

- 1.1. Objectius, context i preguntes clau
- 1.2. Metodologia
- 1.3. Recursos
- 1.4. Temporalització

2. Desenvolupament

- 2.1. Revisió bibliogràfica i aprofundiment en la bibliografia
- 2.2. Elaboració del marc teòric
- 2.3. Anàlisi dels resultats
- 2.4. Extracció de conclusions

2.5. Definició de prospectives

3. Elements de seguiment i presentació

3.1. Els informes de progrés del treball

3.2. Dossier d'aprenentatge i informe d'autoavaluació

3.3. Resum executiu

3.4. Defensa oral

Metodologia i activitats formatives

El treball de fi de grau pot consistir en un projecte orientat al desenvolupament d'una recerca o una intervenció en el camp professional, o en un treball bibliogràfic, històric o d'estat de la qüestió sobre un tema de l'àmbit de la informació i la documentació.

El semestre anterior a la matrícula es fa una sessió informativa en la qual es proporciona informació general i un calendari de l'assignatura. A l'inici del semestre l'estudiant ha d'emplenar un formulari per presentar una proposta de tema de treball de fi de grau al coordinador. Per tal d'assignar un tutor cal que el formulari sigui convenientment omplert seguint diversos requisits formals.

D'altra banda, es programen seminaris de suport i d'exposició del progrés del treball i és obligatori fer tres tutories individuals de seguiment del treball amb el tutor assignat.

El treball final, amb l'acceptació prèvia del tutor, s'ha de defensar davant un tribunal.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Per a l'avaluació continuada és imprescindible que es compleixin tots els requisits següents:

- Presentació escrita del treball o projecte (50 %).
- Informes de seguiment, per part del tutor, de les tutories i seminaris (15 %).
- Informe d'autoavaluació de l'alumne (10 %).
- Resum executiu del treball o projecte i defensa pública davant un tribunal (25 %). Inclou l'avaluació de la competència lingüística en llengua anglesa.

S'exigeix un bon nivell de correcció lingüística en els textos presentats i en l'acte de defensa.

La nota del treball o projecte escrit no pot ser inferior a cinc sobre deu; la nota de la defensa no ha de ser inferior a quatre sobre deu.

Reavaluació

La data fixada en el calendari corresponent, es poden presentar de nou els treballs i els informes

d'autoavaluació qualificats amb una nota inferior a 5 per manca de correcció ortogràfica i sintàctica i/o altres defectes formals.

Avaluació única

Les característiques de l'assignatura fan que només sigui possible l'avaluació continuada.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Abadal, Ernest. *Gestión de proyectos en información y documentación*. Gijón: Trea, cop. 2004. 100 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 111). ISBN 84-9704-144-5.

Babbie, Earl R. *The practice of social research*. 12th ed. Belmont, Calif.: Wadsworth Cengage, cop. 2010. 530 p. ISBN 978-0-495-59841-1.

Connaway, Lynn Silipigni; Powell, Ronald R. *Basic research methods for librarians*. 5th ed. Santa Barbara, Calif.: Libraries Unlimited, cop. 2010. XII, 370 p. ISBN 978-1-59158-863-4.

Frías, Jose Antonio; Ríos Hilario, Ana Belén (eds.). *Metodologías de investigación en información y documentación*. [Salamanca]: Universidad de Salamanca, 2004. 284 p. (Aquilafuente; 80). ISBN 84-7800-563-3.

Neuman, William Lawrence. *Social research methods: qualitative and quantitative approaches*. 7th ed. Boston: Allyn & Bacon, cop. 2011. VIII, 631 p. ISBN 978-0-205-61596-4.

Pérez Navarro, Antoni (coord.). *Treball final de carrera*. Barcelona: UOC, 2008. 148 p. ISBN 978-84-6914-809-9.

Pickard, Alison Jane. *Research methods in information*. London: Facet, 2007. XIX, 329 p. ISBN 978-1-85604-545-2.

Walker, Melissa. *Cómo escribir trabajos de investigación*. Barcelona: Gedisa, 2000. 473 p. (Biblioteca de educación (Gedisa). Herramientas universitarias; 3). ISBN 978-84-7432-724-3.

Wildemuth, Barbara M. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. VII, 421 p. ISBN 978-1-59158-503-9.